

Saint - Germain Muahedesi De Yırtıldı

Habeş imparatoru Taarruza geçerek Mağlûp mu oldu?

İtalyanlar 2 gün süren muharebede parlak bir zafer kazandıklarını bildiriyorlar

İtalyan başkumandanına göre Habeşler 7000 ölü bırakarak perişan bir halde kaçtılar, Habeş menbalarından henüz haber yok

İtalyan tayaralarıyla cepheye götürülecek erzak paket paket hazırlanmakta, tayaralar bunları paraşütlerle yere atmaktadırlar.

Londra, 2 (Hususi) — Amba Alagi ile Asangi gölü arasında imparator tarafından idare olunan ve modern silâhlarla mücehhez bulunan Habeş ordusu ile İtalyan ordusu arasında vuku bulan muharebenin ehemmiyetli olduğu anlaşılıyor. Habeşliler İtalyan mevkiilerine ansızın hücum ederek İtalyanlarla göğüs göğüse gelmişler ve mitralyözlerin şiddetli ateşine dayanarak İtalyan tayaralarının faaliyetini durdurmağa muvaffak olmuşlardır.

Bununla beraber bu harbe dair gelen bütün haberler, İtalyan menbalarından sızıyor. Habeş menbalarından henüz malûmat gelmemiştir. İtalyanlar, imparatorun askerlerini püskürtmeğe muvaffak oldukları Desisie giden yolu açmış sayılırlar. (Devamı 15 inci yüzde)

İtalyanlar gene mubalağa yoluna saptılar!

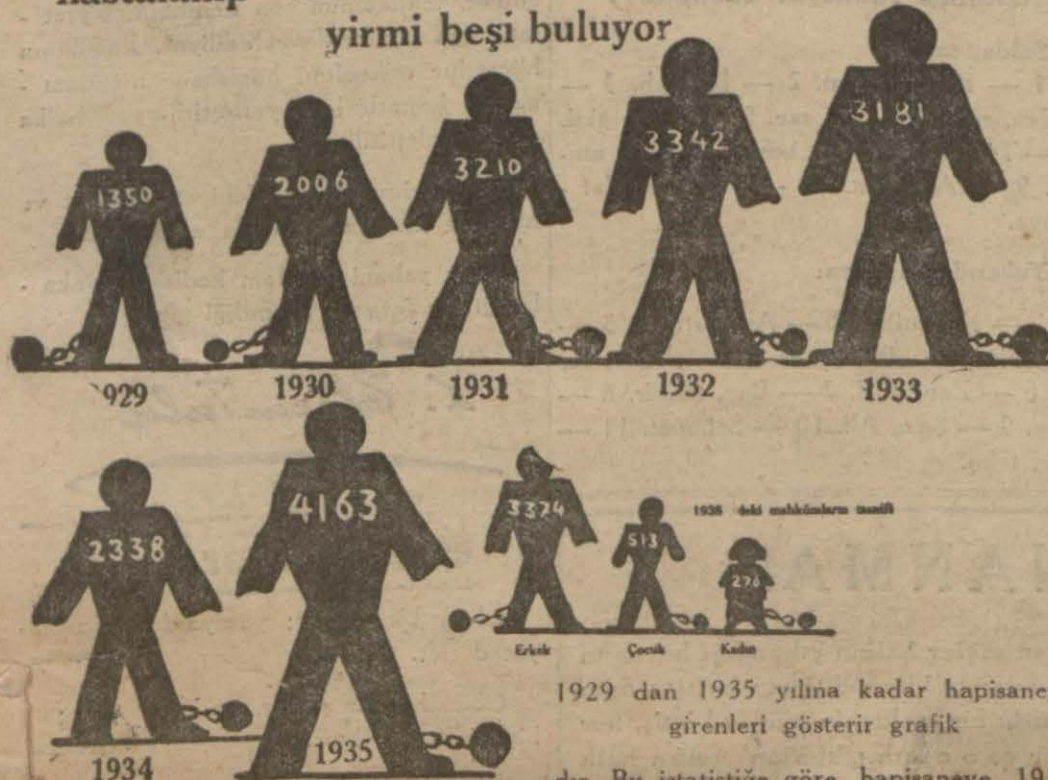
Bu kadar ucuza mal olan bir muharebe ile muazzam bir zafer kazanılması askerlik tarihinde görülmemiştir

Son Postanın askeri muharriri yazıyor

(9 uncu sayfamızda okuyunuz)

Hapisaneye girenlerin sayısı yıldan yıla artıyor

Mahkûmların dörtte birini çocuklar teşkil ediyor, hastalanıp tedavi edilenlerin nispeti de yüzde yirmi beşi buluyor

1929 dan 1935 yılına kadar hapisaneye girenleri gösterir grafik

Bu istatistiğe göre hapisaneye 1929 yılında 1350 kişi girmiştir, 1930 da hapisaneye girenlerin sayısı 2006, 1931 de (Devamı 15 inci yüzde)

Avusturya mecburî askerlik usulünü kabul etti

Macaristan da aynı harekete hazırlanıyor, karar Romada verilmiş

Küçük İtilâf devletlerinin bu hareketi protesto etmeleri bekleniyor

Viyana, 1 (A. A.) — Diyet meclisi, 18 den 22 yaşına kadar olan bütün Avusturya vatandaşlarının mecburî askerlik hizmetine tâbi olduklarına dair bulunan kanunu, bu sabah, alkışlar arasında, ittifakla kabul etmiştir.

Bu kanunun birinci maddesi, beden ve zihin kuvvetleri yerinde olan bütün vatandaşların muayyen bir müddet için askeri veya sivil mecburî hizmeti ifaya davet edilebileceklerini âmirir.

Başbakanın beyanatı

Şuñig şu sözleri söylemiştir: «Mecburî askerlik hizmeti kanunu, memleketin dahilî ve haricî düşmanlarına karşı emniyetini kuvvetlendirmeye matuftur. Bu kanun, serbest Avusturya milletinin serbestisine karşı olan imanın yeni bir ifadesidir.»

Meb'uslar başvekilî alkışlamışlar ve meclisi terketmeden evvel vatani marşlar söylemişlerdir.

Çekoslovakya protesto edecek

Prag 1 (A. A.) — Askerî hizmet hakkındaki kanun projesinin Avusturya federal meclisince tasvip edilmesi üzerine, burada bakanlar kurulu fevkalâde bir içti-maya davet olunmuştur.

Prag siyasi mahafilinin fikri, Çekoslovakya hükümetinin, Milletler Cemiyeti ve dost ve müttefik hükümetlerle birlikte, Saint - Germain muahedesi kayıtlarının tek tarafî olarak kaldırılması keyfiyetini protesto edecekleri merkezindedir.

Londra 1 (Hususi) — Avusturyanın Sen Cermen muahedesini tek başına yırtması bütün komşuları tarafından ehemmiyetle takip olunmaktadır. Küçük itilâf devletlerinin bu harekete karşı bir teşebbüste bulunmaları bekleniyor.

Macarlar da aynı harekete hazırlanıyorlar

Viyana, 1 (A. A.) — Siyasal mahfeller, Macaristanın Avusturyanın yaptığı gibi yapacağı bir müddet sonra kur'a ile asker almak usulünü yeniden tesis edeceğini zannetmektedirler.

Aynı mahfeller, mecburî askerlik hizmetinin yeniden tesisi meselesinin son zamanlarda Romada Avusturyahlarla İtalyanlar ve Macarlar arasında yapılmış olan görüşmeler sırasında ileri sürülmüş olması muhtemel bulunduğu fikrindedirler.

(Devamı 15 inci yüzde)

Hitlerin yeni teklifleri devletlere bildirildi

Fransızlar: "Hitler dört ay vakit kazanmak istiyor, dikkat,, diyorlar
Sovyetler: Teklifleri "Hitler sulhtan bahsettiği takdirde dinlenmemeli!,, sözlerle karşıladılar.

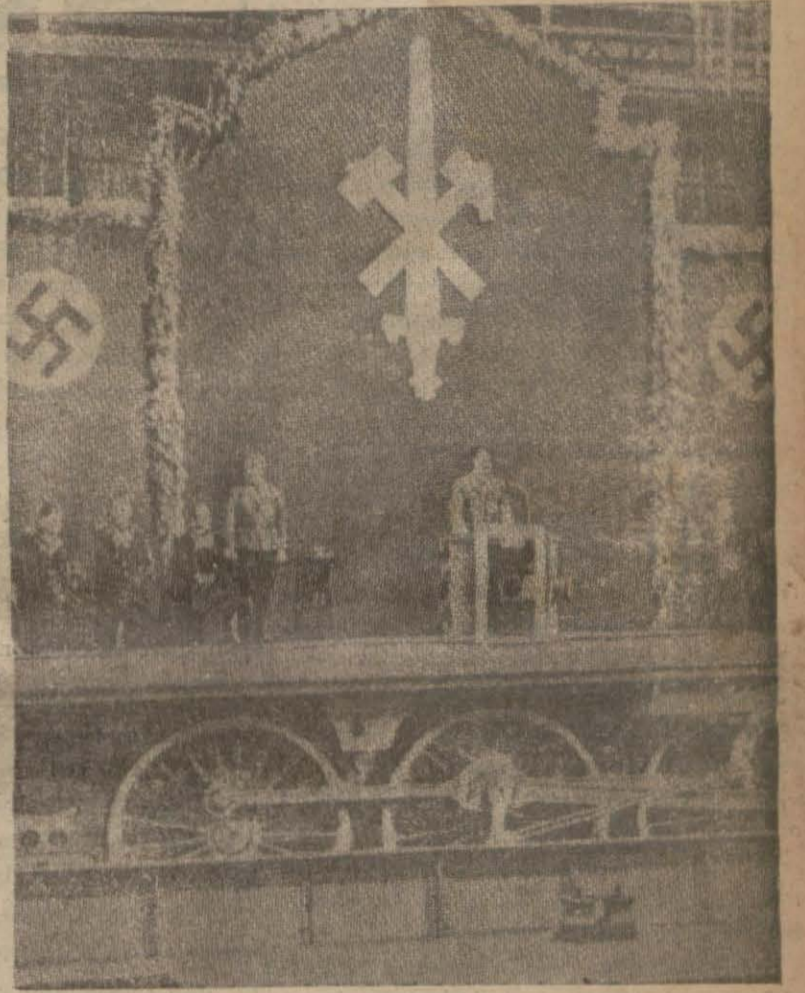
Londra, 1 (Hususi) — Almanyanın Lokarno devletlerine verdiği cevabın esasları, cevabın neşrinden evvel verdiğim malûmata tamamiyle mutabaktır. Notanın neçri, Almanyanın üç devrede tatbikini istediği bir takım teklifleri sürdüğünü göstermiştir.

Birinci devre itikâl devresidir ve dört aylıktır. Bu müddet zarfında iki taraf (yani Almanya, ve Fransa ile Belçika) Reşimintakasındaki askerlerini arttırmıyacaktırlar.

İkinci devre Avrupa emniyete kavuşturacak müzakereler devresidir. Her Hitler seçimden evvel Essende Krup fabrikasında bir lokomotif üzerinde nutuk söylerken

ademi tecavüz paktı bu devrede müzakere ve imza edilecektir.

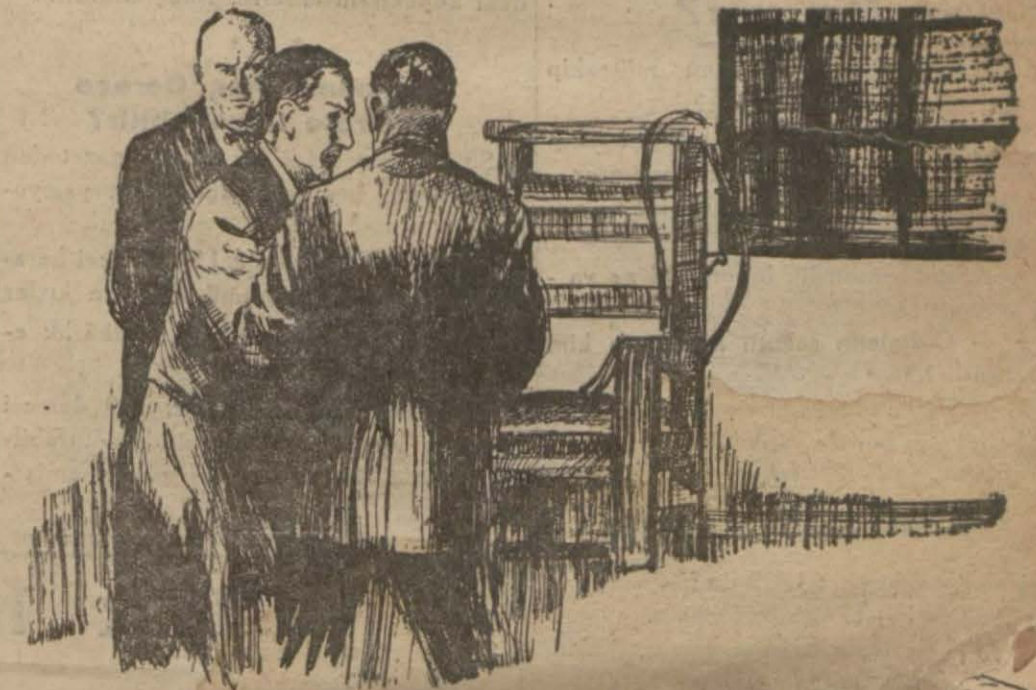
Üçüncü devre Avrupanın umumî dertlerinin görüşüleceği ve silâhsız-

lanma meselesi ile iktisadi meselelerin konuşulup halledileceği devredir. Hava paktı da bu devre içinde yapılacaktır. (Devam 15 inci yüzde)

Hauptman, bu gece 3,30 da idam olunacak

Hâkimler 48 saatlik mühletin daha fazla uzatılmasına imkân olmadığını bildirdiler

Hauptman ve elektrikli sandalyesi

Nevyork, 2 (Son Posta) — Hauptman hakkındaki idam kararının tam infaz edileceği sırada ortaya çıkan ve jüriye müracaat ederek çok ehemmiyetli itiraf ve ifşaatta bulunacağını

söyleyen Pol Vandel isminin iddialarının ne olduğu henüz anlaşılma-
Amerikada halk
(Devam 15 inci yüzde)

BUGÜN:

BİR ALÇAĞIN HİKÂYESİ

Yazan: Nazmi Halûk
13 üncü sayfamızda

YENİ ANKETİMİZ

Suat Derviş "en kuvvetli
"Bancı benim," diyor
7 nci sayfamızda

Hergün

Sanayi: himaye ederken
Halkı da
Himaye edelim

Yeni yeni sanayileşiyoruz. Sanayimiz emekleme devrindedir. Elinden tutmadıkça yürümesine imkân yoktur. Binaenaleyh yeni kurulmakta olan sanayiün gümrük himayesine, hükümet yardımına mazhar olması zarurî ve tabiidir.

Bu böyledir.

Fakat harîçten getirtmekte olduğumuz eşyanın birisini yaparken gümrük ve devlet himayesine güvenerek bunların fiyatlarını indirmiyoruz. İçiyi yok bahasına çalıştırıyoruz. Atelye ve fabrikalarımız ekseriya içinde çalışılmıyacak kadar kötü. Çalışmasını bilmediğimiz ve sermayemiz küçük olduğu için eşyanın maliyet fiatı yüksek oluyor. Ve tabii eşyaya koyduğumuz fiatı da Avradan getireceğimiz eşya fiyatından çok yüksekte kalıyor.

Bu sayede belki tedricen sanayi teessüs ediyor. Fakat bundan halk zarar görüyor. Onların teessüs masraflarını biz ödüyoruz.

★

Aynı tecrübeyi diğer memleketlerde yaptılar. Bulgaristan, Yunanistan, Yugoslavya ve Macaristan gibi evvelce istihlâk ettikleri eşyanın çoğunu harîçten getiren ve milli sanayiye malik olmayan memleketlerde, cihan harbinden sonra ithalâtı a-zaltmak, dahilde milli bir sanayi kurmak siyasetini tuttular. Bugün bu memleketlerin ithalâtı yok mertebesine inmiştir. Hepsinde milli sanayi akıllara hayret verecek bir kudret kazanmıştır. Fakat oralarda sanayi kurulurken bu kurma masrafı halktan çıkarılmamış, halk himaye edilmiştir.

★

Nasıl mı?

Bakınız Macaristan ve Yunanistanda tatbik edilen usulü anlatalım.

Macaristan ve Yunanistanda yerli bir fabrika kurulacağı zaman, bu fabrika gümrük himayesine veya devlet himayesine mazhar olacaksa şu şartlara riayete mecbur tutulur:

1 — Çıkaracağı eşyanın maliyet fiatını hükümete bildirecek ve bu fiata yüzde on kâr koyabilecektir.

2 — Yüzde 20 den fazla kâr yaptığı anlaşılabilir fabrika kapatılır.

3 — Devlet maliyet fiatlarını daimi bir mürakabe altında bulundurur. Fabrikatör fiatları istediği gibi değiştiremez.

Maliyet fiatının askarî hadde indirilmesi için devlet fabrikatörle el ele verir, ve eşya fiyatları harîçten getirilen eşya fiyatlarından yukarı çıkartılmaz.

Bu siyasetin neticesi şu olmuştur: Macaristan ve Yunanistan dahilinde yapılan eşya bakımından dünyanın en ucuz iki memleketidir. Halk sanayiün korunmasından zarar değil fayda görmüştür.

★

Bizde de sanayi himaye ederken, yalnız sermayedarları değil, halkı da koruyacak tedbirler alabiliriz. Fabrikaları kontrola tâbi tutabiliriz. Fiyatları mürakabe edebiliriz. Ve halkın zararına çalışan fabrikalara yardımımızı keseriz.

Bu suretle milli sanayi halkın zararına değil, halkın menfaatine kurulmuş olur.

Biliyor Musunuz?

1 — Napolyonun sukutunu müteakip Fransız tahtına kim geçmiştir?

2 — Fransanın Napolyon devrini takip eden krallıktan sonra tekrar imparatorluğa dönmesini mucip olan pilebisit ne vakit yapılmıştır?

3 — Stephenson ilk lokomotifini ne vakit yapmıştır?

4 — Cisimlerin sukutu kanununu kim vazetmiştir?

5 — Bütün dünyada meşhur olan Eifel kulesi kaç senede yapılmıştır?

(Cevapları Yarın)

(Dünkü suallerin cevapları)

1 — Emil Loubet 1899 da Fransız cumhurbaşkanı idi. 1929 da ölmüştür.

2 — Nicomede Fransız klâsiklerinden-elle in eseridir.

3 — 1852 den korkmayan tehditten dem-20/100'ü şehrinin nüfusu 991.000 müdde ise 841.000 den ibarettir.

4 — nuharebe esnasında baş-3 — şekkil kaferi kazandırmış olan caatla ve bu doktorluk etmişti.

5 —

Resimli Makale

Japonya 60 milyon nüfuslu bir memleketidir. Fakat 400 milyon nüfuslu koca Çin kut'asını arkasına takmış, onu sömürüp duruyor.

İngilterenin nüfusu 60 milyondur, fakat dünya nüfusunun dörtte üçü onun için çalışır.

Bir milletin kudreti kemmi kalabalığında değil, keyfi yükselişindedir. İsviçre Avrupa arasında emperyalist devletler arasında sıkışmış küçük bir millettir. Fakat hiç

biri onu müstemleke yapmayı aklından geçirmemiştir. Çünkü İsviçre keyfiyet itibarıyla emperyalist devletler seviyesinde bir memleketidir.

Şu halde bir memleketin istiklâl davası yapabilmesi, emperyalist esaretinden kurtulabilmesi büyüklüğü, küçüklüğü, nüfusunun azlığı veya çokluğu ile değil, medeni sahada ilerlemiş bulunmasıyla mümkündür.

Emperyalistler geri milletlere nefes aldırıyorlar.

SÖZ ARASINDA

İdam şekillerinin Hangisi tercih edilmeli?

Amerika, adliyecileri, iki türlü idam cezası tatbik ederler. Birisi elektrikli sandalyede, diğeri de gazla ihnak.

Yüzlerce ölüm mahkûmu üzerinde yapılan tetkiklere nazaran en rahat ölüm gazla ölmektir. Elektrikli sandalyeye oturan bir insanın ancak sekiz dakika sonra sureti kat'iyede öldüğü tesbit edildiği halde gazla ölenler, hiç bir teessür eseri göstermeden tatlı bir uykuya dalarmış gibi öbür dünyayı boyluyorlarmış.

Bu sözleri tecrübeleri dışarıdan görenler söylemektedir. Kabil olsa da ölenlere bir sorsak bakalım ne cevap verirler.

Sahibine Sadık Saat

Uzun senelerdenberi bilâinkita işliyen bir duvar saati, sahibi üçü on geçe evinden kilometrelerce uzakta öldüğü zaman kendiliğinden dururmuş.

Ölen adamın oğlu, bu garip tesadüften bahsederken, 50 yaşına geldim. Saatin bir gün durduğunu görmemişim! demiştir. Doğrusu bizim emektar saat babama büyük sadakat gösterdi.»

Mösyö Titüleskonun Köpekleri

Romanya hariciye nazırı Mösyö Titülesko köpekleri çok sevdiği için memleketinde, çeşit çeşit cinsten bir sürü köpeği vardır. Gittiği her yere daima bir tane de beraber götürür.

Titülesko köpeklerinin çok olmasının sebebini şöyle izah etmiştir:

Londraya hayvan sokmak, onları 40 gün karantineye tâbi tuttuktan sonra kabildir. Onun için oraya köpek götürmemiyorum. Fakat Londrada köpeksiz de oturamayınca, bir tane İngiliz köpeği tedarik edip, sonra Romanyaya getiriyorum. Bende köpeklerin ekserisi, İskoç cinsidir.»

Bir İnsan Kaç Derece Hararete Dayanabilir?

Şu satırları ciddi bir cebebi gazeteden nakletmekle beraber inanmıyarak yazıyorum.

Fransada Charentede 132 derece hararete on dakika tahammül edebilen kızlar varmış. Bunlar bir fırında hizmetkârlık ediyorlarmış.

Gene İngilterede 9 İngiliz, 129 derece hararete bir fırında bir müddet oturabilmiş, ve hiç bir iztrap eseri göstermemişler!

HERGÜN BİR FIKRA

Pazarlık

Vaktile Kayserlinin biri İstanbul'a gelir. Kendisine bir kat elbise almak için de Mahmutpaşadaki hazırcılara gider.

Orada, bir yahudinin dükkânına girer ve asılı duran elbiselerden bir tanesini işaretler sorar:

— Gaça şu pusat, gözümün elifi?

Yahudi cevap verir:

— Dört lira!

— Amanın, pek çok! İki virem mi?

— Eki liraya kurtarmaz. Uç ver. O da yüzel hatirin için.

Yahudilerle alış veriş ederken, aldanmamak için, istenilen fiatın mutlaka yarısını vermek lâzım geldiğine dair, hemşerilerinden ders almış olan Kayserili bu sefer de:

— Yoh! der. Yüz elli gurus veririm.

— Adı, iki lira olsun!

— Bir.

— Bir buçuk dedin.. Bir buçuk ver!

— Yetmiş beşten bir para fazla virem!

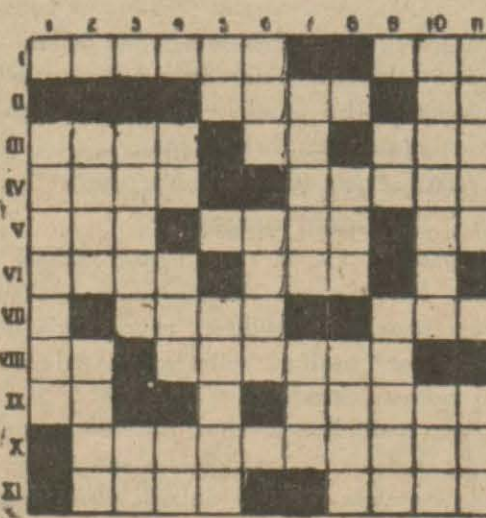
Yahudi bunun üzerine:

— Ne tohaf müşterisin, bel! Hiç para verme.. Al, senin olsun!

Deyince, Kayserili:

— Öyle ise, bu hisaba, iki gat alaçağım! demiş.

BULMACA

Soldan sağa:

1 — Boşanmadan sonra verilen geçim parası. 2 — Bey, mefkûre, rabit edatı.

3 — Yanar, hayırî ifade eden aynı iki harf, derinlik. 4 — Muvakkaten alınan şeye verilen para, hava işleriyle uğraşan. 5 — Vakit, Türklerin Avrupaya yaptığı atlı hücum, «siz» manasına gelir. 6 — Arzu, val-

de. 7 — Mesai. 8 — Duman kiri, dayak. 9 — Bir M ilâvesile ilâve olur, yuvarlak. 10 — İtalyanın almağa çalıştığı memleket. 11 — Kemiklerimizin içinde bulunur, kaded.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Bir deniz. 2 — Aşağıdan yukarı okunursa ceset olur, doğru. 3 — Evlilik, kırmızı. 4 — Sporcu nidası, söz «na» manasına gelir. 5 — Bir P ilâvesile içine su konur, askerî bir rütbe. 6 — Mükemmel, öldürmek. 7 — Vücudumuzdan bir parça, bir mezhep salıklarından biri. 8 — Valde, sui ile kullanılır kampo manasına gelir. 9 — Akıl, köpeklerin susta durması. 10 — Fransanın düşmanı bir memleket, kalmaktan emri hazır. 11 — Birik, birdenbire.

(Dünkü suallerin cevapları)

Soldan sağa:

1 — Karpuz, kan. 2 — İn, izah. 3 — Aslan, rest. 4 — İfa, rec. 5 — Hâki, akıl. 6 — Tramvay. 7 — İt, tam. 8 — Lâla, atalet. 9 — Af, rabit. 10 — Fatih, o, Kafkasya.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Ki, ihtilâl. 2 — Anafarta, o. 3 — Saka, lâf. 4 — Bil, im, âfak. 5 — Uzak, ve, tâ. 6 — Zan, Arif. 7 — Bay, tahkir. 8 — Tâp. 9 — Sırrı, Ali. 10 — Selâmet. 11 — İste, taka.

Esir Milletler

Sözün Kısası

Amerika
Eğleniyor

E. Ekrem-Talu

Bahrimuhiti bir baştan öbür başa ilk defa uçarak geçmek şerefini kazanmış olan Amerikalı genç miralayın kurduğu aile yuvası bundan bir kaç yıl evvel, bir gün, birdenbire bir matem evine döndü. Önce bütün Amerika, sonra da bütün dünya, iştenleri nefretle heyecanlandırılan bir haberle çalkandı:

Başka yerde eşine tesadüf edilmeyen Amerikanın meşhur haydutları, Lindbergin biricik minimini yavrusunu kaçırmışlar, babasından fidyei necat olarak yüz binlerce dolar istiyorlardı. Gene dünya yüzünde bir eşi olmayan Amerikan zabıtası, işe burnunu soktu. Haydutları kızdırdı. Hem parayı aldılar, hem de çocuğu öldürdüler.

Bu senaat her tarafta fena akisler yaptı. Bedbaht ana - baba ile beraber bütün bir cihanın da kalbi sızladı. Katilleri tel'in etmeyen hiç kimse kalmadı. Amerikan zabıtası faaliyete geçti. Fakat yeni dünya haydutların ve katillerin cenneti olan bir memlekettedir. Orada, bir suç işledikten sonra zabitanın eline geçmek, ele geçtikten sonra da kolayca yakayı sıyırmamak için insan hayli enayi, hayli beceriksiz olmalıdır.

Küçük Lindbergin katilleri de bir türlü yakalanamadılar. Fakat bu dava beynelmil bir ehemmiyet almıştı. Bütün dünyanın nazarları Amerikaya müteveccih, behemehal bir netice bekliyorlardı. Lindberg gibi yalnız milli bir kahramanı değil, beynelmil şöhreti haiz bir adamın felâketine sebep olanları bulamıyacak, cezalandırmıyacak kadar âciz bir zabıta ve bir adliyenin vücuduna ihtimal verilemezdi.

Amerika bunu anladı, ve bundan utanç duydu. Asıl katillerin izini bulamayınca, mahut hikâyedeki gibi «hamamın namusunu korumak» lüzumunu hissetti. Zavallı bir Alman doğramacının üzerinde, fidyei necat parasından bir kaç dolar bulundu diye herifi hapse attırdı, sorguya çekti ve elde kat'i deliller olmadığı halde onu ölüme mahkûm etti.

Şimdi bir seneye yakındır, o adam, Trenton hapishanesindeki hücresinde ölmü bekliyor. Bu müddet zarfında, idam edileceği gün dört beş defa tesbit edilerek, kendisine haber verildiği, o da bu akibete hazırlandığı halde tehir ettiler. Zavallı Hauptman dört, beş defa öldü, dirildi. Ni-hayet dün, idam sandalyesine kadar götürüp oturtuktan sonra, tam her şey hazırlanmış, hüküm de infaz olunacak iken, 48 saat daha tehir ettiler.

Bu vaziyetteki bir mahkûmun çektiği manevi işkencenin ne olabileceğini vicdan ve iz'an sahiplerinin takdirine bırakıyorum. Menakibi tüyler ürperten kurunu vusta İspanyasının enkizisyon mahkemeleri bile zulümde bu mertebeye varamamışlardır.

Ve bu elvermiyormuş gibi, hükümden evvel ve sonra müddeiumümler, hâkimler ve jüri heyetleri açıkça müteale beyan ediyor, mahkûmun son demlerini sevretmek için seyirci davet ediyor. Savallının hücresine mikrofon, hapishane meydanına da hoparlörler yerleştirilerek halka dram dinletiliyor.

Hâsılı yirminci medeniyet, adalet ve hürriyet asrında Amerika eğleniyor.

Tıpkı yabani bir dam kedisinin, yaka-ladığı bir fare ile eğlendiği gibi.

E. Ekrem Talu

Öztlü sözler:

Ölüm bir tıldür; yaşayanlar ona hayat derler. Shelly

Ölüm hiç bir şeydir, ve ölümden sonra hiç bir şey yoktur. Seneca

Ölüm henüz bir bayram sayılmıyor. Nietzsche

Ölüm serin bir gece — Hayat güneşli bir gün. Heine

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Havrandan yazılıyor:

«Edremit ile Havran arasında bir ılıca vardır. Burada halk meccan yikanır, fakat heskes te iyi bir görenekle yıkandığı yeri temizler, ve bir başkasına temiz bırakır.

Bir gün bu ılıcada bir adamın tıraş olduğunu gördüm.

Sabunlu sular ve kesilen saçlar halkın yıkandığı havuzun içine dökülüyordu. Bu adamın kim olduğunu sorduğum ve öğrendim ki Edremitte bir mektebin müdürü imiş, her geldiğinde böyle yapar ve o adam çıktıktan sonra halk onun bıraktığı suların temizliği temizler, ondan sonra yikanırlarmış.»

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

İngilterenin Habeş Harbine Tekrar Müdahalesi Bekleniyor

13 ler Komitesi Reisi Sulh İçin İtalyaya Yeni Bir Mektup Gönderdi

Paris, 1 (Hususi) — Bugün Tan gazetesi Habeş-İtalyan harbinden bahseden bir yazısında şu mütaleaları anlatıyor: İtalyanların yağmur mevsimi başlamadan önce Habeşistan arazisinden ne arazi almak mümkünse o kadarını işgale karar verdiklerini ve ona göre hareket ettiklerini gösteriyor.

İtalyanların Tana gölüne yakın olan Gondara girmeleri veya yaklaşımları İngilterenin herhalde harp işini tesviye edecek bir vaziyet almasını gerektirecektir.

Londra, 1 (Hususi) — 13 ler komitesi reisi M. Madaryogo bugün sulh meselesi hakkında İtalyaya

bir mektup göndermiştir. İtalyanın bu mektuba vereceği cevap bekleniyor.

Bombardımanların tesirleri

Londra, (Hususi) — İngiltere Hariciye Nazırı bugün Avam kamarasında İtalyan tayyarelerinin Harrar şehrini bombardıman etmelerinden bahsetmiş ve İngiliz konsoloslu tarafından gönderilen raporun hülâsasını okumuştur. Mister Eden tarafından verilen malûmata göre sıhhi müesseseler, Salibi-ahmerler, Mısır Hilâhahmeri bombardıman yüzünden şiddetli hasara uğramıştır.

Beyanat deria teessürler uyandırmış bulunuyor.

Yunan gazeteleri ve balkan antantı

Yugoslavya başbakanı âyanda, Yunan gazetelerinin hücum ve münakaşaları üzerinde durulmaması lâzımgeldiğini söyledi

Ben evvelâ Balkan ve umumî surette de bir Orta Avrupa devleti olmağımız ve hudutlarımız etrafında geçmekte olan hâdiseleri bu bakımdan takip ederek birinci derecede rollerden birini oynamaklığımız lâzımgeldiği kanaatindeyim.

Yunan murahhasları

Atina, 1 (Hususi) — Belgradda toplanacak Balkan antantı konseyine Yunanistan tarafından gidecek heyete dahil olanların isimlerini bazı gazeteler yazmakta iseler de Başbakan bu neşriyatın henüz mevsimsiz olduğunu söylemiştir.

Metaksas ise Başbakanın Yunanistanı temsil edeceği bu konseye siyasilerden maada askerî mütehassısların da iştirak edeceğini ve bu meyanda kendisinin de gitmesinin muhtemel olduğunu bildirmiştir.

Belgrad — Yugoslavya âyan meclisinde dış ileri bütçesinin görüşülmesi esnasında hükümetin Dış politikası etrafında âyandan Andjelinoviç tarafından ileri sürülen bazı mütalealara, Başbakan ve Dış İşleri Bakanı Stoyadinoviç şu karşılığı vermiştir:

Arkadaşımın birinci sorusu Yunanistana ve bu hükümetin Balkan Antantına iştiraki meselesidir ve bu mesele Yunan Matbuatında hararetle bir münakaşa ve hücum mevzuu teşkil etmektedir. Fakat benim istidlâlatıma göre, Matbuattaki bu hücum ve münakaşalar üzerinde durulmaması lâzımdır.

Yunan efkârı umumiyesine elbette kıymet vermek icap eder. Fakat bizim için mühim olan Yunan hükümetinin resmî noktai nazarıdır.

Birkaç gün önce Yunan parlısviçre silâhlanmak için istikraz yapıyor

Bern, 1 (A.A.) — Hükümetin önümüzdeki Pazartesiye yüz milyon franklık bir istikraz çıkarılması beklenmektedir. Bu para, millî müdafaayı kuvvetlendirmeye sarf olunacaktır. Hükümet ilk iş

lâmentosunu açarken kral tarafından söylenen nutka, heyeti umumiyenin dikkatini celbederim. Bu nutukta kral, Balkan Antantı paktını, Yunanistan dış siyasasının en mühim bir vesikası olarak işaret eylemişti. Bu sözlerden mutmain olmağımız ve onu esas tutmağımız lâzımdır.

Meslekdaşım Andjelinoviç, şayanı dikkat gürdüğüm bazı şeylerden de bahsettiler. Mevzuubahis, Tituleskonun riyasetinde yapılan Cenevre toplantısına ait tekziptir.

Müttefiklerimiz Türkiye ve Yunanistanın ve hattâ bizzat Tituleskonun yaptıkları gibi hükümetiniz de bu tebliğ üzerinde ihtirazî kayıtlar ileri sürmüştür. Ve bu tebliğin yarattığı mesele, müttefiklerle aramızda halledilmiştir.

Yunanistanın dış siyaseti

Atina, 1 (Hususi) — Yunanistanın dış siyasasını müzakere edecek olan liderler meclisi yarın akşam Başbakan Demircis'in evinde toplanacaktır.

Madam Venizelos Atinada

Atina, 1 (Hususi) — Madam Venizelos Hanya'dan buraya geldi.

Grev bitti

Atina, 1 (Hususi) — Kalemede grev nihayet bulmuş, amele işe başlamıştır.

Komünistlere karşı

Atina, 1 (Hususi) — İç Bakan komünistlere karşı ittihaz edilen tedbirlerin tatbikine başlandığını gazetecilere söylemiştir.

Atinadaki temaslar

Atina, 1 (A.A.) — Türk ve İngiliz elçileri Yunan Başvekili Demircis'i Romanya elçisi de Metaksas'ı ziyaret etmişlerdir. Gazeteler bu ziyaretlerin Yunanistan'ın harici ve Balkan politikasına alakadar olduğunu yazmaktadırlar.

Karaman kızılbaş kongresi

Karaman (Özel) — Kızılbaş kurumu senelik kongresini yapmış, yeni idare heyetini seçmiştir.

olarak ağır topçuya yeniden 12 batarya ilâve edecek ve hava toplarını da modern bir şekle sokacaktır.

Japon genişleme siyaseti ve Rusya Mogolistanla imza edilen pakt genişleme siyasetine set çekiyor

Moskova, 1 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Sovyet Rusya ile dış Mogolistan arasında bir karşılıklı yardım paktı imzalanmış olması Uzak Şark hâdiseleri üzerinde, Sovyet Rusyanın umumî siyaseti ve hattâ beynelmil vaziyet üzerinde tesir icra edecektir.

Beynelmîl vaziyet bakımından bu paktın imzalanması şunu göstermektedir ki, son seneler zarfında takip ettiği vakit kazanma siyasetinden sonra Moskova - Japon genişleme siyasetine karşı azimkâr bir vaziyet almıştır.

İran - Amerika ihtilâfi

Vaşington hükümeti İrana teessürlerini bildirdi

Vaşington, 1 (A.A.) — Hul, İran hükümetinin Amerikadaki bütün diplomatik mümessilliklerini kapattığını ve Vaşington ve Şikagodaki legasyon ve konsolosluk memurlarını geri çağıracağını tebliğ etmiştir.

Hul, İran hükümetinin, bu tedbiri bazı Amerika gazetelerinde İran devlet adamlarına karşı yapılan hakaretler üzerine ittihaz etmiş olduğunu, İran hükümetinin protestolarına Amerika hükümetinin teessür ve teessürlerini bildirmekle beraber, teşkilâtı esasiye kanununun matbuat serbestisini teminat altına almış olması, hükümetin bu hususta birşey yapacak durumda olmadığı cevabı verilmiş olduğunu ilâve etmiştir.

İspanyadan limon getirilecek

İspanyaya 700 bin kiloluk limon kontenjanı verildi

Ankara, 1 (Hususi) — Yunan hükümetinin limon ihracını yasak etmesi ve zecri tedbirler dolayısıyla İtalya'dan limon getirilememesi üzerine dahili piyasada ihtikâra meydan vermemek için hükümet İspanya'ya 700,000 kiloluk limon kontenjanı vermiştir.

Yugoslavyada hâdiseler

Agram şehrinde Hırvatlarla polis çarpıştı

Belgrad, 1 (A.A.) — "Pravda," gazetesi Agram'da çıkan kanlı karışıklıklar hakkında tafsilât vermektedir.

Bu gazeteye nazaran karışıklıklar Hırvat ve komünistler tarafından çıkarılmıştır. Nümayişçiler şehrin birçok noktasından polise hücum ve mağazaları yağma etmişlerdir. Bir silâh mağazasından 40 tüfek ve 50 tabanca alınmışlar ve sonra şehrin ta ortasında barikat yapmışlardır. Nihayet asayiş iade edilebilmiştir.

Almanya 10 askerî mıntakaya taksim edildi

Berlin, 1 (A.A.) — Bugün mer'iyete girecek olan bir emirname Almanyayı, Ren bölgesi dahil olmak üzere, on askerî mıntakaya taksim etmektedir. Bu bölgeler ikinci derecede asker alma müfettişliklerine ve küçük askerî mıntakalara asker alma bürolarına taksim olmuştur.

Karlsruhe'de bulunan Ren mıntakası asker alma müfettişliği Ulm askerî mıntakasına bağlı olacaktır.

Varşova komünist partisi kapatıldı

Varşova, 1 (A.A.) — Polis, Varşova komünist partisini kapatmış ve bu parti ile Lehistan komünist partisi merkezi icra komitesi bürosunun 60 azasını tevkif etmiştir.

Polis aynı zamanda gizli bir matbaayı da kapatmıştır.

Maltada İtalyanca kaldırılıyor

Londra, 1 (A.A.) — Malta adası hükümeti, bir emirnamesinde bundan böyle üniversitenin bazı derslerinde İtalyanca yerine İngilizceyi ikame etmektedir.

İnhisar memurları hakkında asılsız bir haber

Ankara, 1 (Hususi) — İnhisar memurlarının tekaüde sevkleri hakkındaki kanunun meclise tekrar iade edileceğine olan dair haberin aslı yoktur. Kanun tasdik edilmiş ve resmî gazete ile de neşrolunmuştur.

Siyaset ALEMİNDE

Hitlerin Cevabı Ve Bazı Mülâhazalar

Almanya ile Fransanın birbirlerine karşı olan müteakıl vaziyetlerini açıkça izah eden sözü, bir İngiliz muhalif mebusunun ağzından bir kaç gün evvel işittik. Bu zat, Sir Arşibald Senklerdir.

Diyor ki: «İtalyanın Habeşistanda giriştiği harp münasebetile kendini tehlikede gören İngiltere Lokarno muahedesini imzalamış bir devlet sıfatile Fransaya teveccüh etti ve sordu.

«— İtalyanın Akdenizde bana hücum etmesinden korkuyorum. İcabında yardıma gelir misin?

Fransanın verdiği cevap şu oldu: — Evet.

Almanyanın son ihdas ettiği durum karşısında kendini tehlikede gören Fransa da, aynı suretle İngiltereye teveccüh ediyor ve soruyor:

«— Almanyanın vaziyetini beğenmiyorum ve kendimi tehlikede görüyorum. İcabında yardıma gelir misin?

İngilterenin verdiği cevap ta şu olmuştur: — Evet.

Fakat ortada, Lokarno muahedesinin tarif ettiği şekilde bir tecavüz mevcut olmadığından, her hangi bir müdahale de şimdilik mevzuubahis değildir.»

★

Hitlerin sabırsızlıkla beklenen cevabı, nihayet evvelki gün verildi. Bu cevap, Lokarno cephesini tutan devletlere karşı kat'î bir ret mahiyetinde değildir. Bilakis, uysal bir mukabeledir. Hitler, hudutları asker tahşidatına fasıla verilmesini, Fransız ve Alman hudutları boyunda beynelmîl zabıta mürakabesi tesisini ve bu muvakkat vaziyetin de, Avrupanın durumunu düzeltmesi için toplanması istenen beynelmîl konferansın sonuna kadar idamesini ileri sürüyor.

Gizli bir maksat beslenmediği takdirde, Hitlerin bu teklifi pekâlâ kabul edilebilir ve bu esasa dayanarak bir parça rahat nefes almak mümkün olur.

Acaba Lokarnocular, bize, bu rahat nefesi aldıracaklar mı dersiniz?

★

Almanya ile Fransa niçin anlaşmıyorlar?

Bu sorunun cevabını bir Alman gazetesi şöyle vermiş:

«Fransız, İngiliz ve Belçika erkânharbiyeleri arasında konuşmalar oluyor. Bu konuşmaları Fransa idare etmemelidir. Çünkü onun idare ettiği konuşmaların nerelere dayandığını biz biliriz: O konuşmalar, binnetice, askerî ittifaklarla nihayet bulurlar. Bu nevi ittifaklarda, gene Fransa baş olmak ister. O ister ki, kuklaları oynatan bütün ipliklerin uçları Pariste toplansın. Fransanın ister görüldüğü «müsterek emniyet» komediyasının esası budur.»

Hitlere vereceği cevapla, Fransa, bu ağır ve doğruya benzeyen ithamı kökünden cerhedemez mi? — Selim Ragıp

Romanyada kumar kaldırıldı

Bükreş, 1 (A.A.) — Parlamento hususi gazine, klüp ve serklelerde kumarı yasak eden lâyhayı ittifakla kabul etmiştir.

SULH BEKÇİLERİ

— Banlar künden korkuyorlar?
— Birbirlerinden!

— İngiliz karikatürü —

ŞEHİR HABERLERİ

Yeni yaptırılacak Vapurlar

Fiyatlar üzerinde uyuşuldu, şimdi ödeme tarzı görüşülüyor

Denizyolları idaresinin satın alacağı yeni vapurların inşası için gelen ecnebi firmalar mümessilleriyle müzakerelere başlanmıştır. Müzakereler müsait safhalarda devam etmektedir.

Fiyatlar üzerinde bir anlaşma hasıl olmuş gibidir. Fakat ödeme müddeti ve şekli üzerinde görüşülmektedir. Ecnebi mümessiller ödeme müddeti ve şekli üzerinde kolaylık göstermezlerse yeniden başka firmalara müraaat edilecektir.

Ölçü ve tartıların yıllık muayenesi

Dünden itibaren bütün Türkiye'de ölçü ve tartı aletlerinin senelik muayenesine başlanmıştır. İstanbul'da muayene için ölçü ve ayar müfettişleri dört gruba ayrılmıştır. Bu gruplardan biri Beyazıt nahiyesinde, diğeri Fatih ve Karagümrük nahiyelerinde üçüncüsü Beyoğlu kaymakamlığında dördüncüsü Kadıköy kaymakamlığında çalışmaktadırlar. Grupların çalışma yerleri değişikçe gazetemizde malumat verilecektir.

Fazla hamule yükleyen kaptan

Sakarya vapuruna haddi istiabından fazla yolcu ve hamule aldığı, 1163 hayvan yüklemesi icap ederken 2900 hayvan yüklediği iddiasıyla vapur kaptanı Osman mahkemeye verilmiştir.

Bu halden yolcular şikâyet etmişler, Deniz Ticaret Müdürlüğü de tahkikat yapmış, neticede Osman kaptanı mes'ul görmüş ve adliyyeye vermiştir. Osman kaptanın duruşması yakında yapılacaktır.

Profesör Dr. Server Hilmi İhtifali

Diş tababeti ve eczacı mektebi müdürü Prf. Dr. Server Hilminin vefatı yıldönümü münasebetiyle bugün saat 12,30 da Merkezefendi'deki kabrinde kendisini sevenlerin ve meslek arkadaşlarıyla profesörlerin iştirak edeceği büyük bir ihtifal yapılacaktır.

Balkan çocuk kongresi

Balkanlar Çocuk Esirgeme kongresi bu yıl Atınada toplanmaktadır. Bu kongreye memleketimiz namına doktor İhsan Sami ile doktor Salim Ahmet iştirak etmektedirler. İki doktor bugün Yunanistana gideceklerdir.

Komiser Münir dün defnedildi

Evvelki gün Kumkapıdaki yangın esnasında vazife başında ölen birinci komiser Münirin cenaze töreni dün yapılmıştır. Cenaze töreninde emniyet müdürü Salih'ten başka vali muavini Hüdaî, bütün emniyet şube müdürleri ve Münirin eski emekli arkadaşları ile kendisini sevenler hazır bulunmuşlardır.

Cenazeye İstanbul vilâyeti ile emniyet müdürlüğü ve polis merkezleri tarafından 13 çelenk gönderilmiştir. Zabitanın çok kıymetli bir unsuru olan merhum Münirin cenazesi saat 11,30 da Çerçabpaşa hastanesinden kaldırılmış, cenaze namazı Fatih camii'nde kıldıktan sonra büyük bir kalabalıkla Eyübe götürülmüştür. Burada eski arkadaşları tarafından mezayasından bahsedilmiş ve ebedî istirahatgâhına tevdi olunmuştur.

Hakkımız Yok Mu?

Bir nüfus muamelesi kaç ayda halledilir?

Geçenlerde bir okuyucumuz çocuklarına hüviyet cüzdanı çıkarmakta karıştığı zorluklardan şikâyet etmişti. Anlaşılan bu gibi vak'alar pek nadir olmayacak ki bugün Beşiktaşta, Köyiçinde Çelebioğlu sokağının 24 numaralı evinde oturan Ali isimli bir okuyucumuzdan hemen hemen aynı mevzuda bir mektup aldık. Bu okuyucumuz diyor ki:

«16 teşrinievvel 935 tarihinde dünyaya gelen kızımın nüfus kâğıdını almak üzere Beşiktaş nüfus memurluğuna müracaat ettim. İki şahit huzuruna beyanname yazıldı, Beşiktaş kaymakamlığının tasdikinden sonra mezkûr nüfus memurluğu vasıtasile 25/10/935 tarih ve 7350 No. ile Hırkaiserif nüfus memurluğuna havale edildi. Aradan bir ay geçtikten sonra cevap gelmediğinden kaymakamlığın emrile nüfus memurluğuna 22/11/935 tarihinde yeniden tekit edildi. Bu tekitte dahi bir cevap alınmamıştır.

Hırkaiserif nüfus memurluğunun tekitte rağmen beş aydanberi Beşiktaş nüfus memurluğuna cevap vermemesi şayanı dikkattir. Bir şehir hudutları içinde vaki olan bu taahhürün her halde tabii görülemediğini zannedirim.»

Okuyucumuzun hakkı var. Bir şehir içindeki iki makam arasında nihayet bir haf'ada bitirilecek bir muamele beş ay sürerse artık iki uzak şehirdeki daireslerin böyle bir işi bir kaç senede in- taç edeceklerini düşünmeli. Bu işler her halde süratle düzeltilmelidir, diyoruz.

Hakkımız Yok Mu?

Şehir meclisi

Dün nisan toplantılarına başladı

Şehir Meclisi dün nisan toplantısına başlamıştır. Geçen devre toplantısına ait zabıt okunduktan sonra Devlet Demiryolları müdürlüğüne tayin edilen Şehir Meclisi azasından Ali Rızanın yerine üye seçilen Bakırköy azası Hilmi Naili meclise takdim edilmiş, tetkiki hesap encümeninin mazbatası azaya dağıtılmıştır.

Sular idaresinin plânçosu tetkiki hesap encümenine havale edildikten sonra ruznamede başka bir şey olmadığı için meclis dağıldı.

Tramvay - araba müsademesi

Edirnekapıda 325 numaralı sürücü Hasanın idaresindeki yük arabasıyla arkadaşan gelmekte olan 689 sayılı vatan Cemalin kullandığı tramvay arabası çarpışmış ve bu müsademe neticesinde hayvanlar yaralanarak arabalar da hasara uğramıştır.

Bir spor Münakaşasından Çıkan dava

Ahmet İhsanın Felek Bürhan aleyhine açtığı davaya da başlandı

Cumhuriyet muharrirlerinden Ahmet İhsanın Tan muharrirlerinden Felek Bürhan aleyhine açtığı mukabil hakaret davasına dün başlandı..

Davacı Ahmet İhsanla Felek Bürhanın hüviyetleri tesbit edildikten sonra İhsan davasını anlatarak dedi ki:

«Altıncı Balkan oyunları münasebetiyle spor sütununda yazdığım tenkitlere karşı Felek Bürhanın Tan gazetesinin üçüncü sayfasında imzası tahtında yazdığı çamaşır, Donkişot, Ali Bey fiş, fiş, kabuğunu yiyenler, serlevhah yazıları hakaret mahiyetindedir. Ve bu yazılarda ben ima edilmiş bulunuyorum.

Mahkemede Felek Bürhanın Tan gazetesinde yazdığı yazılar okundu, bu fıkralar okunurken samimî gılmekten kendilerini alamıyorlar, sık sık reislin ihtarına maruz kalıyorlar di.

Felek Bürhan bu yazıların umumî ahlâki tenkit eder mahiyette olduğunu ve kat'iyen Ahmet İhsana ait bulunmadığını söyledi. Ahmet İhsan da bu yazıların kendine bir mukabele olmak üzere yazıldığını iddia etti.

Bu tarihlerde Tan gazetesinde neşriyat müdürü olan Etem İzzet mahkemeye gelmemiştir.

Zorla mahkemeye getirilmesine karar verildi. Duruşma başka güne bırakıldı. Duruşma esnasında gazeteciler iki tarafın mahkeme huzurunda resimlerini almak istemişler de mahkeme reisi buna müsaade etmemiştir.

Küçük esnaflık yapan ecnebler

İran tebaasından kahveci Ahmet oğlu Ali ve Hasan oğlu Ali ile Yunan tebaasından tesviyeci Nikitaş yalnız Türk tebaasına münhasır olan işleri gördüklerinden mahkeme tarafından kahveciler onar lira ağır para cezasına, tesviyeci Nikitaş da 20 lira ağır para cezasına mahkûm edilmişlerdir.

Çanakkale vapuru

Bir müddet evvel kazaya uğramış olan Çanakkale vapuru pazartesi günü havuzca girecek ve Avrupadan getirilen yeni şaft takılacaktır. Vapur 15 gün sonra seferlere başlayacaktır.

Bir çocuğu dereye boğdular

Kadıköyde Kurbahderede dün bir çocuk cesedi bulunmuş, tetkik edilince bunun düşürülmüş bir çocuk olduğu anlaşılmıştır. Çocuğu dereye atanlar aranmaktadır.

Nöbetçi Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Ziya Nuri). Alemdarda: (Eşref Neşet). Bakırköyünde: (İste - pan). Beyazıtta: (Sitki). Eminönünde: (Benason). Fenerde: (Arif). Karagümrükte: (Arif). Küçükpazarda: (Hikmet Cemil). Samatyada: (Erofilos). Şehremininde: (A. Hamdi). Şehzadebaşında: (Asaf).

Beyoğlu cihetindekiler:

Galatada: (Asrî İttihat). Hasköyde: (Yeni Türkiye). Kasımpaşada: (Turan). Sarıyerde: (Nuri). Şişlide: (Kurtuluş). Taksimde: (Garih). (Limonicyan).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler:

Büyükdada: (Merkez). Heybelide: (Yusuf). Kadıköy, Modada: (Moda). Altyolda: (Merkez). Üsküdar, Çarşıboyunda: (Ömer Kenan).

Sanayi birliği dün kongresini yaptı

Bir senelik faaliyet gözden geçirildi, yeni idare heyeti seçildi ve faaliyet sahasının genişletilmesi kararlaştırıldı

Dünkü kongrede n bir intiba

Millî Sanayi Birliği Ticaret ve Sanayi Odası Meclisi salonunda dün yıllık toplantısını yaptı. Toplantıda birliğin azasından bir çok fabrikatör ve sanayi erbabı bulunmuştur. İlk defa celseyi Birlik reisi Vasıf açmış ve kongre reisliğine Ahmet seçilerek Ruzname muhteviyatına geçilmiştir.

Evvelâ idare heyeti raporu okunmuş ve 1935 senesi zarfındaki mesai etrafında uzun uzadıya izahat verilmiştir.

Bu mesai arasında muamele vergisinde ve gümrük kanununda sanayiciler lehine tadilat yaptırılması için vuku bulan teşebbüslerle birçok ecnebi rekabetlerinin önüne geçilmiş olması, ve yerli sanayi herhangi bir müşkülâta maruz kaldığı zamanlar derhal tedbirler alınmış bulunması vardır. Birlik yurdun her köşesindeki sanayicilerle temasta bulunmuş, ve harici memleketlerdeki sanayi birlikleri mümessillerinin sorgularına cevaplar vermiştir.

Raporda sanayi birliği tarafından tertip edilen sergilere iştirak

eden fabrikaların seneden seneye fazlaşmakta olduğu gösterilmekte ve ilk sene yapılan sergiye iştirak eden fabrika adedi 73 olduğu halde son sene bu miktarın 195 e çıktığı tebarüz ettirilmektedir.

Bundan başka birlik yurdun dışındaki sergilere birçok nümüneler göndermiştir.

Mesai raporundan sonra senelik pilanço tetkik edilmiş ve heyeti umumiyeye tarafından kabul olunmuştur. Bundan sonra idare heyeti intihabına geçilmiş ve İstanbul'daki bilûmum sanayii temsil etmek üzere sanayi gruplarından birer aza intihap edilmiştir. Bu azahlara pamuklu sanayiciler namına Vasıf, Yün mensucat fabrikatörleri namına Mehmet Ali, Demir sanayicileri namına Halil Sezai, Çorap ve trikotaj fabrikatörleri namına Habip, Şeker ve çikolata imalâthaneleri namına Sami, Yağ sanayicileri namına Selim, Deri sanayicileri namına Hami, seçilmişlerdir. Seçimden sonra birliğin terakki ve faaliyetinin daha ziyade genişletilmesi için temennilerde bulunularak kongreye nihayet verilmiştir.

Denize açılaniki gencin macerası

Biri öldü, diğeri de hasta olarak kurtarıldı

Çivit fabrikası muhasibi Suatla arkadaşları gümruk komisyoncularından İsmet cumartesi günü öğleden sonra kendi motorlu sandallarıyla balık avlamak üzere Bakırköyünden açılmışlar ve bir müddet gittikten sonra benzinleri biterek deniz üzerinde kalmışlardı. Her ikisinden de haber alınmamıştı. Bunlar deniz ortasında iken esmiye başhyan şiddetli fırtınanın tesiriyle dalgaların cereyanına kapılarak sürüklenmeye başlamışlardı. Bu vaziyette ne yapacaklarını şaşırarak her iki arkadaş azamî gayret sarfederek kurtulmak çarelerine baş vurmuşlarsa da bir şeye muvaffak olamıyarak imdat beklemeye karar vermişlerdir.

Şiddetli soğğun tesiriyle İsmet donarak ölmüştür.

Sandal da suların tesiriyle Fenerasına kadar gitmiştir. Bu esnada Bandırmadan İstanbul'a mal götüren Yılmaz motörü kaptanı Salih, Fenerası civarında bir sandalın dolaştığı

nı görünce derhal yanaşmış ve sandalla içindekileri alarak geriye dönüp doğruca Bandırmaya götürmüştür.

Suat da hastadır ve hastaneye kaldırılmıştır.

İstanbul Belediyesi Tepebaşı Şehir Tiyatrosu Tiyatrosunda

Bu

akşam saat 20 de

FAUST

Türkçeye çeviren

Seniha Bedri Göknil

Beyoğlu Fransız Tiyatrosunda

Halk Opereti

Bu akşam 20,45 te

Tarla Kuşu

ayrıca Zozo Dal-

masın şarkıları

Yarın **iPEK** sinemasında 2 büyük film birden

Herkesin görmek ve tekrar görmek istediği

UNUTMA BENİ

Baş rolde:

BEN JAMINO GİGLİ

Aşk bir sergüzeştçiyi doğru yola çevirebilir mi? 1001 macera peşinde/koşan bir çetenin sevimli ve şen elebaşısı bütün maceraları ve heyecanlı hayatı

GİZLİ YUVA

Baş rollerde:

ROBERT MONTGOMERY - MAUREN O'SULLIVAN

Fransızca sözlü **Metro - Goldwyn** filminde canlandırılmıştır.

MEMLEKET HABERLERİ

Serikte Pirinç Ekimine Ehemmiyet Veriliyor

Ekim Yapıldığı Zaman Hastalık Ve Sıtma Zuhuruna Meydan Verilmemesi İçin Fennî Tedbirler Alındı

Serikte hazırlanan fennî ekim sahası ve piriñ ekimi için açılan kanal

Serik (Özel) — Bu sene piriñ zer'iyatına çok ehemmiyet verilmiş ve pek çok ekim hazırlıkları yapılmışa başlanılmıştır. Her tarafta bilhassa Köprü suyu civarında açılan kanallardan alınan sularla sulama ameliyesi yapılmaktadır. Bu sene piriñ kanununun tadil edileceği haber alınmış, bazı noktalarda mahzurlu görülen cihetlerin tadili zür'atın çok işine yarayacaktır. Esasen piriñ mıntakalarında sivri sineklerin faaliyeti çoğaldığından sıtma mücadele teşkilâtı da çok ciddi esaslar üzerinde bu iş ile meşgul olmağa başlamış, mümkün olduğu kadar korunma çarelerini hazırlamıştır.

Geçen seneye nisbetle bu sene iki misli zer'iyat yapılabilecektir. Civar kazalarda da bu sene piriñ mahsulâtına

çok ehemmiyet verilmiş, Alara çayı civarında hazırlanan ve üç seneden beri kanallarının yapılmasıyla uğraşan binlerce dönüm sahada kanal işleri bittiğinden bu sene zer'iyat yapılmışa başlanılmıştır. Cenup sahillerindeki ovalar piriñ yetiştirilmesine çok müsaidir. Memlekete eyi bir servet getiren bu mahsul son senelerde eyi rağbet görmüş, istihsalinde asri usuller tatbik edilmeğe başlanmıştır.

Bu sene tohumların islahı da düşünülmüş, ekimde esas olan ve su biriktireli bırakmayan tava usulleriyle zer'iyat yapılması muvafık görülmüştür. Suların akıntısı daimî bir cereyana tabidir. Bu yüzden sivri sinek sürfeleri de barınmamaktadır. Sıtma hastalığının da önüne geçilmiş gibidir.

Samsunda yangın Dişçi Siretle çocukları güçlkle kurtarıldı

Samsun (Hususi) — Atatürk caddesinde dişçi Siretin evinden yangın çıkmış ve hemen etrafta sarmıştır. Uykuda olan Siret ve çocukları itfaiye tarafından zorlukla kurtarılmışlardır.

Birbirine bitişik ve tamamen ahşap olan ve bir ada teşkil eden bu semtin kâmilen yangın tehlikesine maruz kaldığını gören itfaiye bütün kuvvetiyle çalışmış ve çok şayanı takdir bir gayretle yangını çıktığı yerde söndürmeğe muvaffak olmuştur. Siretin eşi ve eşyası tamamen yanmıştır.

Antalya Hastanesinin Eksikleri

Hastanede Göz, Kulak, Burun Rontgen Servisleri Açılması İsteniyor

Antalya (Özel) — Antalya'da iki yüz elli bine yakın nüfus vardır. Sıhhi vaziyeti oldukça iyidir. Vilâyette hastane işi biraz geri kalmış bir halde idi. Elli yataklı olan memleket hastanesinde geçen seneye kadar, dahiliye ve hariciye şubeleri vardı, diğer şubeler yoktu. Geçen sene in'ikad eden vilâyet meclisi, merkezi yirmi küsür bin nüfusu ihtiva eden Antalyada görülen şiddetli lüzuma binaen hastane kadrosuna bir nisaiye mütehasşışlığı tahsisatı koymuş, ve sıhhiye vekâletimiz Aydın hastanesinin nisaiye mütehasşısı doktor Süleymanı Antalyaya nakletmiştir.

Antalya hastanesi Nisaiye mütehasşısı Dr. Süleyman

Hastane bugün üç servisi ihtiva etmekle beraber el'an yatak mevcudu ellidir. Halbuki bu miktar yatak adedi 250 bin nüfuslu bir vilâyet halkının ihtiyacına tekabül edememektedir. Aynı zamanda geçen senelerde nisaiye ve vilâdiye için tebarüz eden sıhhi ihtiyaç, aynıyle kulak burun ve göz hastalıkları için dahi mevcuttur. Her gün hastaneye müracaat eden göz ve kulak hastalarının çokluğu bu ihtiyacı ispat eylemektedir. Bilhassa bir rontken makinesine ve kan nakil âletine olan ihtiyaç ta mühimdir. En basit teşhisler için hastalar tâ İstanbul'a kadar gitmeğe mecbur kalmaktadırlar.

Geçen sene bir nisaiye mütehasşısının kadroya ilâvesinden memleket ne kadar büyük istifadeler etmiştir. Bu ihtiyaç gibi göz, kulak, rontken ihtiyaçlarının dahi göze alınarak temin edilmesi umumî sıhhat namına şayanı temennidir.

Bu Yıl Mahsul İyi Yalnız Ağaçlar Donduğu İçin Zeytin Mahsulü Az

Soma (Özel) — Bu yıl geçen seneye nisbetle daha fazla tütün ekimi yapılmıştır. Bu yılın fidanları fenni bir surette yetiştirilmiştir. Hiç bir hastalık yoktur. Devamlı yağmurlar tarlaları beslemektedir. Bir kaç gündür havalar çok müsaidir.

Pamuk ekimi de başlamıştır. Bu da geçen yıla nisbetle fazladır. Buğday ve arpa mahsulü ilk zamanlarda soğuktan müteessir olmuş, fakat havalar düzelince birdenbire serpilmiştir. Köylü vaziyetten memnundur. Yalnız zeytin mahsulü fenadır ve hemen hemen hiç yok gibidir. Çünkü zeytin ağaçları soğuktan donmuştur.

Adapazarı hapishanesinde

Adapazarı, (Hususi) — Şehrimiz ceza evinde Halkevi tarafından tayin edilen Oktay tarafından mahkûmlara Türkçe dersler verilmeğe başlanmıştır. Mahkûmlara Halkevi tarafından kitap, defter ve kalem de verilmiştir. Ayrıca ceza evinde mahkûmlar tarafından kese kâğıdı da yapılmaya başlanılmıştır.

İlmî bahisler:

Radyo dalgaları

Feding nedir, niçin istasyonları bazan sabahları, bazan geceleri iyi işidiriz, radyoda ne gibi yenilikler olacak?

Yazan: Profesör Salih Murat

Radyo âhizelerine gelen dalgalar üç yol takip ederler:

1 — Doğrudan doğruya gelen dalgalar.

2 — Arzın öbür tarafından dolaşarak gelen dalgalar.

3 — Havada Heaviside, Appleton tabakaları gibi bir takım serbest Elektronları havi olan İyonizasyon tabakalarından in'ikâsla gelen dalgalar.

(1) ve (2) her zaman aynı gibidir. (3) dalgalarına gelince, bunlar radyo dalga uzunluğuna ve mevsime göre değişir.

Umumiyetle uzun dalgalar havada 40 - 50 kilometre irtifandaki alçak tabakalardan in'ikâs eder. Ve sabahları eyi işitilir.

Bu tabakaların başlıca tesirleri kısa dalgalarda görülmektedir.

Kısa dalgalar, nüfuz kabiliyetinin fazlalığından dolayı daha yüksek tabakalardan in'ikâs eder.

Hattâ bunlar arasında, aydan on misli uzak tabakalardan in'ikâs edenler vardır.

Bu, in'ikâs ederek gelen dalga ile doğrudan doğruya gelen dalga arasında tedahül vaki olur; ve sesin bazan zayıfladığı görülür ki, buna radyoda fading yani bayılma derler.

Muhtelif mevsimlerde ve zamanlarda bu dalgaların «bayılma» tesirlerinin muhtelif olduğu görülüyor.

Bir uzunluktaki dalga, itidal mevsiminde gündüz eyi işitildiği halde, yaz mevsiminde gece eyi işitilmektedir.

Londra radyo merkezi 10 nu mütecevaz muhtelif dalgalarla yaptığı neşriyatla, bu fark üzerinde tecrübelerle bulunduğu gibi, Berlin radyosu da aynı tecrübelerle uğraşmaktadır.

Dalga uzunluklarıyla mevsim ve zaman arasındaki münasebet kat'î olarak taayyün etmemişse de, abonelerden gelen raporlar sayesinde eyi neticeler alınacağı muhakkaktır.

Kısa dalgalar, uzun dalgalara nazaran daha ekonomik olmakla beraber, yukarıda söylediğim tedahül yüzünden, bu dalgalarda sıçrama tesiri vaki olmaktadır: Tıpkı, râkîd su yüzünde sektirilen taşa olduğu gibi.

Binaenaleyh, bazı yerlerdeki âhizeler muayyen bir istasyonun gönderdiği kısa dalgaları eyi aldığı halde, diğer bir yerdeki âhize bu istasyonu pek zayıf işitir.

Kısa dalgalara aid olan bu fizikî hassa, az çok orta dalgalarda da görülmektedir.

Nitekim biz, Bükreş istasyonunun orta dalgasını bazan eyi işitmeyiz.

Dalga uzunluğu kısalıdıkça, muayyen bir menzil için radyo istasyonunun takti de azalır.

Bu nokta, bilhassa iktisadî bakımından pek faydalıdır.

Fakat yukarıda söylediğim gibi, bunun da bir haddi vardır. Ve bu haddin şimdilik on metre civarında görülüyor. Yani on metreden küçük dalgalarla neşriyat yapılabileceğine şüphemiz yok.

Maamafih, bunların hepsi, yeni ilmin tecrübe devresinde bulunan bir takım enteresan meselelerdir ki, kat'î ve yahut kat'îye yakın neticeler için biraz sabırlı olmak lâzımdır.

Tecrübelerle nazaran, gelecek kışa kadar epeyce malzemenin toplanacağı zannedilmektedir.

Salih Murat

Fenikede Bir Yanar Dağ

Çıralı Dağın Tepesinde Daima Ateş Fıskıran 3 Volkan Var

Antalya (Özel) — Antalyanın yâğın bile tepelerinde kar bulunan yüksek sıra dağları vardır. Bu silsile Adresana doğru uzanır gider. Bu dağların ortasında Çıralı denilen bir dağ vardır ki burada gaz ocağı gibi üç memeden ateş fıskıran bir yanar dağ vardır. Bunun için bu dağa Çıralı denilmektedir. Antalyaya on beş mil ve Adresana beş mil uzaklığında bu yalçın ve sarp mahallere Hoffman isminde bir Alman mühendisi çıkmış, yaptığı tetkikatta burada zengin petrol damarlarının mevcudiyetini tesbit etmiş, muhtelif madenler, bilhassa krom ve manganez bulmuştur.

Yanar dağ civarı göçebe aşiretlerinin yaylak mahallidir. Bunlar dağlarda avladıkları gevik kuzu vesaireyi tabiatın yandırdığı bu ateşte kızartıp yerler bu yanar dağların yakınında bir de soğuk su membaı vardır. Ara sıra yanar dağın coşkunluk gösterdiği olur. Bu yanar dağı üç bin sene evvelinden beri varmış.

Eski zamanlarda ateşperestler buraya çok kıymet vermişler, dinlerinin merkezi haline koymuşlar, çok uzaklardan buraya ziyarete gelmişlerdir. Mukaddes bir mahal addedilen bu yanardağın etrafında müteaddit mabed harabeleri, kayalarda bir takım iptidai şekilde kabartma resimler, yazı ve tasvirler görülmektedir. Lvelce bu sahilde çalışan gemiciler bu Çıralı dağının ışığından Adresan limanını bulmağa çalışmışlardır. Şimdi Adresan feneri ikmal edilmek üzere olduğundan buna hacet kalmamıştır. Alt tarafında Çıralı limanı ile küçük bir köy ve muntazam sahil muhafaza teşkilâtı vardır.

Birçocuğun cinayeti

14 yaşında bir haylaz üvey anasını öldürdü

Adapazarı (Hususi) — Aslen Hopalı olup Sabancanın Dipektaş köyünde üvey anası yanında oturan Bahri oğlu 14 yaşında Ali üvey anası olan Havva kadınla geçinemiyormuş. Bir gün üvey anasını kızdırmış ve üvey anası da:

— Uslu oturmazsan seni keserim, demiş, sonra da eline bakracı alarak inekleri sağmak üzere ahıra gitmiştir.

Üvey anasının bu tehdidine kızın ve hiddetini yenemeyen Ali eline geçirdiği balta ile usulca ahıra gitmiş üvey anasının haberi olmadan baltayı kafasına indirmiştir. Kadıncağız tek kelime söylemeye muktedir olamadan düşüp ölmüştür.

Ali yakalanarak adliyyeye teslim edilmiştir. Tahkikat devam etmektedir.

Somada Bir Kaçakçı Yakalandı

Soma (Özel) — Turgudalp köyünde Hüseyin çavuşun evinde kaçak tütün bulunmuş, müsadere edilmiş, Hüseyin çavuş hakkında kanunî takibata başlanılmıştır.

Cep kesenler

İki kişiden beş yüz lira aşırdılar

Süreyya ve Cafer isminde iki yan kesici mahkemeye verilmişlerdir. Bunlar tramvay içinde cep keserek yan kesecilik yapmaktadırlar. Geçenlerde Tophanede bir tramvayın içinde eski ve emekli hariciye memurlarından Süreyyanın yeleğini kesmişler, 450 lirasını aşmışlardır. Aynı şekilde Taksimde de gene tramvay içinde bir mahallebicine 50 lirasını aşmışlardır.

Fakat zabıta bunları yakalamıya ve suçlarını itiraf ettirmeğe muvaffak olmuş, soyulanlar da bunları derhal teşhis etmişlerdir. Suçlular mahkemeye verilmişlerdir. Üçüncü ceza mahkemesinde 20 nisanda muhakemeleri yapılacaktır.

Şifa niyetine zehir içmiş

Vefada Mandıra sokağında 7 numaralı evde oturan 17 yaşında Fethi bir zührevî hastalığa tutulmuş, geçirmek için Beyazıtta bir dükkândan bir şişe ilâç almış ve içmiştir. Bu ilâç zehirli olduğundan biraz sonra sancılanmış, Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır. Müddeiumulik tahkikata el koymuş, ilâcı satan dükkân sahibi yakalanmıştır.

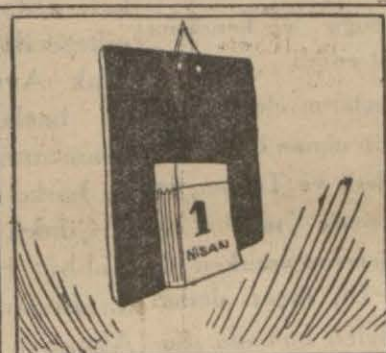
Kâğıthane kooperatifinde suiistimal mi?

Kâğıthane Ziraî kredi kooperatifi meclisi idaresinden Cevdet ile Eminin kooperatif veznesinden bir miktar parayı zimmetlerine geçirdikleri hakkında müddeiumulike bir ihbar vaki olmuş, bu hususta tetkikata başlanmıştır.

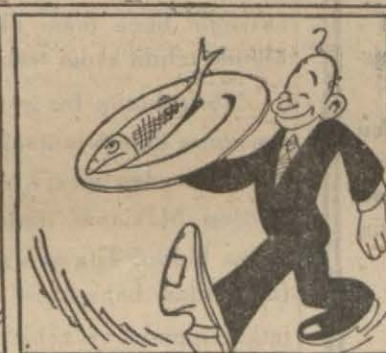
Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

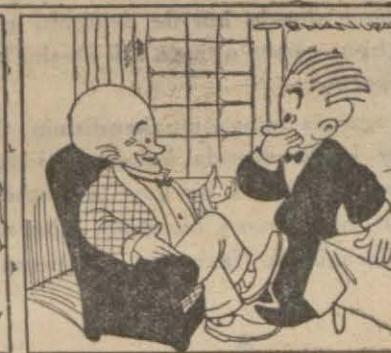
— Ayıp değil a? Merak ettim, Hasan Bey!

... Nisan ayının yalnız birinci günü..

... İnsanların birbirlerini aldatmak âdeti neden açaba?

Hasan Bey — Yılın sair günlerinde her ne yaparlar, her ne derlerse, hülûs ile olduğuna inandırmak için!

Macaristanda eşi çok nadir görülen bir cinayet

Rvmen güzellik kraliçesini sevgilisi diş macununa zehir koymak suretile öldürdü, cinayet bir tesadüf sayesinde meydana çıktı

Macaristanda son seneler içinde en fazla merak ile karşılanan zabıta vak'ası, 1933 Romanya güzeli Tita Kuteskonun ölümüne sebebiyet veren zehirlenme hâdisesidir. Tita yalnız bir güzellik kraliçesi değil, her bakımdan eşsiz bir güzeldi. Tita diş macununu tüpüne konan zehirle zehirlenmiş ve ölmüştür. Katil Liviu Macaristanın zengin mühendislerinden biridir.

Katil bu güzel kızı öldürmeğe karar verdikten sonra zehiri yarı boş bir tüpe koymuş, Tita her akşamki gibi uyumadan önce dişlerini yıkamış ve neticede zehirlenerek ölmüştür.

Katil plânı gayet mükemmel tasarlanmıştı. Katilin izini keşfetmek imkânsızdı. Öldürülen kızın, kendi hayatına kendi eliyle kıymadığını gösterecek hiç bir şey yok gibiydi. Fakat her katil nihayet, bir takım izler bırakır ve bu izler onu bulmağa saik olur.

Bu hâdisede de öyle oldu.

Tita, Romanya hariciyesinde çalışan Hotta adlı bir gençle evlenmek üzere idi. Tita ile nişanlı son derece bahtiyardı. Hâdisenin günü Tita ile nişanlı, ana babalarını davet ederek ızaz etmişler, ve bunlar gece yarısına doğru çıkıp gitmişlerdi. İki nişanlının son derece bahtiyar oldukları bir sırada kızın kendi hayatına kıyması için sebep yoktu. Tita, artist olduğu için ken-dine mahsus bir dairede yaşıyordu. Hemşiresi Mikai de onunla beraberdi.

Tita her akşam, yatacağı zaman hazma yardım eden bir hap yutuyordu. O gece de aynı şekilde hareket ederek yatağına girmişti. Fakat çok geçmeden müthiş ağrılara

Tita

tutulduğu için hemşiresi uyanmış, hizmetçiyi de derhal uyandırarak doktor getirmiş, fakat doktor gelinceye kadar Tita ölmüştü.

Evvvelâ Titanın kullandığı haplar muayene edildi. Fakat bunlarda şüphe edilecek bir şey yoktu.

Daha sonra otopsi yapıldı ve neticede Titanın zehirlendiği anlaşıldı. Zehirin nevi tayin ediliyor, fakat bunun nasıl alındığı bilinmiyordu. Zabitanın verdiği ilk karar, Titanın bilerek veya bilmiyerek kendi hayatına kastetmiş olduğu idi.

Buna mukabil ana baba, kızlarının muhakkak bir başkası tarafından öldürüldüğüne kanidiler. Fakat bir ip ucu vermiyorlardı. Günün birinde baba, mühendis Liviuun kızını almak istediğini, ve onun kıskançlık yüzünden bir cinayet irtikâp etmiş olabileceğini düşündü.

Fakat bu düşünceyi kabul etmedi. Çünkü mühendis on yıldan beri evli idi. Bununla beraber tahkikat yeniden açıldı ve mühendis Liviu da isticvap edildi. Mühendis, Titayı beş yıldanberi sevdiğini, fakat bir yıldan beri onunla her türlü münasebeti kestiğini, bununla beraber Titanın son zamanlarda müzayakaya düşerek kendisinden yardım dilettiğini, onun için evlenmesinden hoşnut olduğunu anlattı.

Bu noktalar zabıtaya alâkadar ettiği halde Liviuun ölüm hâdisesi sıralarında Peştede bulunmadığı ve Sinaadaki ailesinin yanına gittiği anlaşıldı. Liviu bunu isbat için yığın yığın şahitler göstermişti.

Zabita Liviuun evini de aradığı halde bir şey bulamadı ve bunun üzerine kar-

Mühendis Liviu

GÖNÜL İŞLERİ

Kocasının Kendisinden Soğuduğunu Sanan Kadın

«Üç çocuğum var, biri 2, biri 5, biri yasında.

İlk çocuğumu müteakip kocamda bana karşı belli belirsiz bir değişiklik sezdim gibi olmuştum, ikinci çocuğumdan sonra bu değişiklik daha ziyadeleşti, üçüncü çocuğumdan sonra ise göze çarpacak bir hal aldı. İlk aylarda kocamın bana karşı lakaytlığına başladığından şüpheleniyordum. Şimdi sevmediğine kanaat getirdim. Bununla beraber aynaya bakıyorum, üç çocuk annesi oluştuma rağmen otuz doldurmayan yaşla kendimi epeyce genç, biraz da güzel buluyorum, diğer taraftan kocamın her hangi bir kadınla bir aşk macerasına dalmamış olduğuna da eminim. Bir muamma karşımdayım ki hallinden âcizim.»

Şükriye imzasile Kadıköy postahanesinden atılmış bir mektupta bana bu soruları yazan okuyucunun aldandığı

mevdandadır. Kocası onu ilk gündeki kadar şiddetli sevmektedir, bunun delili olarak ta kendisine ikişer, üçer sene fasıla ile üç tane çocuk vermiştir. Yalnız aşkın daha durulmuş, bu durgunlukta da daha büyük bir sağlamlık bulmuş olduğu da muhakkaktır. Ve okuyucu bu durgunluğu anlamamakta, onu kocasının kendisinden soğuması olmasa şeklinde tefsir etmektedir. Hakikat şudur: Aşk, hayata yeni girmiş bir genç kızla bir genç erkeği ne kadar şiddetle sarmış olursa olsun ilk gündeki şiddetle devam etmez, kuvvetini kaybetmekle beraber hele çocukların doğuşundan sağlam bir dostluğa, hayat için ebedî bir ortaklığa tahavvül eder. Aşk bu dostluğun altında kül ile örtülmüş gibidir, biraz eşince altında aşk ateşini bulursunuz.

Tecrübesiz okuyucum kendisinin bu umumi kaide dışındakı kalmasını isterse erişilmesi imkânsız bir gaye arkasından koşmuş olur. İnsan hayatın, hayatın verebileceğinden fazlasını istememelidir.

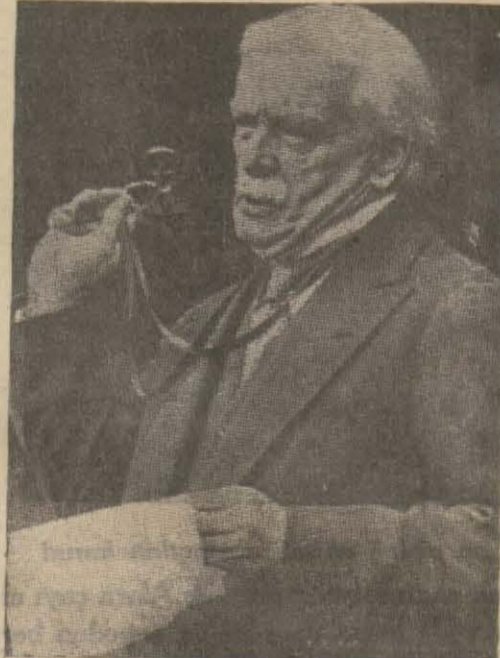
Bayan (N.N.) a:
Bence meseleyi zaman halledecek tür, biraz sabırlı olunuz.

TEYZE

ASKERİ PAKTLAR TEHLİKESİ

Lloyd George'u Fransansız - İngiliz erkânıharbiyeleri arasındaki konuşmaları tenkid eden mühim bir mekalesi

«Faşizm ile komünizm birbirleriyle didişen iki yaman düşmandır. Fransa bu mücadeleye girmeyi kararlaştırdı. O halde Almanya Rende tahkimat yapmaktan vazgeçemez. Böylece muahede ihlâl edileceği için biz de işe karşıyoruz. İngiliz efkârı umumiyesi bunu tasvip edemez.»

Loit Corc

«Fransa, Alman hududundan birkaç mil ötede muazzam tahkimat yapar. İngiltere adalarını müdafaa için 300 milyon isterlik fazla tahsisat kabul edebilir. Fakat Almanlar şehirlerini ve sanayi sahalarını müdafaa ve tahkim etmek isterlerse buna karşı tedbir alınır. Bu ne demek?»

Loit Corc İngiliz gazetelerinden birine şu makaleyi yazmıştır:

«Mister Eden, Avam Kamarasında söylediği son nutkunda tali meseleler üzerindeki bazı endişeleri izale etmiş ise de Beyaz kitabın en mühim meselesi olan noktaya dokunmadı. Bu nokta, Fransa ile askerî bir anlaşma yapılmasıdır.

Bunun mânası şudur: Renin işgali yüzünden Fransa ile Almanya arasında bir harp koparsa İngiltere de bu harbe iştirak edecek!! Almanların yabancılara müstevliye karşı kendi top raklarında yaptıkları müdafaa tertibatına karşı kendilerine ceza vermek üzere İngilizler de Fransızlarla birlikte hareket edecekler.

Fransa, Alman hududundan bir kaç mil mesafede muazzam tahkimat yapmak için 100 milyon İsterlin sarfedebilir. İngilizler adalarını müdafaa için 300 milyon İsterlin fazla tahsisat kabul edebilirler.

Fakat Almanlar şehirlerini ve sanayi sahalarını müdafaa ve tahkim etmek isterlerse buna karşı tedbirler alınır. İngilizler - Fransa erkânıharbiyelerinin toplam konuşmaları mevzuu bahsoluyor ve beynelmilel kanunu

deği doktor Aleksandrın evini de taharri etti. Doktorun evinde de, muayenehanesinde de kızın ölümüne sebep olan «cyanide» zehiri bulunmadı. Fakat taharri memurlarının biri için arkasını bırakmadı. Ve günün birinde doktorun evinde bir cyanide tüpü bulunarak kendisine bununla ne yaptığı soruldu. Doktorun verdiği malumat mühimdi:

«Bir ay evvel kardeşim istedi. Çocuklarının boğaz olduklarını ve kendilerini sırına ettireceğini söyledi. Kardeşimin bir aktrisin ölümüne alâkadar olduğunu görünce korktum ve bu zehirin mevcudunu sakladım. Kardeşim Titayı seviyordu.»

Bu ifade üzerine yapılan tahkikat, Liviuun yalan söylediğini ve Titayı terketmemiş olduğunu, sonra onun şehirden uzak olduğunu iddia ettiği ve şahit gösterdiği sıralarda bir aralık şehre döndüğünü isbat etti.

Daha sonra Liviuun ölüm hâdisesinin vukuunu müteakip, Titanın apartmanına gitmek istediği, bunu karısına söylediği karısının buna mâni olduğu ve kendisini ölümle tehdit ettiği tesbit edildi.

Zabita bütün bu ip uçlarını elde ettikten sonra ölümü müteakip alınan bütün ifadeleri inceden incelemedi ve Titanın kız kardeşi Makianın ifadesinde mühim bir nokta buldu. Tita son nefesini verirken diş fırçasından bahsetmişti. Diş fırçası derhal tetkik olundu ve zehir izleri bulundu. Bunun üzerine diş macunu da tahlil edildi ve zehirin buna katıldığı anlaşıldı.

Bunun üzerine mühendis Liviu tevkiif edildi.

nun bu şekilde ihlâlüne karşı cezalar düşünülüyor, bu ne demektir?

Fransızlar, Versay ve Lokarnonun muhtevi olduğu zecri tedbirleri anlattıkları tarzları üzerinde kendileri beraber olduğumuzu biliyorlar.

Bu teminat Fransız diplomasisine fazla emniyet verecek mahiyettedir. Çünkü Fransızlar da, yalnız komünist tayyare kollarıyla Alman şehirlerini bombardıman etmeyi istemezler. İngiliz deniz kuvvetleriyle hava filolarının kendileriyle birlikte olması ve İngiliz piyadesinin Fransız fırkalarına refakat etmesi Fransızlar için daha başkadır.

Çünkü borjuva Fransa üç renkli bayrağını kırmızı bayrakla yanyana dikmekten mustarip olur ve İngiliz bayrağını tercih eder.

Moskovadan Londraya kadar bütün erkânıharbiyelerin kafası, Almanya karşı müşterek hareket düşüncesi üzerinde toplanıyor.

Onun için İngiliz ordusu ve hava kuvveti İngiltere sahilleriyle Britanya imparatorluğunu müdafaa icabatına göre değil, Avrupa kıtasında vuku bulacak muharebeye göre hazırlanacaktır.

1914 ten önce de Almanyaya karşı Fransaya yardım etmek fikri, ordu teşkilâtımıza hâkimdi

Bu yüzden yeni bir kara ordusu da hazırlanmıştı. İngilterenin nizami ordusu, Avrupa kıtasında harberden bu yeni ordu asıl İngiltereyi müdafaa edecekti. Bu plânı hazırlayan Lord Halden, İngiliz - Fransız askerî ittifakından mes'ul olan iki nazırdan biri idi. İkincisi Sir «Edvard Grey» di. Asküvit bunların yaptığı- nı kabul etmekten başka iş yapmamıştı.

Son beyaz kitap da İngiltereyi aynı siyasete götürmektedir. Erkânıharbiyeler arasındaki konuşmalar bunu anlatıyor. Bu konuşmalar, harbiye yapılmaktan başka bir şey yapmaz. Meslek adamları vakit zayi etmek istemezler. Ve hareket etmeğe ehemmiyet verirler.

İngiltere, 1914 de Fransa - Rus askerî ittifakına bağlı değildi. Fakat İngiltere ile Fransa arasındaki askerî ittifak, Avusturya ile Sırbistan arasında başlayan mücadele yüzünden Fransanın harbe girmesi İngiltereyi de harbe sürükledi.

Çünkü Sırbistana yardım etmeyi taahhüt etmişti. Avusturyanın Rusya tarafından taarruza uğraması üzerine Almanya Avusturyaya yardım edecekti. Fransa, Rusyanın yardımına koşmağa mecburdu. İngiltere de Fransaya yardım etmeyi taahhüt etmişti. Halbuki İngiltere, Fransaya

yalnız 100,000 asker göndermeyi vaat etmiş bulunuyordu. Fakat bunu bir vaat dahi saymak doğru değildi.

Çünkü Fransa ve İngiltere erkânıharbiyeleri arasında bir anlaşmadan ibaretti. Fakat bu anlaşma İngiltere imparatorluğunu 3,300,000 zayıf vermeğe ve 8 milyar İsterlin borca girmeye sevketti. Bundan başka, gene bu yüzden İngilterenin harici ticareti 22 yıl süren bir sarsıntı geçirdi. Ve hâlâ kendine gelemedi.

Askerî anlaşmalardan çekinmek lâzımdır. Gerçi bunlar zahirde teknik mahiyette bir takım anlaşmalardır, Fakat netice müthiştir.

Fransa ile Rusyanın anlaşması yüzünden Avrupanın vaziyetinde hasıl olan değişikliği ve bu yüzden bir harp tehlikesinin baş gösterdiğini inkâr etmek abestir.

Rusya ile Almanya birbirinden nefret ediyorlar. M Litvinof bunu bütün kuvveti ile ifade etti. Aradaki nefret ksmen irki, ksmen de fikridir. Faşizm ile komünizm orta Avrupa ile şarkı Avrupada birbiriyle didişen iki yaman düşmandır.

Fransa bu mücadeleye girmeyi taahhüt etmiştir. Onun için ordularını ve hava kuvvetini Rene gönderecektir. O halde Almanya, Fransa - Sovyet Rusya paktının gerginleştirdiği zarureti ihmal ederek tehlikeye maruz olan sahada tahkimat yapmaktan vazgeçemez.

Muahede bu yüzden ihlâl edilmiş, biz de bu yüzden işin içine düşmüş ve müstevliye yardım için söz vermiş bulunuyoruz.

İnsaf hissine saygı duyan İngiliz efkârı umumiyesi böyle bir teklifi tasvip edecek mi?»

Damadını öldürmek isteyen kadın ağır cezada

Fenerde damadı Seyfiyi balta ile başından yaralayan Saffet adlı kadının duruşmasına dün ikinci cezada devam edilmiş, fakat mahkeme bu davayı salâhiyeti haricinde gördüğünden ağır cezaya havale etmiştir.

Muhasebeci Cevdet tahliye edildi

Zingal şirketi muhasebecisi iken şirkete ait 10 bin lirayı zimmetine geçirmekten suçlu Cevdet Zingal şirketi tarafından vaz geçtiği için tahliye edilmiştir.

Müddeiumumilik âhne hukukunu nazarı dikkate alarak Cevdetin tahliyesine ağırceza mahkemesi nezdinde itiraz etmiştir.

Sayım vergisi

Yeni senenin sayım vergisinin tahakkukuna başlanacaktır. Sayımı mahalle müessesileri yapacaktır. Mükerrer sayım yapılmaması için alâkadarların nazarı dikkatli celbedilmiştir.

— En kuvvetli şair, romancı ve hikâyecimiz kim? —

Suat Dervişin Cevabı

“En kuvvetli romancı... Beylik bir cevap vermemi istiyorsan bu suali hiç sorma... Samimî olmamı istiyorsan söylüyeyim: En kuvvetli romancı benim,,

Suad Derviş:

— En kuvvetli şair mi? diyor. Ve kurnaz, sevimli tebessümle ilâve ediyor:

— Mehmet Akifin pehlivanlığın dan bahsediler amma; son zamanlarda Yahya Kemal de hayli semizledi. Bu itibarla, en kuvvetliyi anlamak için, ikisi arasında bir güreş müsabakası yapmaktan başka çare yoktur.

— «Vakitler bol değil»... Şakayı bırak Suad abla?

O:

— Ciddî mi konuşalım? diyor. Ve ziyaziyet dersinden şikâyet eden haşarı bir mektep çocuğu gibi dudak büküyor:

— Aksi gibi, bugün de ciddi konuşmağa hiç hevesim yok!

Ben dargınlaşarak, onun zayıflığını bildiğim «arkadaş» damarına basıyorum. Bu basit «tabiiye» m istediğim tesiri yapıyor. Ve o:

— Maamafih, diyor, senin hatırın için gayret edeceğim ciddi konuşmaya. Fakat ben senin, «Meşrutiyetten beri» kaydını koyarak sormadaki maksad anlayamadım. Sence meşrutiyet, edebiyatımızda, iki nesil arasında bir hudut mudur? Edebiyatta bir merhale midir? Yoksa sen meselâ, meşrutiyetten evvel şöhret kazanmış olan Tefvik Fikretin («eski»), ve meşrutiyetten değil, hattâ bu son inkılaptan sonra türeyen Behçet Kemali («yeni») mi buluyorsun?

— Asla... Ben zamanı sadece, tasnifte kolaylık olsun diye tahdit ediyorum.

— O halde, bu inayeti başka kullarına göster. Çünkü ben, meşrutiyetten evvel ve sonra gelmiş şairlerimizin en kuvvetlisi olarak Nâzım Hikmeti görürüm!

— Ne bakımdan?

— Bence şiir, sade fantezi fikirlere orijinal paradokslara tercüman olan bir iki yavan mısra değildir.

Ve bence şiir, iki güzel kâfiye arasına gerilmiş satırlar üzerinde lâkurdî hokkabazlığı yapmak ta değildir.

Bu hareket devrinde şiir, asıl kıymetini, bir mücadele unsuru olarak kullanılabilirdiği zaman bulur.

Bunun aksini yapmak, mükemmel bir silâhi acemice kullanmaktan farksızdır. Ve meselâ aslan vurmaya yaraayan kurşunu ördüğe atıp israf etemeğe benzer.

Suad Derviş, bir gözünü kırarak güldü:

— Hoş, bazan ördük vurmaya yaraayan saçmalarla aslan avlamağa çıkanlar da var ya!..

Nâzımın en beğendiğim şiirini de sormuştun değil mi? Ben («Duvâr») mı tercih ediyorum!

— Ya romancılar ve hikâyeciler?

— Bizde romancı ve hikâyeci diye bir tasnife imkân yoktur. Çünkü roman ve hikâyeye yazarlar, aynı muharirlerdir.

Yeni yazmaya başlayanlardan bir Sabahattin Âli var ki, bu hızla inkısafta devam ederse, «en kuvvetli hikâyeci» sıfatına hakkıyla sahip olacaktır. Hem de pek yakında... Onun en beğendiğim hikâyesi de, «kafa kâğıdı» isimliye çıkandır!

Ağızdan bir:

— Niçin?

Kaçtı. Suad Derviş:

— Niçin, dedi, bana boyuna «Niçin?» diye sorup duruyorsun? Niçin sorgusunun cevabı, müspet ilimde bile yoktur! Beğeniyorum işte... Merak eden okur, ve kafası müsaidse anlar... — Ya romancı?

Suad Derviş

Bir çok hemcinsleri gibi: «şan olsun» diye yazı yazmayan profesyonel Edibe, yüzde yüz samimî bir eda ile sordu:

— Eğer, benden, bütün anketlere olduğu gibi beylik bir cevap vermemi istiyorsan hiç sorma daha iyi... Çünkü bütün Babiâli, hiç bir şey söylemeden iki saat konuşmanın hilesini bana bile öğretti.

Yok eğer samimî olmamı istiyorsan sana evvelâ hayretle karşılayacağın cevaplar verebilirim.

— Dinliyorum.

— O halde bence, meşrutiyetten sonra gelmiş romancılarımızın en kuvvetlisi Suad Derviş'tir!

Fakat kaşlarını çatıp tenkide başlamadan önce, dinle biraz... Ve senden çok eyi tanıdığım Suad Dervişin kusurlarını da meziyetlerini de sana ben sayayım.

Diğer romancılarımızın asla yapamayacakları büyük bir samimiyet kahramanlığı gösteren sevimli meslekdaşımı hayretle değil, takdirlle dinledim. O:

— Zavallı Suad Derviş dedi, ilk romanını on altı yaşında bastırdı. Bunun mes'uliyeti, o on altı yaşındaki zavallı kızcağızda değil, o çocukça yazıları ca-

zip kapaklar içinde basanlarda idil. Onlar, o kadar kabahatlidirler ki, bu sözüm ona teşvikleriyle (!) biçarenin tahsilini bile yarım bıraktırdılar.

Kızcağız, daha on sekiz yaşındayken, kendisini adam olmuş sandı.

Fakat sen onun, bu son senelerde yazdıklarını okudun mu?

Büyüyüp aklını başına aldıktan ve etrafını, kendisine gösterdikleri gibi değil, kendi gözleriyle görmeye, ve kendi tenkit kabiliyetiyle tetkike başladıktan sonra yazdıklarını?

Hele şimdi, daha yeni bitirdiği, ve henüz piyasaya çıkarmadığı romanını okursan, bana hak vermekte tereddüt bile etmiyeceksin!

Hem bana hak vermen için, bu çıkacak romanı okumana da lüzum yok.

Edebiyatımızın müflis roman bor-sasını bir kere gözden geçirmen kâfi.

Ortada «kuvvetli romancı» sıfatına lâyık kim var?

Her gün gazete sayfalarında adlarını gördüğünüz Peyami Safa, Bühren Cahit, Mahmut Yesari mi?

Bu arkadaşlar, çok kuvvetli eserler vermek kabiliyetinde olabilirler. Fakat mütemadiyen çalışmak, ve hiç dinlenememek mecburiyet', onları, hakiki kıymetlerini göstermek imkânından mahrum bırakmıştır.

Onlar, arada bir, cillilerle eser yazdıklarından bahsediyorlar.

Fakat ben, değerli arkadaşlarımı, şimdiye kadar yazdıklarıyla iftihar etmek küçüklüğünden münezzeh görmek isterim:

Çünkü beğendiğim Suad Dervişin değil, 1935 yılına kadar yazı yazmış olan beğenmediğim Suad Dervişin bile, onların fevkinde eserleri vardır.

Çünkü ben, bunun aksine kani olsaydım, ne yapar yapar, o şirretî Babiâliden sürer, ve eline kâğıt kalem yerine, tavan süpürgesi ve toz bezi verir-dim!

Naci Sadullah

351 memur açıkta

Dün inhisarlarda 60 yaşını dolduranlar çıkarıldı

Yeni tekaüt kanunu dünden itibaren tatbik edilmeğe başlanmış ve inhisarlar idaresinde, 60 yaşını ikmal etmiş bulunan 351 memur ve müstahdem demin vazifelerine nihayet verilmiştir.

Açığa çıkarılan bu memurlara yardım sandığının teassüsünden itibaren beher hizmet senesi için bir maaş ikramı verilecektir.

Sandığın tesis tarihi 1934 olduğuna nazaran, memurlar ikişer maaş ikramıye alacaklar demektir.

Diğer taraftan, memurlardan her ay kesilmek suretiyle sandıkta birikmiş olan yüzde beşler de kendilerine iade edilecektir.

Maliye şubeleri

Istanbulda 40 maliye şubesi vardır. Arazi ve bina vergileri belediyeye geçtiği için bunların yirmi beşe indirilmesi kararlaştırılmıştır.

Hırsızlık suçluları mahkûm oldular

Hırsızlıktan suçlu Mehmet ile Fazıl dün üçüncü cezada mahkûm olmuşlardır. Mehmet iki buçuk, Fadıl da üç sene hapis yatacaklardır.

Hırsız talebe

Tıp talebesi Faik adlı arkadaşları ile konuşuyorlar

Tıp dördüncü sınıf talebesinden Ekrem'in dolabını kırarak elbise çalan yine tıp talebesinden Faikin muhakemesine dün ikinci ceza mahkemesinde devam edilmiştir. Şahit olarak celbedilen Beyazıt polis mürettebatından Memduh Ekrem'in şikâyeti üzerine Bit pazarında bir dükkânda çalışan elbiseyi bulduğunu ve dükkâncının da bu elbiseyi tıp talebesinden Faikten aldığı ifade ettiğini söylemiştir.

Tıp talebe yurdu doktorunun şahit olarak dinlenmesi için duruşma başka bir güne bırakılmıştır. Tıp talebe yurdunda bulunan 150 talebe hırsızlık suçüne maznun olan Faikle konuşmama kararı vermişler ve bu kararlarını tatbika başlamışlardır.

TAKVİM

NİSAN

Rumî sene 1352	2	Arabî sene 1355
Kasım 147	Resmî sene 1936	Mart 20

PERŞEMBE

SABAH	Muharrem	İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.
11 10	10	9 27
5 44		3 03

Öğle	İkinci	Akşam	Yatsı
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
E. 5 43	9 18	12 —	1 33
Z. 12 17	15 52	18 34	20 06

Bütün dünya doktorlarını şaşırta bir hâdise

Gözlerinden yaş yerine kan çıkan kadın

Ne yiyor, ne içiyor, buna rağmen dipdiri... İddialara göre hastaları iyi etmek gibi bir hassası da var

Therese Meumann adlı bir kadının ismi ve resmi son zamanlarda Avrupa gazetelerinde sık sık görülmeye başlandı. Bu kadının etrafında uyanan bu âlaka sebepsiz değildir.

Filhakika, bir Alman köylüsü olan Therese senelerdenberi ağzına bir lokma yemek, bir yudum su, içki koymadan yaşamaktadır. Gece ve gündüz bir dakika uyuduğunu gören yoktur. Bütün bunlardan başka herkesin son derece hayretini mucip olan cihet bu kadının bütün vücudunda tabii yaralar bulunmasıdır. Bunlar sade cildinde ve vücudunun dış kısımlarında değil, hattâ iç uzuvlarında dahi mevcuttur.

Yara herkeste olur... Fakat Therese'in yaraları herkeste olabilen yaralara hiç benzemektedir. Çünkü bu yaralar ne iyi oluyor, ne de tehlikeli bir şekil alıyor..

Fevkalâdelikler bu kadarla kalsa gene iyi. Hasta dünyadaki ölü ve yaşayan bütün dilleri konuşuyor.. Therese haftada bir gün hiçbir insanın tahammül edemeyeceği ıstıraplar içinde kıvrılmaktadır. Bu hal perşembe günü öğleden sonra başlayıp cumagününe kadar devam ediyor ve bitirken de gözlerinden kanlı yaşlar akıyor..

Bu buhran devam ettiği müddetçe kadın tıpkı İsa gibi kendisini çarpiha gerilmiş ve türlü işkencelere maruz kalmış hissediyor ve fevkalbeşer bir tahammülle bu hale katlanıyor.. Nihayet buhran bitiyor. Artık bir hafta rahattır.

Vücudundaki yaralar zaman zaman kanıyor.. Fakat bu kanama bizim bildiğimiz bir yara kanaması gibi olmuyor.. Kan birdenbire fıskırıyor.. Sanki doğrudan doğruya kalpten geliyor gibi bir tazıyla çıkıyor. Yalnız bu da devam etmiyor.

Hiç bir şey yeyip içmeden yaşayan, Therese buhran günlerinde dört kilo birden kaybediyorsa da bunu bir haftada tekrar alarak eski haline getiriyor..

İlk önce buna kimse inanmak istememiş ve bir tecrübe yapılmıştır. Bir doktor ve dört te muavininden mürekkep bir heyet on beş gün bir dakika ayrılmadan nöbetle kendisini müşahede altında tutmuşlar ve hakikaten hiç bir şey yeyip içmediğini anlamışlardır.

Şu halde nasıl oluyor da bu kadın ölmüyor.. Bugün tıp bir insanın açığa 12 günden fazla tahammül edemeyeceğini ve öleceğini tesbit etmiştir. Şu halde bu kadın on beş gün nasıl yaşayabilmiştir?..

Bir çok kimseler bunlara inanmak istememişler ve bizzat Almanyaya kadar giderek Therese'i görmüşlerdir.

Therese'nin yatakta alınmış bir resmi

Ziyaretçiler nihayet o kadar çoğalmıştır ki hasta kadının ailesi iş yapamaz olmuş ve bu yüzden maddî sıkıntılar içinde kalmıştır. Gelenlerin her biri hatıra olarak evin kapısından, penceresinden, şurasından, burasından bir parça kaparmadan getmiyorlarmış..

Nihayet bu vaziyetin önüne geçmek için Therese'i görebilmek üzere köyün papasından müsaade almak usulü konmuş.. Şimdi artık eskisi gibi herkes bu fevkalâde kadını istediği zaman göremiyor.. Ancak on kişilik gruplar halinde ve günde yalnız bir kaç saat ziyaretçi kabul olunuyormuş.

Therese'in hususiyetlerinden biri de iddiaya göre hastaları iyi etmesidir. Ölümlü halde bulunan bir ihtiyarın tahammül edilemeyecek kadar fazla ıstırap veren hastalığını Therese geçirmişmiş.. Bunu nasıl yapmış?.. Orası malûm değil. Yalnız bilinen bir şey varsa ihtiyarın iyileştiği ve onun hastalığının acılarını bir müddet Therese'in çektiği imiş..

Therese haftalık buhran esnasında İsanın hayalini ve bunun gibi bir çok eski tarihî hâdiselerin gözlerinin önünde canlandığını görüyor, sanki kendisi de hakikaten o hayatın içinde yaşıyormuş gibi vevt ve istigrak içinde çırpınıyormuş..

Bütün bunları okuduktan sonra bu kadının herhalde tabii insanlara şeklen de benzemeyeceğine hükmetmişsinizdir. Halbuki Therese'in etrafındakiler onun güzelliğine, iyi ve temiz kâlliliğine mesturdular. O herkese iyilik etmek ister.. Herkesin sevincine olduğu kadar ıstırapını da paylaşmaktan, hattâ benimsemekten çok büyük zevk duyar..

Tamamen saf ve kız bir çocuk karakterine sahiptir. 38 yaşında olduğu halde 25 den fazla olduğuna kimseyi inandıramazsınız. Çünkü çehresi bir çocuk yüzünden farksızdır.

Hayatta Gördüklerimiz

Kızını fuhşa sürükleyen ana

Temiz yüzlü bir ihtiyardı. Kardeşi nin karısını dava ediyor. Bu kadının bir genç kızı var. Değme çapkin erkeklerle rahmet okutacak kadar hafif meşrep imiş.

Her gün bir başka erkekle görülüyor. Gezdiği erkekler kim olursa olsun, kıymetli, kıymetsiz, güzel, çirkin bekâr, evli.. Yeter ki, parası olsun. İhtiyar adam;

— Annesinden davacıyım. Diyordu. O, gençtir, aklı ermez. Kızını böyle e- linde kazanç vasıtası olarak kullanan, düşüren annesi, bütün bir ailenin namusunu kirletti. Bu kadının cezalandırılmasını istiyorum.

Hâkim genç kızın annesine sordu: — Niçin kızınızın böyle hareketlerine müsaade ediyorsunuz?

O, tam bir sokak kadınının yüzüzlü lüğe dudak bükü:

— Şimdi erkeklerle konuşmayan kız var mı?

Sonra, gülerek ilâve etti: — Ne yapsın kızım kendine koca bulacak!

Genç kızın ruhu ve karakteri üzerinde fena tesirler yaptığınan üyeyi hâ kime bu fena anneyi hapse mahkûm etti. Kadın koridorda;

— Ben yatırım kızım yine istediğini yapar! diye kayına çatıyordu.

Muazzez FAİK

Şarlonun evleneceği rivayetleri doğru mu?

Avrupada seyahat ederken bir gün bir arkadaşı «meşhur olmak istidadını gösteren sinema artisti bir kıza yardım eder misin?» diye sormuş, Şarlo ne yapması lâzım geldiğini sorunca: «Onu gazetecilerin önünde öp!» demiştir. Bu kız bugün Şarlonun evlenmesi mevzuu bahsolan Poullette Gaddarddır.

Şarlo Pariste Fontainebleau'da doğdu. Annesi, kafeşantların, silik bir artisti idi. Sefil bir hayat sürdü. Çarlı Çapline gebe olduğu zamanlar, ikinci derecede kumpanyalardan birine girmiş ve Fransayı dolaşmağa başlamıştı. Nihayet bundan tam yarım asır evvel Fontainebleau hastanesinde Şarloyu dünyaya getirdi.

On beş yıl sonra, kraliçe Viktorya öldüğü sıralarda, Şarlo ile kardeşi sefaletin ne olduğunu anlamışlardı. Akşamlik, bir gazete kâğıdına sarılmış bir lokma ekmeğin anneleriyle beraber kapıdan görünmesi onları sevindir-mek için kâfi gelirdi, gündüzleri dile-nirlerdi.

Bir akşam, 24 saattenberi aç bek-liyorlardı. Anneleri, bardan aldığı gündelik mahcuz olduğu için o ak-şam da eve para getirememiş, fakat perestişkarlarından biri kendisine bir buket çiçek vermişti. Kadın gitti, bu-keti sattı ve çocuklarına biraz salam-la bir parça ekme getirebildi.

Bir sene sonra Şarlo ve Sidney ak-törlüğe başladılar, bereket Karno is-mindeki patronları kendilerini Ame-rikaya götürmek teklifinde bulundu. Sidney kabul etmedi. Fakat Şarlo razı olarak Amerikaya gitti.

Şarloyu bundan bir müddet evvel kendisini şöhrete ulaştıran belli başlı filmlerini çevirmeğe başladığı zaman-lar film başına 80 bin dolar alır ve Samuel Goldvin namına çalışırdı. O zamanlar, Şarlo asker, Köyün hayatı, Yavrucuk filmlerini yaptı ve para biriktirerek Duglas Fair Banks ve Mari Pikfort ile beraber Ünitèd Artistes fir-masını tesis etti. İlk filmlerde kendisi oynamadığı için bir hayli ziyan etti.

Nihayet film çevirmeğe başladı. İlk filminde Partenaire olarak seçtiği Edna Purviance'i beğendi. «— Seni yükseltecek bir film ya-pacağım» dedi ve sözünü tuttu. Fakat kız muvaffak olamadı, ve filmi terk-etmeğe mecbur oldu. Buna rağmen Şarlo kendisine haftada vermekte ol-duğu 250 doları kesmedi. Edna bunun üzerine uslu oturacağına, rezalekten rezalete düştü, kendisini içkiye verdi. Ve içe içe de öldü.

Şarlo Lita Greye âşık

Edna Şarlonun derdiyle içe dursun, Şarlo da Mildred Harris ile evlenmiş ve boşanmıştı. O sıralarda küçük ve alelade bir artist olan Lita Grey ile tanıştı, Litanın annesi Meksikalı idi.

Şarlo ona ehemmiyet vermezdi. Bu-nunla beraber bir gece ikisini bir oda-da cürmümeşhut halinde yakaladılar. Daha doğrusu bu hâdiseyi Lita hazırlattı ve zavallı Şarlo da Meksikalı kaynananın tehditlerinden ve rezalete çıkarmasından korkarak figüran bile olamayan (Lita Grey) i nikâh ile aldı.

Nikâh merasimi Meksikada oldu, karı koca ayrı ayrı Holivuda geldiler, Şarlo atletik klübe postu serdi, karısı ise gidip onun malikânesine yerleş-ti.

Bir müddet sonra, amcasını, dayı-sını, akraba ve taallukatını oraya da-vet ederek, kendi başına mükemmel bir hayat yaşamağa koyuldu, Şarlo evine hiç gitmiyordu, o sıralarda Li-tanın bir çocuğu dünyaya geldi. Bu çocuğun babasının kim olduğunu Şarlo da bilememişti.

Bir sene sonra Şarlo, bir gün Nev-yorka gitti. Tekrar Holivuda avdet ettiği zaman bir gece barda bir kadına tutuldu. Derhal yanına çağırıldı. Bir de ne baksın, karısı değil mi? Bu sefer onu sevmeye başladı, derhal eve git-tiler. Ne kadar tufeyli insan varsa hepsini kollarından tutup kapı dışarı ettiriler ve beraberce yaşamağa başla-dılar.

Şarlo

Hakikî balayı bundan sonra başla-dı. Bu sefer bir çocukları daha oldu ve Şarlo bu sefer onu yadırgamadı.

Şarlo ve Çeki Kugan

Şarlo bir gün Newyorkta bir tiyat-ronun kolisleri arasında dolaşıyordu. Fakir ailesine yardım etmek için ufak bir yavrunun aksesuar işlerinde çalış-tığını gördü. Çocuğa bir aralık dik-katle bakt. Sonra ebeveyni ile görüşe-rek yavru ile ufak bir tecrübe yaptı, Bu çocuğu ismi Çeki Kugan idi.

Gene bir akşam Amerikadaki Fran-sız lokantalarının birinde yemek yer-ken bir garson nazarı dikkatini celbet-ti. Ona filmde rol almasını tavsiye et-ti. Bu garson bilâhare bütün kadınla-rın bir zamanlar hayran oldukları Adolf Menjo oldu.

Büyük vazii sahne Sternberg de gene bir tesadüf eseri meydana çıktı. Sternberg film işlerinde çalışan alelade bir memurdu. Kendi sermayesiyle çevirttiği alelade bir filmi, Şarlonun evinde operatöre bir kaç dolar rüşvet vermek suretiyle oynandı. Şarlo Stern-bergi beğendi ve ertesi günü kendisi-yle bir konturat yaparak san'at âlemi-ne attı.

Şarlo ve kadınlar

Şarlo kadın işlerinde çok bedbaht oldu. Hangi işe girişti ise, daima ma-kûs netice aldı.

Bir çok maceralar geçirdiği halde hakikî olarak yalnız birisini sevdi.

Londrada 20 yaşında bir bar artisti olan bu genç kız, o zamanlar hiç bir şey olmayan Şarloyu teşhir etmişti. Kızcağız, sefalet içinde ve Londranın kenar mahallelerinden birinde öldü.

Serseri ruhlu san'atkâr o zamandan-beri daima onun hatırasını yadetti ve onu unutmak için sevdi. Daima kadın-ların tuzaklarına düştü, onlardan hiç birisini erkekçe ve sert bir çehreyle reddedemedi.

Bir gün Avrupada seyahat ederken yanına bir arkadaşı sokuldu:

— Meşhur olmak istidadını gösteren bir sinema artistine yardım edebilir misin, dedi.

— Ne yapayım?

— Sen vapura binerken, bütün gaz-zetecilerin önünde kızı öp.

Şarlo kıızı hiç tammadığı halde bu tavsiyeyi yerine getirdi. Ertesi günü

Prof. Mühendisya-nın konseri

Bu emektar muallim bu sene de zevkle dinlendi ve alkışlandı

936 senesinin musiki hareketleri, diğer senelere kıyas edilmeyecek derecede zengin geçmektedir. Mevsim nihayetine yaklaştığımız halde gerek konservatuvarın ve gerek amatörlerin muhtelif ve güzel konserlerine şahid olmaktadır.

Geçen hafta konservatuvarın verdi-ği konserden sonra pazar günü de Fransız tiyatrosunda Şişli Halkevi or-kestrası tarafından verilen senenin en büyük konserlerinden birini daha din-ledik.

Garp musikisinin memleketimizde henüz yer tutmağa başladığı zaman-larda, evvelce Bahriye mektebi keman muallimliği yapan Mühendisyan, tale-belerini Arnavutköyündeki evinde top-lar, ve onların ruhlarına klâsik garp musikisinin zevkini aşılar.

Tanınmış bir keman muallimi olan Mühendisyan, yedi sekiz seneden beri hususî ve umumî konserleriyle halkın takdirini celbetmiş ve bu umumî âla-kadan kuvvet bularak orkestrasını, hiç bir amatöre nasip olmayacak derecede mükemmel bir hale ifrağ etmiştir. Bun-dan iki sene evvel de memleketimizde şimdikiye kadar işitmediğimiz Beetho-ven'in dokuzuncu senfonisini Koro da dahil olduğu halde halka dinletmiş-ti.

Bu sene verdiği konsere Cesar Qui-nin Mandarenin oğlu Ouverture'ü ile başlanmıştı.

Bundan sonra Mendelssahn'ın üç-üncü senfonisi çalındı. Başlı başına programı dolduracak derecede zengin olan bu eser hiç bir aksaklık verme-den büyük bir muvaffakiyetle bitirildi.

Programın ikinci kısmında daha fazla Sololar yer verilmişti. Bruh'un So-lo violonsel ile çalınan Kanzone' sin-den sonra ikinci keman solosu olan Mozart'ın konsertosunu yapan Araksi tarafından büyük bir muvaffakiyetle çalındı. Eyi surette yetişen bayanın kemanına tamamen hâkim olduğunu ve en güç pasajları bile muvaffakiyetle çaldığını bir ha gördük.

Programın son kısmını da tanı-nmış muallim ve bestekâr Sinanyanın oryantalî teşkil ediyordu. Bu parça, Mevlevihane havası da dahil olduğu halde bir çok alaturka eserlerin orkestra için armonize edilmesinden ibaret bir Şark musikisiydi. Gayet açık yazı-lan ve tasvirî bir tablo haline sokulan bu eserin köy havalalarını tanzir eden kısımlarına nefesli sazlar büyük bir yer tutuyordu.

Kalabalık bir kütüphane tara-fından zevkle dinlenen bu konser çok alkışlanmış ve bilhassa son kısmı bir kaç defa tekrar ettirilmişti.

Bütün gazeteler bu hâdiseden bahset-tiler ve bir kaç gün içinde meçhuller âleminde bulunan Paulette Goddard yıldız oldu. Nihayet Şarlonun son filminde (Yeni zamanlar) da büyük muvaffakiyetle oynadı.

Şimdi gazeteler Paulette Goddard ile Şarlonun evleneceklerinden bah-setmektedirler. Üç senedenberi arala-rında bir aşk macerası olduğu söylen-mektedir.

Fakat nikâh henüz mevzuu bahsol-mamıştır. Şarlo şimdi Paulette ile be-raber Aksayı Şarkta seyahat etmekte-dir. Galiba evlenmek niyetinde de-ğildir. İki defa evlenip boşanması, kendisine on milyona malolmuştur.

Şarlonun elli yaşındaki kalbi, artık heyecanla çarpmak istememektedir. Yeni bir tecrübeye belki bu sebepten girmek eistemez. Şarlo mariz ruhlu dur. Ne yaparsa yapısın daima bed-bahittir. Ona dehâsını veren de esasen bu halidir.

(Le Journal)

Tarihten Sayfalar

Bağdat Seferinde Bir Deli Ortalığı Biribirine Kattı

Her Taraftan Sesler Yükseliyordu: «Mühimmat Düş-mana Teslim Edilmiş!», Derhal Divan Kuruldu Ve Nihayet Ortalığı Karıştıranın Bir Deli Olduğu Anlaşıldı

Daima dost geçinmesi lâzım gelen iki kardeş millet, Osmanlılarla İrân-lılar, çok teessüf olunur ki bir çok de-falar harp etmişler, büyütülen ufak ve-sileler yüzünden kanlarını akıtmışlar-dır.

Osmanlı Türkleriyle İrânlıların kar-şılaşmaları Osmanlıların teşekkülün-den epeyce sonradır. İlk devirlerinde birbirlerinden uzak oldukları, hemhu-dut bulunmadıkları için esasen ihti-lâfta bulunmalarına sebep ve imkân da yoktu.

Çok eski bir millet ve hükümet o-lan İrânlıların Osmanlıları en ziyade kuşkulandıran şey Acemlerin musli-hane bir surette memleketlerine hülûl etmek istemeleriydi. Filhakika merke-zî İrân olan mezhep işi Osmanlı ülke-sinde mühim bir karışıklığa sebep o-luyordu.

Yavuz Sultan Selimin İrân şahını mağlûp, memleketin bir kısmını istilâ etmesi Şiîliğin Osmanlı memleketi i-çine yayılmasını bir müddet için dur-durmuşsa da tamamen kökünden ko-parıp atamamıştı. Bu yüzden sonrala-rı da bir çok muharebeler oldu, kanlar döküldü.

Bu muharebelerden biri de Sadra-zam Hafız paşanın serdarlığıyla yapı-lmış olan seferdir. Hafız paşa İrân se-ferine giderken, o zamanın usulü vec-hile, para ve levazım işlerini, iase ve ikamet meselelerini temin için, vaktin maliye nazırı olan Baş defterdar Ömer paşayı da beraber götürdü. Ordu İstan-bulda hazırlığını yaptıktan sonra Üs-küdüre geçti. Parlak merasimle yola düzülerek nihayet o zaman İrânlıların elinde olan Bağdada kadar vardı. Şeh-ri muhasara etti.

Bağdad muhasara ve tazyik olundu-ğu sırada Diyanbekirden zahire ile mühimmat geldi. Ömer paşa; vezir çadırı mehter başısı Ali ağa, küçük çavuş, bölük çavuşları ile birlikte, or-du kadısı Hafız Mehmet Efendi bir kaç ta oda ihtiyarı hazır olduğu halde gelen şeyleri tarttırdı. Deftere yazdır-dıktan sonra İmamı azam kalesine koy-ruldu.

Akşam olunca askerlerin içine bir gulgule düştü: Ömer paşa, Kızılbaş-mış, içeru kaleye barut vermiş diye söylendi.

Bunu haber alan asker takımı gü-rültü ile kalkıp defterdarın çadırına geldi. Çadırda buldukları şeyleri yağ-ma ettikten başka kendisi tutulup or-du kadısının huzuruna götürüldü, «bu Kızılbaştır, Hafız paşa dahi buyu-rultu vermiş, sual olunsun, cezalar ve-rilsün» denildi.

Kadının sorduğu suale Ömer paşa inkâr ile cevap verdi: «Serdardan ne öyle buyurultu aldım, ne de bir şey verdim» dedi.

Kapıda bekleyen, gürlütü ve patır-dı etmekten hâli kalmayan ayak takı-mı bu söze kanmadılar. Kadının nasi-hatini dinlemediler. Onu aynı velvele ile götürüp Yeniçeri ağasına teslim et-tikten sonra Serdarın yanına varup aynı şeyleri Hafız paşanın yanında tek-rarladılar.

Sadrazam askerinin bu hareketinden çok müteessir oldu:

«Bu nasıl iftira ve isnattır bunu kim dedi, getirün Ömer paşayı gö-reyim» dedi.

Hafız paşanın telâşa hakkı vardı. Çünkü işin içerisine kendisi de karış-tırılmıştı. Hattâ iddia doğru olmak lâ-zım gelirse Serdarın mes'uliyeti, def-terdarın mes'uliyetinden daha büyük-tü. Çünkü o emir vermiş, öteki o emri icra etmişti.

Zaten bir şeyden haberi olmayan Ömer paşa tabiatıyla ademi malûmat

beyan etti. Çağırılan kadı da inkâr keyfiyetini teyid eyledi:

«— Defterdarın inkârını ve bun-ların davasını zaptettim, bundan gayri söz işitmedim» dedi.

Nihayet mühimmatın düşmana tes-limini gözüyle gören arandı. Genç bir adam bulundu. Serdarın huzuruna ge-tirilince:

«— Evet Vezir ile Defterdar Kelek-ler ile gelen cephaneyi ve barutu Kızıl-başa verdiler. Ben Kelekler ile bile gel-dim. Tâ kale altına varınca bile var-dım. On iki Kelek idi. Defterdar cümle-sini boşaldup içeru kaleye Kızılbaşa verdi» dedi.

Hafız paşanın «peki öyle ise Kelek-ler ne oldu?» sualine de:

«— (Musula gitti) cevabını verdi.

Sadrazam onlardan başka Kelek ge-lüp gelmediğini, bahsettiği Kelekler i-çinde kendi ağası küçük çavuşun bu-lunup bulunmadığını sorması üzerine genç:

«— (Evet Vezir ağası dedi o da ve-renlerle müşterektî) dedi.

Serdar, ağayı getirtti. Ağa içeri gi-rip te bunları söyleyen, ortalığı velve-leye veren genci görünce gülmeğe başladı. Ciddî, hem de pek ciddi bir iş mevzuu bahsölurken ağanın gülmesi Hafız paşanın canını sıktı. Hiddetli bir tavırla sorduğu suale:

«— (Sultanım beli bu benim hizmet-kârımdı. Musulda divane olup bir mik-tar aklı başına gelir gibi oldukça geru yanına alup zahire keleklerine gidüp gelirken yolda cününi geru zühür ey-ledi. Bağlayup dövmüştüm. İmamı a-zam kapısına yanaşıldıkta kovdum. Bu bir divanedir. Barut veznolunurken ve İmamı azam kalesine naklederlerken görmüş, söylediği olur» cevabını ver-di.

Gencin sözlerinde zaten intizam ve ittihad yoktu. Herkes, bu birbirini tut-mayan sözlere şaşmıştı. Ağanın bu i-zahı ve sözlerin diğer bir çok adamlar tarafından teyidi gencin deliliginde kimsede şüphe bırakmadı. Böyle bit mecnunun sözüne uyup gürlütü çık-a-ranlar utandı.

Sadrazam kendisi de işin içine ka-rıştırdığı için çok hiddetlenmişti. Bey-hude gürlütü çıkmasına sebep olan eksik akıllı gencin hemen boynunu vurdurdu. Hincını bu suretle almış ol-du.

Koca Serdar mecnunun cezadan muafiyetine dair ahkâmı böylece hiçe saymış oluyordu.

Mehmet Zeki

Toplantılar, Davetler

Şubeye davet

Eminönü Askerlik subesi Başkanlı-ğında:

Şubemizde kayıtlı olup 936 yılı ik-ramiyelerinin tahakkuk ettirilmesi için Şubat/936 sonuna kadar şubeye baş vurarak kayıtlarını yaptırmalarını ga-zetelerle ilân edilmiş olup şimdikiye kadar gelmeyen malûl subay ve erat ile şehit subay ve erat öksüz ve dullarıyla yetimlerinin 15 nisan 936 günü akşamı-na kadar ellerinde bulunan resmi se-net, maaş cüzdanı, ve nüfus hüviyet cüzdanlarıyla birlikte şubeye gelmeleri gelmedikleri takdirde Sü Bakanlı-ğının 1142 sayılı buyrukları veçhile kendi-lerine 936 yılı ikramiyesi ayırt edile-miyeceği gibi bu husustaki mes'uliyetin kendilerine ait olduğu son defa olarak ilân olunur.

Adaları Güzelleştirme Kongresi

Adaları güzelleştirme cemiyetinden: 4 nisan cumartesi günü toplanacak olan kongremiz bazı sebepler dolayısıyla 11 nisan cumartesi günü saat 15,5 a talk edilmiştir. 1936 senesi aidatını veren muhte-rem azalarımızın o gün teşriflerini dileriz.

İtalyanlar gene mubalağa yoluna saptılar!

Zayıt yekünü 257 olan bir muharebe ile muazzam bir zafer kazanmak askerlik tarihinde hiçbir orduya nasip olmamıştır.

(Son Postanın askeri muharriri yazıyor)

Dün gece gelen haberler, İtalyanlar hesabına, adeta parlaktır. Hem bu sefer yalnız hususi menbalardan çekilen İtalyan propaganda telgrafları değil, mareşal Badoglio'nun resmî tebliği bile pişeyi deve yapacak şekilde yazılmıştır. Uzun, mübalağalı; şiir yazar gibi hayalden ilham almış görünen telgrafların bildirdikleri haberleri tahlile kalkmağa hiç lüzum görmüyoruz. Yalnız İtalyan mareşalinin resmî tebliğlerindeki çürük noktaları meydana çıkararak resmî bir ağzın bu kadar açık mübalağasını göreceğiz okuyucuları - mız gayri resmî ağzın neler söyleyebileceklerini tahmin edebiliriz:

Mareşal, 170 numaralı tebliği ile «biz zat imparatorun kumandası altındaki Habes kuvvetleriyle yapılan muannidane bir muharebe neticesinde büyük bir zafer kazanılmıştır» diyor, 171 numaralı tebliği ile de Habeslerin ve İtalyanların zayıftığını sayıyor.

Askerlikte «muannidane müdafaa» denilen şey, bütün şiddetlerle çarpışan iki testinin vaziyetine benzer; neticede mutlaka birisi kırılır. İtalyan testisinin kırılmadığı malum. Zaten bunun Habes testisi ile bir çarpışma neticesinde kırılacağını ve İtalyanların harbi bu yüzden kaybedeceğini şimdiye kadar kimse iddia etmemiştir. Lâkin, şüphe etmiyoruz ki, Habes testisi de kırılmamıştır. Bunun delillerini şöylece izah edebiliriz:

Eğer çarpışma bütün şiddetle vukua gelseydi muhakkak İtalyanların da haylice zayıt vermeleri lâzım gelirdi. Halbuki İtalyanlardan ölenlerin yekünü 10 zabıt ile 51 neferden ibaretmiş Yaralıları da katarsak yekün 257 ye varıyor. Zavallı Eritrelerin 800 kişilik zayıtı ise kim bilir ne gibi şartlar altında vukua gelmiştir?

Bununla beraber hesaba bunları da katarsak yaralı ve ölü mecmuu 1000 kişiye varabilen bir zayıt yekünü ile muazzam (1) bir zafer kazanmış olmak dünyanın askerlik tarihinde hemen hiç kimseye nasip olmamıştır diyebiliriz. Bu kadar ucuz zafer kazanmak pek te öngünülecek bir şey değildir. Çünkü askerlik sanatından anlıyanlar bunu, hasmın müdafasına rağmen kazanılmış bir muharebe olmadığını pek çabuk kestirebilirler.

Bu hususta asker olmıyan karilerimizi de biraz aydınlatalım: İtalyanların şimal cephesinde (200.000) kişilik kuvvetleri vardır. Bunun 50.000 kişisini - İtalyanlar lehine olmak üzere - geri işlerine memur kabul edersak cepheye 150.000 insanları var demektir. Bu miktarın yarısı (I) inci ve (III) üncü kolorduları teşkil etmektedir ki Habes imparatorunu mağlup ettikleri söylenen kolordular bunlardır. Eritreli kıtaat ta hariç. Demek oluyor ki (75.000) den fazla insanın iştirak ettiği bu muharebedeki zayıt nisbeti (75) te (1) den de aşağıdır ki % (1,25) eder. Sonra, unutmayalım ki, Habesli çok iyi bir muhariptir. Bunu çok defa İtalyanlar da itiraf etmişlerdir. Ondan sonra, imparatorun emrindeki kuvvetler Habeslerin en muntazam ve en iyi silâhlanmış kıt'alarından mürekkeptir. Habesli, kendi tanıdığı ve alıştığı arazide ve müdafaa halinde muharebe etmektedir. Bütün bunlar da göz önüne alınır Habeslerin muannidane bir müdafaa-sonra mağlup olduklarını kabul etmek mümkün değildir. Yoksa İtalyan zayıtı hiç olmazsa beş misline çıkmış olurdu. Şu halde varacağımız netice şudur:

A) Ya İtalyan zayıtı çok daha fazladır; İtalyanlar efkân umumiyelerine ve cihana karşı bunu gizliyorlar.

B) Yahut cereyan eden muharebe, Habeslerin müdafaa tarzında ihtiyar ettikleri bir (oyalama muharebesi) inden ibaret

dir; [*] müdafaa-sonra muannidane olarak yapmamışlar, kendi arzu ve ihtiyarlarıyla muharebeyi katetmişlerdir. Biz ikinci şükki daha varit görüyoruz. Bununla beraber İtalyan zayıtının da her halde resmî tebliğlerindeki miktardan fazla, bilâkis Habes zayıtının da daha az olduğunu kabul ediyoruz. Çünkü bu haberler hep İtalyan menbalarına müstenittir. Fikrlerimize kuvvet veren delillerimiz de şunlardır:

1 — İtalyanlar ikinci Tembien muharebesinde Ras Kassa ve Seyyum kuvvetlerini esir ve imha ettiklerini ilân ettiler, yalan çıktı.

2 — Mevcut dört Habes ordusundan üçünü ortadan kaldırdıklarını, meydana yalnız Ras Nasibu ordusu kaldığını bir buçuk ay evvel, mareşal Badoglio resmen ilân etti; fakat bugün hâlâ şimalde de, cenupta da İtalyan orduları karşısında Habes kıt'atı vardır. Demek ki ortadan kalkmamışlardır.

Binaenaleyh İtalyanların yeni bir zafer kazandıklarının - yukarıdaki izahımıza istinaden - aslı olmadığını söyleyebiliriz. Habesler zaman, mesafe ve mevsimin, kendilerinin tabii müttefikleri olduklarını pekâlâ bilmekte ve ona göre hareket etmektedirler. Kumandan ve Raslarından daha makul ve bilgili olduğuna şüphe olmayan imparatorun bunun aksine bir hareket tarzı kabul edeceğine inanılmaz. Vaziyet bir iki gün içinde elbette tavazzuh edecektir.

Diğer taraftan biraz da Habes menbalarının verdiği haberlere bakmak lâzım. Onlar dünkü İtalyan resmî tebliğlerindeki mübalağaya bakarsak Habeslere hak vereceğimize geliyor. Binaenaleyh (Gondar) m dahi işgal edildiği hakkındaki haberi asılsız ve mevsimsiz telâkki edebiliriz. Edilse bile mühim bir şeyi çıkmayacağını dün izah etmiştik. Bizce - netice itibarile - vaziyette mühim bir değişiklik yoktur.

Celâl Dincer

[*] (Oyalama muharebesi) düşmanı oyalamak, yormak, yıpratmak maksadile yapılır. Bu da ya (taarruz) şeklinde veya (müdafaa) şeklinde olur. Her iki şekilde de düşmana kendi yakasını kaptırmak ve fakat muharebenin ciddi olduğu zamanı vermek esastır. Bu suretle, düşman bir çok cephane sarfına, kutaatını cephesinin muhtelif muntaka ve kısımlarına sevk, zayıt vermeğe ihtar edilir. - Eğer o taarruz ediyorsa - tam yakın muharebe mesafesine yaklaştığı sırada, usul tahtında, geriye çekilmek suretile, düşmandan sıyrılıp - arazinin hal ve vaziyetine göre - 5 - 10 kilo metre geride başka bir mevzi tutulur. Burada ve daha gerilerde de tekrar aynı usul tatbik edilmek suretile hem düşman yıpratılır, hem zaman kazanılır.

C. D.

Tütüncüler bir Birlik yapıyorlar

Bir Tütün Tüccarları birliği kurulması için evvelce bir encümen seçilmişti. Bu encümen meşasını bitirmiş ve bir nizamname prejesi hazırlamıştır. Türkiye'de tütün ticaretille meşgul olan bilümm tüccarlar merkezi İstanbulda olmak üzere bir birlik kuracaklardır. Birliğin İzmir ve Samsunda da şubeleri bulunacak, bu şubeler de müstakilen iş yapabileceklerdir. Yalnız senede bir umumî toplantı yapılacak ve bu toplantıda şubeler bir sene zarfında ki meşasını heyeti idareye arzedeceklerdir.

Birlik hiç bir resmî müesseseye bağlı olmayacak, yalnız İktisat Vekâletinin murakabe ve teftişi altında bulundurulacaktır. Birlik tütün ziraatinin ve tütün ihracatının artması, tütün fabrikalarının daha iyi bir şekilde çalışabilmesi ve tütüne müteallik bilcümle işlerle meşgul olacak ve bu suretle

Kanburlar için de çare bulundu

Rusyada kanburların vücutları ameliyatla düzeltiliyor

Moskova, (Tas ajansı bildiriyor) — Bazı vücutlardaki çirkinlikleri düzeltmek için tesis edilen bedii ameliyatlar klinikinde muvaffakiyetle neticelenen tecrübeler yapılmıştır.

Son zamanlarda bilhassa kanburlar üzerinde tecrübeler yapılmıştır.

Profesör Konslik son defa yaptığı bir tecrübeye kanburları düzeltmek için yeni bir ameliyat tarzı bulmuştur.

Amudi fikirleri çarpık olan 25 hastaya yapılan ameliyatlar iyi neticeler vermiştir. Ameliyattan (3) gün sonra hastalar yeyip içmekte, on dört gün sonra da yürüyebilmektedirler.

Bu gibiler, ameliyat olduktan tam bir ay sonra, işlerine başlayabilmektedirler.

Kanburlar üzerine yapılan bu ameliyatlardan sonra vücutta hiç bir arız kalmadığı, hattâ-bünyenin daha mükemmel bir surette inkişaf ettiği görülmüştür.

Rusya ile Amerika arasında telefon

Moskova, — Tas ajansı bildiriyor: Nisan ayı içinde Sovyet Rusya, telefonları 20 memleketle daha bağlanacaktır. Bu memleketler arasında Amerika da vardır. Amerika ile muhavere şimdilik Lozan vasıtasıyla yapılacak

Rusyada yalnız bir fabrika 100 bin otomobil yapacak

Moskova, (Tas ajansından) — Otomobil fabrikaları faaliyetlerini gündüne arttırmaktadırlar Molotof otomobil fabrikasının yalnız 1936 senesinde 100 bin otomobil inşa edeceğini bildiriyor.

Rusyada bir senede 3462 mektep yapıldı

Moskova, (Tas ajansından) — 1935 senesinde Sovyet Rusyada 3462 mektep inşa edilmiştir. Bu sene de 1007 mektep daha yapılacaktır. Bu mekteplerde 1,689,000 talebe okuyacaktır.

Bir şatranç turnuvasına 5 bin kadın girecek

Moskova, (Tas ajansından) — Sovyet Rusyada yapılacak şatranç turnuvasına 5 bin kadın iştirak edecektir.

Beyoğlu Halkevi köylerde tetkiklere başlıyor

Beyoğlu Halkevi köycülük şubesi dün Beyoğlu Halkevinde umumî bir toplantı yapmıştır.

Bu toplantıda Beyoğlu kaymakamlığına bağlı Kemerburgaz nahiyesi köylerine yapılacak tetkik gezileri programı ve bu gezilerde yapılacak tetkikler üzerinde konuşulmuş, kararlar verilmiştir. Bu toplantıya, Cümhuriyet Halk partisi vilayet başkanı Hilmi Uran da iştirak etmiş. Beyoğlu ilçesi idare heyeti başkanı Mekki Hikmet ve Beyoğlu kaymakamı Daniş ve nahiy müdürleri de bulunmuşlardır. İlk tetkik seyahati 5 nisan pazar günü yapılacaktır. Tetkik heyetine Beyoğlu Halkevi sosyal yardım şubesinden doktor İsmail Kenan ile doktor Nihat Sezai de iştirak edecekler, köylünün sıhhi işlerini gözden geçireceklerdir. Heyette ayrıca bir ziraat mütehassısı bulunacaktır.

tütün ihracatında her hangi bir yolsuzluğa meydan vermemek için yeminli eksperler istihdam edecektir. Aynı zamanda her ay iç ve dış piyasalardaki tütün ticaretine dair malumat veren bir mecmua neşredilecek ve alâkadarlara tevzi edilecektir.

Yakında toplanacak heyeti umumiye de bu nizamname okunarak Ankara'da Ekonomi Bakanlığında umumî bir toplantı yapılacaktır.

Tibet kendisine yeni bir ilâh arıyor

Yedi kişilik bir heyet iki senelik tetkikattan sonra ilâh olabilecek altı namzet buldu. Şimdi bunlardan biri seçilecek

Thibet üç milyon nüfusa malik bir memleketdir. Hükümet merkezinin ismi Lassa'dır.

Bundan iki sene evvel, burada ruhanî ve siyasi en büyük kuvvet olan Budanın vekili baş Lama [Tibet papazlarına Lama derler] gözlerini hayata yummuştur.

İki senedenberi onun yerini dolduracak ve Buddhaya vekâlet edebilecek bir insan aranıyordu. Budist dini mucibince bir insanın baş lama olması için her türlü günahattan âri bulunması ve bilhassa, eski Lomanın öldüğü gün doğmuş olması lâzımdır. Bu suretle birinin ruhunu diğerinin almış olduğuna inanılır.

Mukaddes tahta çıkacak şursuz bebeği seçmek te kolay bir iş değildir. Ölen baş Lama, Tibetin ilâhidir. Budanın insan şekline girmiş bir şeklidir. Ve insanlar arasında zaman zaman şekil değiştirerek yaşamaktadır.

Şu vaziyete nazaran çocuk ruhuna girmiş olan Budayı bulmak büyük müvaffakiyettir. Lamanın öldüğü anda müteaddit çocuklar dünyaya gelmiştir. Onlara göre (Ulûhiyet) mertebesine çıkacak olanların bazı hususi işaretleri vardır. Ama bunu her göz göremez. Bunun için büyük Lamalar toplanarak bu işi yeni ilâh seçimini nasıl yapacaklarını uzun uzadıya müzakere ederler. Bu sefer de öyle olmuştur.

Nihayet lamalar içlerinden en yaşlı yedi kişiyi seçerek küçük Budayı aramağa memur etmişler. ve bunlar derhal işe başlamışlardır.

Seçilen yedi lama, evvelâ baş lamanın hazinesine indirilmiş, Tibetin efsanevi serveti, en mükemmel taşlar, külçe külçe altınlar onların emrine terk olunmuş, hiç bir kimsenin tesiri altında kalmamaları ve rüşvet almamaları için oradan istedikleri kadar altın ve mücevher almalarına müsaade verilmiştir.

Bu yedi kişilik heyete üç yüz Thibet ailesi, çocuklarının baş lamanın öldüğü gün doğduğunu bildirmişlerdir. Her ne kadar ölen lama, son dakikalarında kendi halefinin hangi evde doğacağını yani remzi hareketlerle anlatmak istemişse de bundan mana çıkartmak mümkün olamamıştır.

Nihayet heyet üç yüz ilâh namzedini teker teker aramağa karar vererek dağlık taşlık olan memleketi baştan başa dolaşmağa başlamıştır. Bu seyahatin neticesinde de baş lama olmaya namzet altı çocuk bulunmuştur.

İhtiyarlar, dini icaplar mucibince yalnız geceleri yürüdükleri için bu seyahatlerini iki senede nihayete erdirmeye muvaffak olmuşlardır.

★

Şimdi ihtiyar lamalar, altı çocukla beraber Lassaya yaklaşmışlardır. Merkeze gelir gelmez, yüksek lamalar meclisi, ilâh

Bu mabet Tibet ölkesinin en mukaddes ocağıdır. Çöten mabedi namile marufdur

seçecek ve ona biat edecektir.

Bu merasim şöyle olacaktır: İhtiyar lamalar, ölen büyük lamanın merasim salonunda, altın tahtlara oturacaklar. Her birinin önünde altın mahfazalar içinde günlükler yanacak ve dumanlar ortalağı dolduracaktır.

Bu suretle altın elbiseleri lâbis olan lamaların huzuruna altı namzet çocuk çıkarılacaktır.

Bunu müteakip yavrulara, asâ, taç, tesbih gibi ölen lamanın, çok sevdiği bir takım eşyalar gösterilecek... Müstakbel ilâhların bu mukaddes eşyalar karşısında ta'knacakları vaziyetleri tetkik edilecek... ilâhin ruhu sinen eşya, çocuk üzerinde fazla tesir yapıyorsa o, Budanın mevkisine getirilecek, eğer, hiç biri eşyalara karşı lâzım gelen alâkayı göstermezse o zaman en ihtiyar lama Budanın altın bir tasın içinden istediği çocuğun ismini çekecektir.

Baş lama seçilince, çocuk, Hindistanın mukaddes nehirlerinin suyile evvelâ temizce yıkanır, ve tahta, dualar, dini şarkılar arasında oturtulur.

Büyük lamalar, papazlar, zenginler, sırasile önünden geçerek ayak öperler ve beraberlerinde getirdikleri hediyeleri de verirler.

Çocuğun annesi de bu merasime iştirak eder. Resmî geçidin en son neferi olur. Evlâdına veda eder. Ondan artık müebbeden ayrılır. Tibet âdetlerine nazaran artık çocuğun annesini tanımaması lâzımdır. Bir gün gelir ki, baş lama, annesinin şekil ve şemâlini hattâ ismini bile unuttur.

Fakat anne saraydan ayrılacağı zaman tıpkı Allah aramağa giden lamalar gibi hazineye iner. İsteddiği kadar serveti alarak çıkar gider. Dünyaya bir ilâh getiren annenin de bu kadarcık hakkı teslim edilir.

Baş lama çocuk olduğu için icrayı âhkâm eylemez. Onun yerine en ihtiyar lama niyabeten vazife görür. Asıl işin fenâsı bundan sonra başlar. Muhteris ihtiyarlar baş lama on sekiz yaşına geldiği zaman terki taç etmek icap ettiğini unutulur, muhtelif dini partülerin rekabeti baş gösterir. Ve ekseriya baş lama on sekiz yaşına basmadan esrarengiz bir surette öldürülür.

Tibette bir şehir kapısı

MİZAH

Hoş sözler

Ağırılık

Kadın başını tuttu:
— Başında dünden beri bir ağırılık hissediyorum.
— Unuttun galiba..
— Neyi?
— Dün dişlerini doldurmuştu ya, dişlerine konan dolgunun ağırlığıdır.

Mahkemede

— Otomobilinle on iki kişiyi ezmişsin. Eğer tevkif etmeselerdi on üçüncüyü de ezcektin..
— On üç rakkamının uğursuzluğuna inanırım; eyi ki tevkif etmişler.

Ödeyemem

Eli tabanca adamlar, bankadaki memura yüz bin liralık bir çek gösterdiler.

— Bu çeki öde.
Memur çeki aldı. Evirdi, çevirdi:
— Kasadaki parayı istiyorsanız veriyim, fakat bu çeki ödeyemem!
— Neden?
— Çek usulü dairesinde yapılmamış.

— Kapıdan gözetlemeye utanmıyor musun?
— Ayıp mı?
— Ayıp değil ama daha rahatı var; benim yaptığım gibi tavani del oradan bak.

İtfaiyeci — Affedersiniz bay?
Evi yanan — Bir şey mi var?
İtfaiyeci — Bir ateşiniz varsa verin de sigaramı yakayım!

Güzel Fıkralar

Gaf

Genç görünmek isteyen yaşlı kadın çiçek açmış kiraz ağacını gösterdi:
— Otuz yıldan beri ilk defa kirazları çiçek açmış görüyorum.
Birisini sordu:
— Kiraz ağacı olmayan memleketlerde çok zaman yaşadınız sanırım.

Değişmeyince

— Yahu sen mişin?
— Benim ya, on senedir birbirimizi görmemiştik nerenden tanıdın?
— Şapkandan!

Apartıman İstiyor

Hava güzeldi, genç nişanlılar kol kola geziyorlardı. Nişanlı erkek ufak bir eve baktı:
— Baharda serçeler gibi biz de bir yuva yapsak.
Nişanlı kız ilerdeki yüksek apartmana baktı:
— Yuva yapsaydık ama serçeler gibi değil kartallar gibi!

MANİLER

Kız bana gel, kız bana;
Düşünüp durmasana..
Seni eller almasın,
Gitmeyesin yabana!

Kız kaşların ok mudur?
Sana vurgun çok mudur?
Bir an görüp sevmeyen,
Bu dünyada yok mudur?

Kız gözlerin ateş mi?
Ateş değil güneş mi;
Yakıyor her gönülü
Alemlere bir eş mi?

Malûmat

Yazıhanenin kapısında yazılı idi:
«Herkes hakkında malûmat verilir.»
Orta yaşlı bir adam yazıhaneye girdi:
— Emriniz..
— Hakkında malûmat istiyorum..
Ben nasıl bir adamım?

Kız gerdanını billûr mu?
Çok beyazdı bir nur mu?
Bahar geldi kapama;
Seyrediyim olur mu?
Kız bana gel, bana kız;
Bak dört yana yalnızız;
Seninle beraberken;
Dünya bana gelir vız..

Mizahçı

5 Dakika

Biyyık, sakallı adam doktora gitti; doktor muayene edecekti:
— Dilinizi çıkarın.
Adam dilini çıkardı:
— Göremiyorum.
— Beş dakika müsaade edin; sakalımı, bıyığımı kestirip geleyim..

— Buranın tozunu alsana!
— Buradan alıp nereye koyayım?

— Nişanlımı nasıl buldun?
— Sana nazaran daha az zevk sahibi..

Üç Çocuk

Müjde verdiler:
— Karınız doğurdu.
— Oğlan mı, kız mı?
— Üç çocuk birden, ikisi oğlan biri kız..
— Ne mübalâgacı kadındır. Yine kendini gösterdi.

Sevgi

Genç erkek söyledi:
— Neclâ, ben sensiz yaşayamam.
Genç kız da söyledi:
— Ben de öyle. Eğer sen beni sevmeyecek olursan, sana biraz benzediği için arkadaşın Nihadla evlenirim.

Cehennem

Ercümend Ekremle İsmet Hulûsi Babîlî yokuşundan iniyorlardı. Gazete sahiplerinden biri karşılırlarına çıktı:
— Ercümend, dedi, bizim gazeteye de yazı yazar mısın?
— Hay hay yazarım, aylık kaç?
Gazete sahibi hiç bir şey söylemedi. Ercümend Ekrem, İsmet Hulûsiye döndü. İsmet Hulûsi güldü.
— Sen, dedi, bunun gazetesini bir cehennem mi addediyorsun?

— Ne kadar mes'adım..
— Seni haçırduğum için mi?
— Hayır, yarın bütün gazeteler birinci sayfalarında benden bahsedecekler de..

Taklit

Bayan, bayına sokuldu:
— Bana bir otomobil alsan a..
— Çok para değil mi?
— Ne çıkar, beni sevmiyor musun?
— Seviyorum.
— Seversen alırsın.
Bay sokağa çıktı; karısına bir pırlanta yüzük getirdi:
— Ben senden otomobil istemiştim.
— Kabahat benim değil, otomobilin taklidi daha yapılmamış.

Huyalar

— Karımla köpeğimin huyu tama-
miyle birbirine zıd.
— ????
— Köpeğim eve geldiğim zaman havlar, karım evden çıkıp kahveye gitmek istediğim zaman bağırır.

Acırım

Babası oğluna kızdı:
— Şimdi sana bir tokat atarsam.
— Sana acırım baba!
— Bu da ne demek?
— Şimdi elimi cebinden çıkarıp yorulacağım, hem sen tokatı vuruncaya kadar ben kaçacağım; sinirleneceksin!

Hazır

Bacakları kısa, boyu uzun bir köpeğe üşümesin diye bir sırtlık almışlardı. Sırtlık kısa gelmişti. Öteki köpekler görünce güldüler:
— Bak hazır elbise giymiş, iyi bir terziye gidip ismarlama yaptırıyadı böyle olmazdı.

Kazanç

Berber çırağı derdini döktü:
— Yaz geldi, gene kazancımız azalacak.
— Tuhaf şey, yazın kimse traş olmuyor mu?
— Oluyor amma, pardesüleri yok ki sırtlarına giydirip bahşiş alalın.

— Ben kendim için senden bir şey istemem.
— Ya şimdi istediğin elli lira?
— Onu da terzim için istiyorum.

İLKBAHAR

Şimdi Geldi

Duvardaki takvim martı gösterdi.
İlkbahar daha gelmedi!
Dedim, leylekler takırdadılar:
— Ya şimdi?
— Hayır, dedim, daha gelmedi.
Mart dokuzu oldu, Nevruz bayramı geçti. Kuşlar yuvalarını yaptılar. Ağaçlar yeşillendi. Sordular:
— Hâlâ gelmedi mi?
— Hâlâ gelmedi!
— Bir kapı açıldı. Komşunun sarışın kızı. Sırtı mantosuz kolu çıplak, başı açık sokağa fırladı.
— İşte, dedim, şimdi ilkbahar geldi.

— Dün gece kaynanam gelecek diye boğuna üzülümüşüm..
— Gelmedi mi?
— Geldi ama hemen yatıp uyudu.

Venedik

Venedikten dönmüştü:
— Şehri nasıl buldun?
Dediler.
— Farkında değilim, dedi, ben gittiğim zaman şehri su basmıştı. Bir ay kaldım, vaziyet hiç değişmedi.

Düğüm

— Eyvah mendilimi kaybettim.
— Ne zarar var, birtane daha alıverirsin!
— Mendil mesele değil, üzerinde bir düğüm vardı.
— Mendilin ucuna inci mi saklamıştın?
— Hayır, fakat bir şey unutuyayım diye düğüm yapmıştım.

Çiçek Modası

Pariste moda evlerinin sergilerine bakarsanız, baharı şimdiden gelmiş zannedersiniz. Şapkaların elbiselerin üstü çiçek doludur. Şapka için çiçeklerle beraber meyvalar da kullanılmaktadır.

Yemek elbiseleri için kullanılan çiçekler menekşeler, güller, kamelyalar ve diğer yaprakları bütün çiçeklerdir. Bunlar muhtelif renklerde yapılmaktadır. Bu çiçeklerin ilâştirildikleri yer göğüs, yakanın etrafı ve kemerdur. Bu seneki tayyörler bile çiçeksiz değildir. Çiçekler için muhtelif cins ve renk kumaşlar kullanılmaktadır. Fakat en çok kullanılan pike ve kolalanmış kruvaze kumaştır.

Şık olmak için muhakkak çiçek kullanmak lazımdır. Moda evlerinin kanaatine göre çiçeksiz şıklık olmaz.

Çocuk Bakımı:

Ayakların Eğrilğine Nasıl Mani Olursunuz?

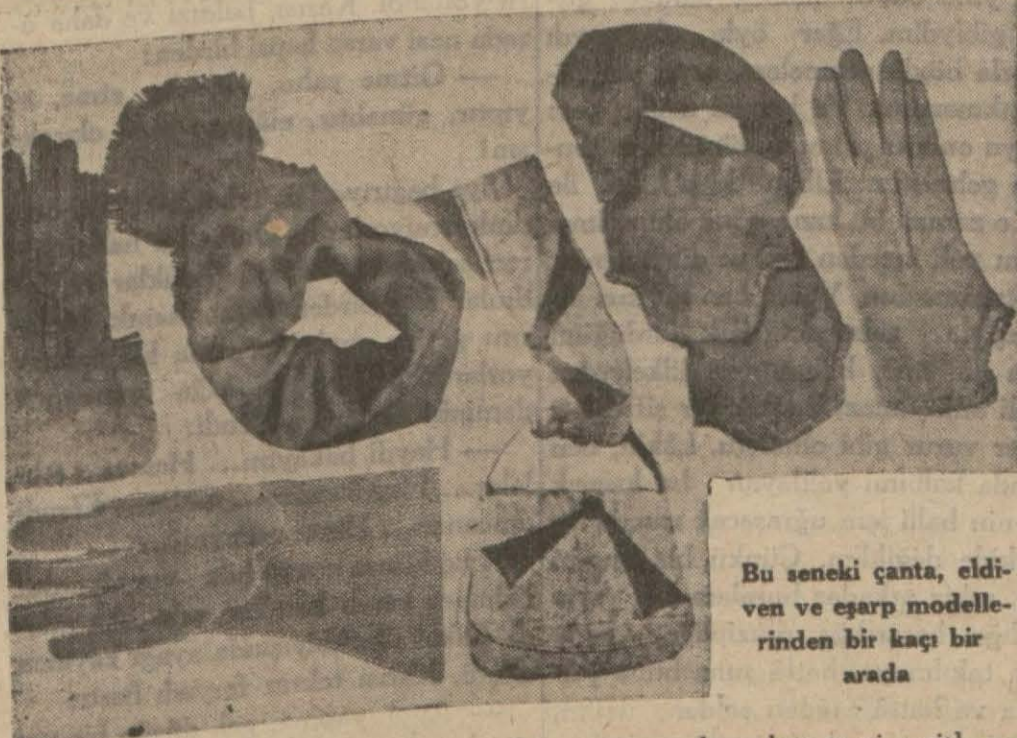
Henüz doğan bir çocuk için büyüdüğünce yapılması lâzım gelen bazı esaslı tedbirler vardır. Bunu anneler çocuklarının sağlığı ve vücut güzelliği için mutlak düşünmeli ve yapmalıdır. ayaklarının ve bacaklarının sıkı sıkı sarılmış olmasından kemikleri iyi neşvü nema bulmaz. Halbuki serbest bırakılan ve havaya güneşe maruz kalan bacaklarda kemikler güneşin bol vitamini (ultra viyole) ziyası karşısında çok iyi beslenir ve yürüme kabiliyeti çok erken başlar. Fakat bu zamanda da nazarı dikkate alınacak çok mühim bir nokta vardır.

Çocuğun ayaklarına geçirilen çorap veya papuçların intihabında rastgele hareket etmemelidir.

Çoraplar orta kalınlıkta ve yünle pamuktan karışık yapılmış olmalıdır. Ve patik yerine uzun konçlu ve (Podosüetten) yapılmış altı sağlam potin giydirmelidir. Konçları uzun olan bu potinler çocuk yürürken ayağın istinad noktaları üzerine hareketini kolaylaştırır ve çarpuk çarpuk yürümesine ve nihayet kemiklerin tazeliğine binane eğrilmesine mani olur.

Kadın Eli İçin:

Eldiven, Çanta Ve Eşarp Modası

Bu seneki çanta, eldiven ve eşarp modellerinden bir kaç bir arada

Şimdiye kadar eldiven, çanta, şapka, ayakkabı birbirine uydurulurdu. Yani asorti olurdu. Halbuki bu sene bunlara bir de eşarp ilâve olundu. Şimdi eldivenin belki de şapkadan fazla eşarp ile asortı olmasına dikkat ediyorlar. Resme dikkatli bakarsanız, bu mülâzımata siz de görürsünüz. Ağzı saç nasebeti siz de görürsünüz. Ağzı saç örgüsü gibi bir şeritle çevrilen eldive-

nin eşarpın da uçları aynı şeritle çevrilmiştir ve ikisi de aynı renktedir. Ortada çanta ile asorti bir eldiven daha sonra da yine eşarpla asorti başka bir eldiven görülmektedir. Eldivenin ağzı saçaklıdır. Elin sırtına da yine bir sıra saçak dikilmiştir. Eşarpın da uçları saçaklıdır. Ve eldivenle eşarp aynı renktedir.

İlkbahar Kıyafetleri Ve Yeni Biçim Bir Şapka

Eskiliğe doğru gidiş bilhassa ilkbahar modellerinde pek göze çarpmaktadır. Büyük annenizin, annenizin eskiden kalma yıpranmış elbiseleri varsa pek az bir değişiklikle hemen bugünkü moda uydurabilirsiniz.

Şu Bulerolu kıyafete bakınız. Yirmi sene evvelki kıyafeti ne kadar çok hatırlatıyor. Bu Bulerolu elbise mavi yünlülük kumaştan yapılmıştır. İçindeki bluz beyazdır. Yakasındaki kurdela da yine mavidir. Üst yaka bluzun rengindedir. Bu kıyafetle giyilen şapka da gayet eksantriktir. Truvakar açık gri çizgili bir kumaştandır. Yakası çok

güzelidir. Asıl yeniliği belden başlayan ceplerdedir. Kol ağzları yandan biraz açıktır. Buraları spor birer düğme ile tutturulmuştur. Düz gri bir etek üzerine giyilmiştir. Başındaki gri şapka da pek güzeldir.

Bu seneki şapkaların hep süsleri kendilerinden büyüktür. Resimde bunlardan birini görmekteyiz. Önden başlayan tüy kulağın üstüne kadar ilâştirilmiştir ve sonra serbest bırakılmıştır. Buradaki kıyafet ve şapkaları göz önünde bulundurarak mevsimlik kıyafetinizi hazırlamak gayet kolay olur.

Belleginiz:

Soğandan Ellerinizi Kokmaması İçin

Soğan ayıklayınca ellerinizi ne kadar yıkasanız yine koku kalır. Halbuki sarı kabuklarından bir tane atese atar, ellerinizi onun dumanına tutar, ve sonra da ellerinize limon sürerseniz, soğan kokusunun tamamıyla gittiğini görürsünüz.

Taze Mürekkep Lekelerini Çıkarmak İçin

Elbisenize ve yahut herhangi bir kumaşa mürekkep dökülünce o lekeli yeri hemen sıcak süte batırınız. Bir saat kadar sütün içinde bırakınız ve sonra yıkayınız.

Kumaş Modası:

Bu Sene Giyilecek Emprimeler

Emprimeler bu sene de, geçen seneki gibi, modanın en ileri gelen kumaşlarıdır. Fakat bu senekiler desen itibarıyla bir hayli farklıdır. Ve hattâ diyebiliriz ki biraz zevksizdir. Geçen sene başlayan şekil merakı bu sene da-

Bu Seneki Kadın Kıyafetleri

Bu sene moda yaratıcılarının en çok üzendikleri ve gayret sarfettikleri şey kadınları hem genç ve hem de bir kraliçe ve yahut sefire kadar ihtisamlı ve zarif göstermektir.

Boyu uzun ve kalçaları zayıf gösterecek kuplar bilhassa rağbettedir. Omuzlar tabii fakat sportmen bir omuz yapacak şekilde biçilmektedir. Bunlar hem güzelliği hem de kuvveti birleştirilmektedir.

Spor elbiselerin boyu kısadır. Öğleden sonra elbiseleri bunlardan biraz daha uzundur. Resmî çaylar ve akşam yemekleri için elbise topuğa kadar uzamaktadır. Akşam elbiseleri yine kuyrukludur. Ayakların ucunu gösteren boyda bazı elbiseler bulunmakla beraber umumiyetle yerde sürünecek kadar uzun olan akşam elbiseleri daha ziyade moda uygundur.

Fakat elbise ister spor, ister çay, ister akşam için olsun serbest harekete müsaid olacak şekildedir. Etekler ya boldur ve yahut ta pililer, gorelele genişletilmiştir. Bluzlar da büzgü falan gibi şeylerle bollaştırılmaktadır.

Kemerler ya bir parça belden yukarı ve yahut ta bir parça belden aşağı olmakla beraber tabii yerleri pek te değişmiyor demektir.

En çok giyilecek elbiseler de ya Bulerolu etek, sak, etek; ya etek, ceket; ya truvakar; ve yahut ta bütün palto gibi takım elbiselerdir.

Ayaklarınız Ağrıyınca

Ayaklarınız ağrıdığı vakit bir parça su ısıtınız. Bu suya bir çay kaşığı kadar Boraks kristalleri koyunuz. Ve ayaklarınızı bu suda tutunuz. Sonra Menile ruhu sürünüz. Kremle masaj yapıp yirmi dakika kadar ayaklarınızı yüksekçe bir yere kaldırınız. remi silip Talk pudrası serpiniz.

Bu fazla artmış ve çiçekler âdeta ortadan kaybolur gibi olmuştur. Çiçekli Emprime hemen yok gibidir.

Resimde size bu senenin garip Emprimelerinden iki nümune koyduk. Bunlara bakarak diğerlerinin de nasıl olacağını anlayabilirsiniz.

Ev Kadını

Mobilyanızı Nasıl Temizliyeceksiniz?

1 — Koyu renkli mobilyayı temizlemek için şu mahlülü kullanınız: Dört çorba kaşığı bezir yağı, dört çorba kaşığı Terbantın ve dört çorba kaşığı parafin bir fincan sirke ile karıştırınız. Bir bez parçasını bu mahlülün içerisine batırarak eşyanın her tarafına sürünüz. Ve sonra kuru bir bezle parlatınız.

Eğer eşya yağlı gibi duruyorsa bu cila sürülmeden evvel sabunlu sıcak suyla silinecek ve kuruduktan sonra yukarıdaki usul tatbik edilecektir.

★

2 — Mineli eşyayı temizlemek için de yine evvelâ sıcak sabunlu suyla yıkamak lazımdır. Fakat alelade sabun değil, lüks falan gibi sabun tozu kullanılmalıdır. Ve soda gibi falan yıpratıcı şeyler karıştırılmamalıdır. Eyice yıkandıktan sonra yumuşak bir toz bezle parlatılmalıdır.

★

3 — Abanos eşyayı temizlemek için mayi halindeki eşya kremlerinden birini

Eski günlere dönüş:

Elmas Modası

Bir zamanlar tamamen ihmal edilen elmas, mücevher modası yine baş göstermeğe başladı.

Eskiden yalnız gelinler için kullanılan taşlar şimdi en lüks bir balo eşyası olmağa başladı. İnciler zefirler hepsi ortaya çıktı.

Hattâ geçenlerde İngilterede bir baloda mücevher müsabakası yapılmış ve resimde gördüğünüz iki bayan en

güzel mücevherleri taşıdıklarından birinci ve ikinciliği almışlardır.

Bunlar İngiliz Aristokrasisine men

kullanmalıdır. Fakat bunun iyi cins olmasına dikkat etmelidir. En son parlatmak için de ipeki kumaş yastık gibi sarmal ve bununla parlatılmalıdır.

Cilalı bir masanın üstündeki lekeleri gidermek için bir kumaş parçasını metile ruhuna batırıp siliniz, ve bezir yağıyla ilâçlayınız.

AK DENİZ KİMİN?

"Tarihî tefrika"

No. 3

YAZAN: KADIRCAN Kefli

Lala Mustafa Paşa Ve Arkadaşları Hemen Harbe Başlamak İstiyorlardı

İspanyol filosun dan bir galer

Evvelki günkü ve dünkü kısmın hülasası:

Mora kıyılarında bir sabah, bir Türk tüccar gemisi İstanbula doğru geliyordu. Bir Venedik kadirgası da Giridin Suda limanından çıkmış, garba gidiyordu. Fakat Türk gemisi yelkenlerini indirmişti. Küreklerini pek yavaş çekiyordu ve direktteki vardiya durmadan dört yanı gözetliyordu. Bu sırada uzaktan bir Venedik gemisi görünmüştü. İki gemi pervanesi Türk gemisine çevrildi ve topları hep birden ateşlendi. Şiddetli bir dövüştü sonra gemi yağma edilmişti. İçinde bulunanların hepsi boğazlanarak denize atılıyorlardı. Venedik kaptanı: «— Hiç kimse sağ kalmıyacak, hiç bir iz bırakmayın diyordu.

Hakikaten böyle yaptılar. Kadın, çocuk, çocuk demeden kestiler, gemiyi ateşlediler ve biraz sonra denizin üzerinde yanık tahta parçalarından başka bir şey kalmadı.

Lâkin böyle baskına uğriyan bir Türk gemisinden boynu yarıya kadar kesilmiş olan bir çocuk kurtuldu, işin iç yüzü anlaşıldı.

Türk hükümeti protesto etti.

Venedik telâşa düştü. Çünkü Türklerle bozuşmak işlerine gelmiyordu.

Harp patlıyacaktı. Fakat İstanbuldaki Venedik elçisi saray adamlarına çok değerli hediyeler verdi. Türk hükümetinin zorlaması üzerine amiral Zeno on yıl için sürgün edildi. Venedikliler 25,000 altın tazminat ile tarziye verdiler.

Senato büyük bir korku atlatmıştı. Geniş bir nefes aldı. Fakat «can çıkar, huy çıkmaz» derler, gene Türk gemilerini batırmak, Türk ticaretini zedelemekten vaz geçemediler. Bu sefer Malta ve diğer hıristiyan korsanlarını kışkırtmaya daha çok ehemmiyet verdiler.

1568 de Malta şövalyelerinin reisi olan Jan Parizo dö la Valet ölmüştü. Bu adam 1565 te Maltayı muhasara eden ve başında Turgut reis ile Piyale Paşa ve Lâla Mustafa Paşa gibi kumandanların bulunduğu Türk ordu ve donanmasına muvaffakiyetle karşı durmuştu. Yılmaz, zeki bir adamdı. Atlattığı büyük korkudan sonra Türkleri bir daha kızdırmamaya karar vermişti. Fakat onun yerine geçen Piyetro di Monte Venediklilerin kışkırtmalarına kapılıyordu. Bunun için Akdenizin şarkına harp gemileri göndere rek korsanlık yaptırmıya, Türk gemi ve şehirlerini vurmıya başladı.

Şövalye Sen Open kumandasındaki iki Malta gemisi Nil ağızlarında pusu kurdu. Bir kayıktaki doksan kişiyi esir etti. Daha sonra büyük bir yelkenli taşıma gemisini de yakaladı. Bunda Mısır defterdarı bulunuyordu. Malta korsanları bu Türk gemisinde binlerle altın ve top top ipekli kumaşlarla diğer değerli eşya buldular.

Malta korsanları pek sevinçli idiler.

Sıkıya gelince Kıbrıs limanlarından her hangi birine de uğruyorlar, gerek Venediklilerden ve gerek Limasolda oturan Tampelye şövalyelerinden büyük yardım görüyorlardı. Zaten İstanbul ile Mısır arasında işliyen Türk gemilerine bir türlü rahat verilmiyordu. Bunlar da vakit vakit yağma ediyor, batırıyorlardı. Devletin en başlıca deniz yolu olan burasını emniyete almak gerekti. Vaktile Rodos adası bu maksatla bir kaç defa zorlanmış, iki defa abluka edilmiş ve son defa alınmış bulunuyordu. Kıbrıs adasının da Türklerin ellerinde bulunması lâzımdı.

Malta korsanları başka bir sefer üç gemi ile gene Nil ağzlarına hücum ettiler. Bir kaç Nil gemisini topa tutarak ele geçirdiler. Fakat İskenderiye beyi Şoluk Mehmet (1) top seslerini duydu. Yedi kadirga ile yetişti. Rüzgâr iyi ve Malta gemileri de çok hızlı idiler. İkisi kaçtı, birisi yakalandı. Yapılan sorguların sonunda bu işi Venediklilerin kışkırttıkları, onlara yataklık ettikleri meydana çıktı.

Zaten ikinci Selim Karaman valiliğinde iken deniz işleriyle uğraşmıştı. Oralarda Venediklilerin Türk ticaret gemilerine yaptıkları alçakça tecavüzleri öğrenmişti. İstanbul - Mısır yolunun ve Akdeniz kıyılarının rahat yüzü görmesi için Kıbrıs almak lâzım geldiğine karar vermiş bulunuyordu. (2)

Kanunî Sultan Süleymanın yerine padişah olduktan sonra bu işi iyi bir şekilde bitirmek için hazırlanıyor fırsat bekliyordu. Fakat Venediklilerle yirmi dokuz yıldan beri devam eden sulh muahedesini bozma ta istemiyordu.

(Arkası var)

(1) Turgut reisin yetiştirmelerinden dir. İtalyanlar kasırga manasına olarak Sirokko adını vermişlerdi. Şoluk lâkâbi bu kelimenin değişmesinden gelmiştir. Bazı tarihler (Çolak) diye yazarlar.

(2) Son yıllarda deniz tarihine dair eserlerle tanınmış olan Fransız deniz zabiti (Pol Şak) iki deniz harbi diye bir kitap yazdı. Bunda ikinci Selimin sadece garaba ve duka altınlarına düşkünlüğünden dolayı ve yahudi gözdesi Jozef Nassinin teşvikile Kıbrıs almak istediğini yazar. Türk devleti hele deniz fütuhatından hiç birisini keyif için yapmamış, devletin selâmeti için yapmıştır. İkinci Selim olsa olsa hususî hayatında bu yahudiye lâf olsun diye seni «Kıbrıs kralı yapacağım» demiş. Yahudi de bunun üzerine evinin kapısına «Kıbrıs kralı birinci Jozef» levhasını asmıştır. Nitekim Kıbrıs zaptedilince yahudiyi kral yapmak kimsenin aklına bile gelmemiştir. Esasen ikinci Selim bir çok Avrupa müverrihlerinin dedikleri gibi keyfine düşkün, hele devleti heveslerine alet eden bir adam olaydı bütün saltanatı sırasında Sokullu Mehmet Paşanın nasihatlerini dinliyerek, yaşamazdı.

Spor

Atletlerimiz Hazırlanıyor..

Yaz mevsimi büyük müsabakalarla geçecek

Atletizm federasyonu Berlin olimpiyadı hazırlıkları için Kadıköy ve Taksim sahalarının pistlerini yaptırmıştır.

Atletler Taksim stadında her akşam idman yapacaklar, Kadıköy'de de müsabakalara gireceklerdir.

Önümüzdeki mevsimde atletlerimiz için çok zengin müsabakalar hazırlanmıştır. Yapılan bir tertibe göre 17 Mayısda İstanbul Atletizm bayramında, 7 Haziranda Atina'da, 29 Haziranda Bulgarlarla İstanbul'da, 12 Temmuz Pazar günü de Romanya ile yine İstanbul'da yapılacak üç muhtelif müsabakaya gireceklerdir.

Genç oyuncular futbol turnuvası

Fenerbahçe klübü tarafından genç oyunculara mahsus olmak üzere bir futbol turnuvası tertip edilmiştir.

12 Nisanda başlayacak olan bu turnuva her hafta iki defa Kadıköy stadında yapılacaktır. Müsabakalara sekiz kulüp iştirak edecek, oyuncular resmî maç yapmamış olanlardan seçilecektir.

Atletik hakem kursu

İstanbul Atletizm heyeti tarafından açılan Atletik sporlar hakem kursu dün altıncı toplantısını yapmış, atmalar ve koşular üzerinde konuşmalar yapılmıştır.

Hakem kursu iki hafta sonra işini bitirecek, yapılacak imtihandan sonra lisanslar verilecektir.

İngiltere - İskoçya maçı

Cumartesi günü Londra'nın Wembley stadyomunda karşılaşacak olan İngiltere-İskoçya millî takımları maçı için son bir tecrübe müsabakası yapılmıştır.

Bu tecrübe neticesinde İngiltere takımına altı oyuncu Arsenal'den seçilmiştir.

Geçen Kânunuevvelde İskoçyanın Glaskov şehrinde yapılan millî maçı 1-2 gaybeden İngilizler, bu maç için takımı hemen hemen genç oyuncularından teşkil etmişlerdir.

Bir Doktorun

Günlük Notlarından (*)

Perşembe

(*)

Kâzip anjin nöbetleri Andıran göğüs Romatizması

45 yaşında bir hasta yirmi beş sene den beri tütün kullanıyor. On iki sene evvel ağır ve uzun süren bir romatizma geçirmiş.

Üç sene evvel de (tropika) habis sitemadan yatmış, kahveyi de fazla kullanıyormuş.

Muayenemde:

1 — Kara ciğerini biraz büyümüş buldum.

2 — Kalpte yalnız büyük ana kan damarı biraz genişlemiştir.

3 — Göğüs etlerine zaman zaman sapan ve uykudan uyandıran ağrılar geliyordu. Tazyik ile aynı yerde ağrı husule getirebiliyordum.

Bu hastanın tansiyonu hali tabiide idi, ateşi yoktu, eski romatizmanın fazla kaloriferli sıcak odada geçen gününden sonra soğuk hava temaslarından romatizmasının nüksetmiş olduğunu tesbit ettim.

Au hastanın tansiyonu, Nevropatin şuru bu verdim. Sigarayı içirtmedim, kahveyi azalttı, kavrulmamış yemekler, ve muntazam bir perhiz yaptı. Ağrıları geçti ve iyileşti.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıp kolleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notları doktor gibi imdadınıza yetiştirilir.

AYGIR FATMA

Son Postanın Tefrikası: 6

Yazan: Osman Cemal

O, olduğu yerde bu manzarayı bir müddet içini çeke çeke seyretti. Neden sonra aynı adam penbe yanaklı kızla ikinci kolanı vururken başı beyaz baş örtülü, tıknazca karısı ona yarı ciddî, yarı şaka tarafından çıktı:

— Ağucuk bebek! Ne de yarıyor sana bu yaştan sonra evlâdın yerindeki çocuklarla kolan vurmak! Aklına çocukluğun geldiye git berbere o koskoca bıyıklarını kazıt ta mahallede çocuklarla yeniden zıpzıp oynamaya başla!

Hasanın içi biraz ferahladı. Fakat, karısının bu sözleri herife önce vız geldi:

— Sus, sen, dedi, sen önündeki işine bak!

Bu sefer kadın biraz daha taşıtı:

— Haydi yeter artık, haydi in aşağı, o koskoca lenduha gibi gövdenle ipi koparırsın da başımıza iş çıkarırsın; in artık ta gel, yerine otur, zaten ke rahat zamanı da yaklaştı. Gel de rakını ziflenmeğe başla!

Karısının bu ikinci ihtarı ile biraz bozulan adam salıncaktan atladı ve oradan ailesinin yanına dönerken uzunca boylu, esmerce kızın saçlarını okşadı:

— Aferin sana hanım abla, iyi kolan vuruyorsun!

Hasanı, şimdi olduğu yerde, bir düşünce almıştı. Oradaki uzunca boylu, esmerce kız, ona, zihninin derinliklerinde uyuklayan çocukluğa ait çok tatlı bir hatırayı hatırlattı. Hani bu kız, altı yedi yıl önce bir bayram günü tenteli muhacir arabasında tanıştığı küçücük kişmiş ve narın kız da benzemiyor değildi. İçinden:

— Sakın o olmasın, belki de odur! Diyordu. Fakat, kadınların arasında, onun, o zaman, bir kaç defa görmüş olduğu annesine benzeyen kimseler göremiyordu. Sonra onlar, kendi semtlerinden Beşiktaş'a taşınalı bu kadar yıl olmuştu. Onların bu gün burarlarda işleri ne idi? Gene içinden:

— «Belki de, diyordu, bu günlük, yahut bir iki günlük buradaki akrabalarına, ahbablarına misafir gelmişlerdir.»

Demin arkadaşlarıyla salıncığın kenarında dururlarken, neden kıızı teşhis edememiş, neden ona kendini tanıtamamıştı. Sonra niye şöyle düşünüyordu:

— «Demin yanımdaki arkadaşlarının çoğu kopuk alayı, mahalle çocuklarıydı. Hattâ içlerinde ceketsiz, çorapsız, püskülsüz gürhu da vardı. Ben o zaman, niye tamami onlardan, onların hamurundan yoğrulmuş çocuklardan sayılmazsam da ne kadar olsa yine onların zihnine oldukça girmiş gibiydim. Eğer öyle olmasaydı onlarla böyle gezmelere, seyir yerlerine çıkmazdım. Ve ben ki demin yarı yarıya onların zihnine bürünerek buraya gelmişim. Elbette ki o kafa ile ben o zaman bu kızın o kız olup olmadığını pek inceden inceye düşünemez, araştıramazdım. Vâkıa ben bu kız arkadaşıyla salıncakta ilek gördüğüm anda kalbime, bilinmeyen ülkelerden meali anlaşılmas, kısacık bir şifre, bir şeyler vurur gibi olmuştu. Lâkin, ben o anda kalbimi yoklayan bu kısacık şifrenin halli için uğraşacak zaman ve mevkide değildim. Çünkü biz bugün yedi, sekiz arkadaş buralara salt yaramazlığa, haşarılığa, muzipliğe, şuna buna takılmaya, hattâ şuna buna çatmaya ve hattâ sağdan soldan üzüm, incir, hınap, kuş kafesi gibi ne bulursak tırtıklamaya çıkmıştık. Sabahleyin mahallede bulduğumuz zaman aramızda programımızı böyle çizmiş, kararımızı böyle vermiştik. Onun için şimdi kim bilir, o arkadaşlarım böylece kendilerinden ayrılarak oyun bozanlık ettiğim için bana ne kadar kızgın ve kızgındırlar. Ama ben ne yap-

yım, benim elimde değil ki; ben her ne kadar onlardan olmağa çalışırsam çalışayım, olmuyor işte... Zira benim mayam, benim hamurum onlardan büsbütün başka...

İçinde yaşadığımız aynı çevre, aynı mahalle, aynı görgüler, aynı panoramalar da beni tamamiyle onlara benzetemiyor!»

İşte bunun içindir ki demin herifin kendisini oradan kovmasındaki ağırlığı, haksızlığı bir türlü hazmedemiyor, şimdi yeni esvapları, yeni papuçları ile oturduğu yerde bir saatten beri yüreğini yoklayan şifreyi halletmekten ziyade o heriften nasıl intikam alacağını, daha doğrusu biraz önce orada bir sürü kadının, erkeğin çocuğun arasında kırılan izzeti nefisini yine onların karşısında o herife nasıl tamir ettirebileceğini hesaplıyordu.

Hulâsa: Hasanın kafası şimdi üç cepheli işliyor; üç şey düşünüyordu; biri:

— Bu kız, o kız mıydı?

— Bu adamdan nasıl intikam alacaktı?

— Sonra bu kız o kıza ne yapacaktı, şimdi ona nasıl davranacaktı? Ya bu kız, o kız değilse, kalbi neden bu kıza bu kadar alâkalanır gibi oluyordu? Yoksa Hasanın ruhu:

«İçmişti Füzüli bu alevden!»

Denilen alevi ezel sofrasında bu tip bir sakinin elinden mi içmişti?

Fakat zihninin birinci plânında hep o heriften intikam, hep kırılan izzeti nefsinin tamiri dolaştığı için öteki meseleler üzerinde istediği gibi serbest dolaşmıyor; onların hallini intikamdan sonraya bırakıyordu.

Düşünün bir kere, biraz sonra o dehşetli kalabalığın içinde on dört yaşlarında bir çocuk, koskoca pehlivan yapılı ve kendi karısının tabiri vechile ip koparan koskoca bir lenduhadan intikam alacaktı!

Buna kediler bile gülerdi!

*

Akşam eyice yaklaşmış, güneş batmaya yüz tutmuştu. Kalabalık henüz olduğu gibi duruyordu. Yer yer, takım takım orada incirlerin altında yenecek akşam yemekleri hazırlanıyordu. Hasanın arkadaşlarından birini fena halde döven ve kendisini oradan pek kabaca kovan herif bir hayli anzarot yutmuş, kafası adamakıllı dumanlanmış; onun ortaya savurduğu saçmalar kendi ailesini bile çoktan kızdırmaya başlamıştı.

Derken herifçi oğlu, içi yarı yarıya rakı dolu su bardağı ile ayağa kalktı ve bardağı etrafa göstererek:

— Şerefinize!

Deyip onu da kafasına diktikten sonra orsa boca, tekrar salıncığa doğru yollandı. Karısı, baldızı ve daha orada nesi varsa hepsi birden:

— Gitme yahu, yapma, etme, a-yıptır, günahdır, elâleme rezil olacaksınız!

Diye bağırıyorlar, fakat bir türlü ona dinletemiyorlardı. Onun bu halini gören salıncak sahipleri çocuklar ve kadınlar hep birden surat asarak, başlarını geriye çevirdiler, ona hiç bakmıyorlardı. Sarhoş salıncığa yanaşınca deminki kızlara seslendi:

— Haydi bakayım... Hanım... Ab-lalar... Haydisenize... Gelin... Efendi amcanızı... Biraz sallayın!...

Hiç kimsce cevap bile vermiyordu. Nihayet kendi kendine salıncığa atladı. Fakat ilk atlayışında ayağı kayınca düştü. Karısı tekrar feryadı bastı:

— Ayol, yapma, gel, düşüp bir yerini kıracaksın!

Tekrar salıncığa atlıyarak karısını azarlardı:

— Çenen tutulsun, senin kafan kırılınsın!

Şimdi hafif hafif hem salıncak sallanıyor, hem de salıncığın üstünde fıstık makamla ayrıca da kendi vücudu yalpalıyordu:

(Arkası var)

Millî Mücadelede Casus Teşkilâtı

2-4-936

Son Postanın Tefrihası : 27

İstihbarat Servisi; Anadolu Sevkiyatının Şeklini Öğrenmeye Uğraşıyordu

Kuyumcu Papazoğlu Manolâğa, Uncıyan Agop Efendi, Agobun büyük kardeşi Arotyon. Keza aynı ailyadan uncu Sokyas. Bir taraftan casusluk, diğer taraftan da propagandacılık yapan Simpat Balaban-yan, Terzi Haçator, Gene terzi esnafından Boğosyan, Bunun oğlu Dikran, Tüfekçi Agop (bu adam, aynı zamanda bir suikastçi idi). Karabet Kigorkyan (Adanalı). Kırkor Mihçiyen. Kigork Kırkoryan.

İsmindeki adamlarla, gene Manisamın (Aynı Ali) mahallesinde oturan bardakçı Kostı oğlu Dimitri, Kalburcu Midillili Yorgi. Süpürgeci Yorgi. Bakkal İstrati. Kara Yordan oğlu Andon. Mimiko oğlu Atnaş. Menemenli Yorgi oğlu bağcı (Taşo). Reji kolcusu (ve meyhaneci) Yani. Bakkal Nikoli oğlu Pandeli. Protestan Yorgi.

Yapıcı Anastas oğlu Ligor. Kütahyalı Yani (Adliye mübaşiri).

Ve, elimizdeki deftere nazaran adedi yüz yirmiyi tecavüz eden hain ve nankör vatandaş, bu teşkilâtın birer ferdi idi.

Bu adamların, Türk vatani ve masum vatandaşları aleyhinde çalışmalarını, Türk yurdunu kendi öz malı ve Türkleri de bir vatan kardeşi bilen temiz kalpli, vicdan sahibi Rum ve Ermenileri müteessir ediyordu. Yaşlı başlı bazı hakiki vatandaşlar bunlara nasihat veriyorlar:

— Et, turnaktan ayrılmaz... Nankörlük etmeyin. Türk toprağında yediğiniz ekmeğe gözlerimize, dizlerimize durur... Sel gider, kum kalır. Son pişmanlık fayda vermez.

Diyorlardı. Fakat istilâ kuvvetlerinin ebediyen orada kalacağını zannedenler, bu baba nasihatlerine ehemmiyet vermiyorlar; ihanetlerinde devam ediyorlardı.

İstanbuldaki istihbarat servisi, en büyük ehemmiyeti, Çanakkaleye vermişti. Burada da muhtelif unsurlardan kuvvetli bir casus şebekesi teşkil etmişti.

Bunların başında mutasarrıf Mahmut Mahir olmak üzere, Hüriyet ve İtilaf fırkasına, İngiliz Muhipler Cemiyetine mensup iki kaza kaymakamı, bir topal tahrirat kâtibi, bir baytar müfettişi, bir muhacirin sevk memuru, bir eczacı, bir dava vekili, ve iki de şeyh bulunmakta idi.

Aynı zamanda; Ezine, Bergos, Yapıldak nahiyelerinde de birer ajanları mevcut idi. Bu şebekenin nâzımı da, Haçik Bedrosyan isiminde bir taşnaksayan idi.

İngilizler, Çanakkale istihkamlarının toplarını tahrip etmek ve bütün kıtalalara kendi askerlerini yerleştirmekle beraber, gene Türklerin burada ani bir baret göstermelerinden endişe etmekteydi. Onun için istihbarat servisi buraya ehemmiyet vermiş; hemen hepsi de - muhalif fırkalara ve gruplara mensup - münevverlerden mürekkep bir şebeke tesis etmişti.

İşler çoğalıp ta dedikodu arttıkça istihbarat servisi teşkilâtı genişletilmekte idi. Kapiten Benet, bizzat kendisine merbut olmak üzere beyaz Ruslardan ve muhalif Türklerden bir şebeke daha tesis etmişti. Bu şebekenin efradı da şunlardan ibaretti: İngiliz muhipler cemiyetinden ve müteakillerden Vasfi Münir,

Nigebancılardan ve eski matruhlardan Şevket, Evvelce Rus ordusu kaymakamlarından İken binbaşısı Rütbesile İngiliz ordusuna kabul edilen Kornilof, Kırm kumandanlarından prens Rüstemofo,

Denikin ordusu mensuplarından Kafkasyalı miralay Fevzi Caferof. Bunlar, muhtelif vazifeler deruhde etmişlerdi. İstanbuldaki vatanperver Türklerden bir çokları aleyhinde casusluk ettikten sonra, cephe gerisinde faaliyete girişmek üzere İzmir'e gönderilmişlerdi.

Bunlar, her ne pahasına olursa olsun,

cephe gerisine geçeceklerdi. Bunun için de, İzmirin cenup sahillere adalı Rumların kayıklarına bincekler; Kuş adasının gerilerinde bir yere çıkarak oradan muhtelif istikametlere hareket edeceklerdi.

Ha-tâ, eğer fırsat bulabilirlerse, Ankara'ya doğru ilerleyecekler, orada, milli hükümeti idare eden zevata, suikastlar tertip edeceklerdi.

Aynı gruba bilâhare bir doktor da iltihak etmişti. (Bu doktorun ismi, pek mekum tutulduğu için anlaşılamamıştır.) Bu doktor - gene isimleri pek mahrem tutulan bir kaç arkadaşla (Merzifon - Havza) taraflarında bir karışıklık çıkaracak. Hükümetin nazarı dikkatini bu tarafa çevirerek inzibat kuvvetlerini oyalyacak. Ötekilerde, serbest serbest çalışacaklardı.

Bereket versin ki bunlar da, - diğerleri gibi - bu hainane emellerine muvaffak olamamışlardı.

İstihbarat servisinin telâşı arttıkça, müraacaat ettiği garip vasıtalar da çoğalıyordu.

İstihbarat servisi bir aralık gayet genç, güzel, kadımdan hiç bir farkı olmayan bir takım gençler aramaya başlamıştı. Bunun için Beyoğlunda küçük ve muvakkat bir daire kiralanmıştı.

Her gün bu daireye renk renk çeşit çeşit, her milletten güzel gençler getiriliyor; üç kişiden mürekkep bir intihap heyetine arz ediliyordu.

Garsonlar, kundura boyacıları, hamam tellâkleri, işsiz güçsüz serseriler, günün muayyen saatinde bu kapının eşğini aşındırıyorlar, resimlerini aldırıyorlar, ikametgâhlarını kaydedtiriliyor; sonra, büyük paralar kazanacakları ümit ve hülyası ile intizarda bulunuyorlardı.

Bu suretle kaydedilenler arasından, nihayet şunlar seçilmişti.

Sinemköylü kahve garsonu Agop Tartavan.

Taksimde berber çırağı İstamatyadis Boşta gezer güruhundan, Sinemköylü Süren.

Kasımpaşalı Zeki.

Bu gençler; hakikaten emsalsiz derecede güzeldi. Ve sesleri bile kadın sesine benzemekte idi. Bunlar, bir kaç gün tecrübeden geçirildikten sonra, matlûp veçhile terbiye edilmişlerdi. Ondandır da başlarına birer kadın perukası ile sırtlarına birer kadın elbisesi giydirilmişti.

Bir müddet te bu suretle İstanbulda - ciddi bir nezaret altında - cadde ve sokaklarda gezdirildikten sonra, asıl vazifeleri tayin edilmişti.

Bunlar, Karadeniz sahiline işleyen ve purlulara mütemadiyen gidip gelecekler. Vapurdaki yolcularla - verilen talimat mucibince - temas ederek casusluk edecekler; Anadolu'nun esrarına dair öğrenebildikleri şeyleri, avdetlerinde istihbarat servisine haber vereceklerdi.

İstihbarat servisinin bir çok paralar ve fedakârlıklar sarfederek ele geçirebildiği bu serserilerden ne dereceye kadar istifade ettiğini bilmiyoruz. Fakat; bu servisin devam etmemesine nazaran, temin edilen istifadenin, koca bir (sıfır) dan ibaret olduğunu çok iyi tahmin edebiliyoruz.

337 senesi nisan ayı içinde (Aharon-yan grubu) isiminde bir casus şebekesi daha teşekkül etmişti.

Bu grupun işi gücü de; iyi türkçe konuşan Karamanlı, Kayserili, Niğdeli Rum ve Ermeni komitecilerini - bilhassa tedarik ettikleri - Türk nüfus kâğıtlarıyla Anadolu'ya göndermekti.

Adeta hususi bir (klüp) mahiyetinde olan bu grupun tedarik ettiği adamlar içinde, çok iyi tahsil görmüş kimseler de mevcut idi. Hattâ bunlardan iki tanesi, az çok arapça da bildiklerinden, hoca kıyafetine sokularak bir aralık Anadolu'ya gönderilmek istenilmişti.

Sonradan bunlara iltihak eden (Aleko) isiminde bir delikanlıya, bu maksatla sakal koyvertilmişti. Orta boylu, kara bı-

yıklı, otuz sekiz yaşlarında bir adam olan bu Niğdeli Aleko, bir zamanlar Beyoğlulu caddelerinde göze çarpmak derecede şık ve zarif bir kıyafetle gezerken, mahza casusluk için sakal koyvermiş, hoca kıyafetine girmiş; uzun müddet Beyoğlulu sokaklarında bu suretle gezmişti.

İstanbulda bir hayli faaliyet gösteren bu sahte Türk casusları, Anadolu'ya geçmiye bir türlü cesaret edememişlerdi.

Bu işde faaliyet göstermeyen Aharon-yan grubu ise casuslukta vaz geçmiş; güya fedailer tedarik ederek Anadolu'ya göndereceğini taahhüd ederek bir müddet daha İngilizlerden para çekmişti.

Fakat bütün beklemelelere rağmen işte de bir muvaffakiyet hâsıl olmayınca, istihbarat servisi, parayı kesmiş; bu komedi de bu suretle hitama ermişti.

İngilizlerin, en çok ehemmiyet verdikleri meselelerden biri de, muhtelif şekil ve kıyafette Anadolu'ya geçen zabıterdi.

Bu zabıter, başlıca iki yol takip ediyorlardı. Biri, kara yolu, diğeri de deniz yolu idi.

(Arkası var)

Lehistan elma nümunesi istiyor

Lehistan'dan memleketimiz Ticaret ve Sanayi odasına bir müraacaat yapılmış ve memleketimizde yetişen iyi cins elma nümunesinden bir miktar nümune gönderilmesi istenmiştir. Eğer bu nümuneler beğenilirse Lehistan memleketimizden ehemmiyetli miktarda elma alacaktır. Hazırlanan nümuneler yakında Lehistan'a gönderilecektir.

RADYO

Bu Akşamki Program İSTANBUL

17: Üniversitelerden nakil, İnkılâp dersi, Hikmet Bayur, 18: Dans musikisi (plâk). 19: Haberler, 19,15: Senfonik musikisi (plâk), 20: Sıhhi konferans: Dr. İhsan Rifat tarafından, 20,30: Stüdyo orkestraları, 21,30: Son haberler.

Saat 22 den sonra Anadolu ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

ANKARA

19,30: Hukuk ilmi yayımı, 19,45: Hafif müzik plâk yayımı, 20: Karpiç şehir lokantasından nakil, 20,30: Ajans haberleri, 20,40: Karpiç şehir lokantasından nakil (orkestra).

BUDAPEŞTE

18,30: Kilise havaları (List), 19,50: Dans plâkları, 20,30: Respighinin «Alev» adlı operası, 22,45: Paristen nakil: Macar eserleri.

BÜKREŞ

12,35-15,10: Orkestra ve haberler, 17: Çocuklara, 18: Radyo salon orkestrası, 19,15: Konserin devamı, 20: Piyasa haberleri, 20,15: Yeni plâklar, 21,15: Senfonik konser (Ateneadan nakil), 23,45: Alm. Fr. dillerle haberler.

VARŞOVA

18,15: Opera havaları, 19: Mozartın sonatlarından, 21: «Lemberg'in son şantörü» adlı neşriyat, 22: Radyo piyesi, 22,35: Leh şarkıları, 23: Kuartet konseri, 23,45: Plâk.

MOSKOVA

19,15: Rus musikisi, 20,30: Radyo festivali neşriyatı, 22: Yabancı dillerle konferanslar.

PRAG

18,45: Musikili çocuk saati, 19,20: Köylüye, 20,30: Vaynberger tiyatrosundan nakil, 21,15: Dvorski ve şarkı söyleyen çocukları, 21,40: Konferanslar, 21,55: Solo koro orkestra, 23,15: Salon orkestrası.

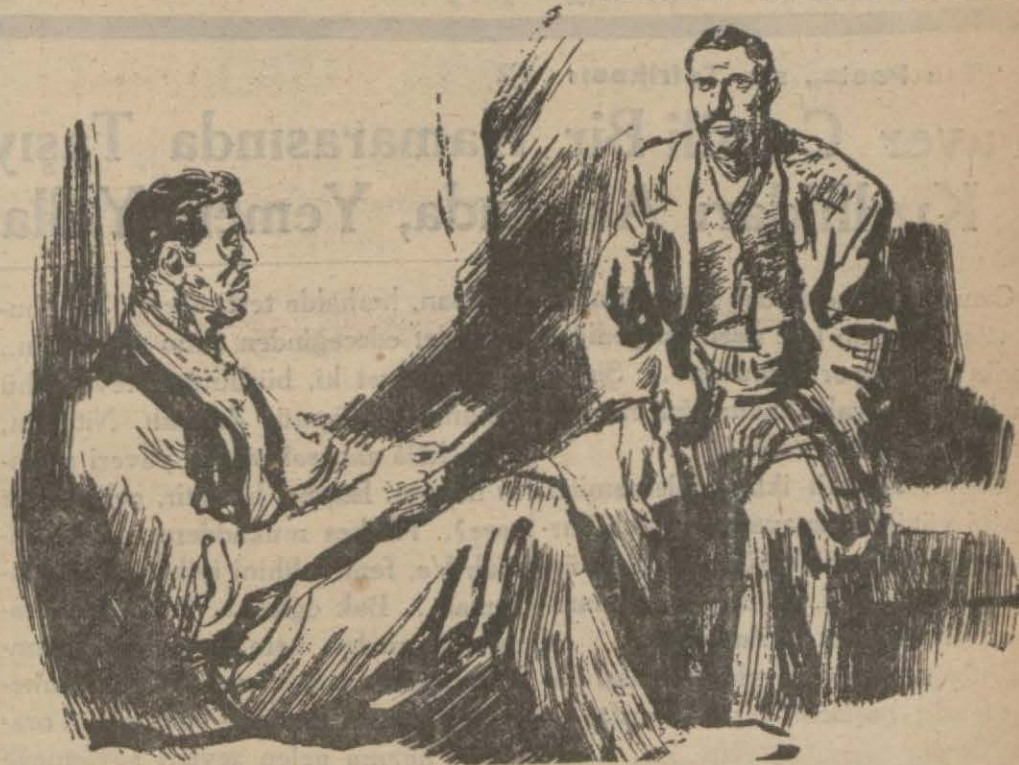
BERLİN

18: Plâk, 18,30: Hitler çocuklarının eserleri, 19: Plâk, 20,15: Piyas, 20,45: Aktüalite, 21,10: Hafif musikisi ve dans, 23: Haberler, 23,30: Dans.

Hikâye

Bir Alçağın Hikâyesi

Yazan : Nazmi Halûk

Size bir alçaklığın hikâyesini anlatacağım. Bu alçaklığı yapan benim.

Hapishaneye geleli daha on gün olmuştu. Vakit akşamı. Koğuşta sırtımı duvara dayamış kitap okuyordum. Birdenbire bir tıkırtı oldu. Baktım. Kapıdan içeri, o güne dek görmediğim iri yarı bir mahkûm, utana sıkıla giriyor. Koğuşta benden başka kimse yoktu. Arkadaşlar avluya, güneşlenmeye çıkmışlardı.

Doğrudum. Buyurun! dedim. Geldi, peykenin kıyısına oturdu. Konuşmak istiyor, sikiyordu. Fakat, otuz beş yaşlarında kadar vardı. Ablak yüzlü, sarı parlak gözlüydü.

Bir müddet öyle karşılıklı bakışarak durduk. Sonra o dudaklarının ucuyla sordu:

— Geçmiş olsun, nerelisin hemşerim?

— Afyonluyum, diye cevap verdim.

Bir anda ablak yüzü kıpkırmızı oldu, sarı parlak gözleri güldü:

— Ben de Afyonluyum, dedi. Sonra sesi ağırlaştı:

— Memleket nasıl hemşerim? diye sordu.

Konuştuk. Hemen ilk konuşmamızda baxından bütün geçenleri öğrenmiştim. Bu hapishaneye Afyon hapishanesinden sürgün

gelmişti. Bir tarla kuyusundan doğan bir katil cürmü ona on beş yıla mahkûm olmuştu. Çabucak ahbab olduk. Bu çabuklukten hemşerisi oluşun büyük bir payı bulunduğunu anlıyordum.

Hemşerim, diyordu. Bir memlekete, ora hapishanesine gidebilsem. Burada benden korkuyorlar. Geçen yıl bizim kısımda büyük bir maraza koptuydu. Bir yedi buçukluğu şişledilerdi. Ben kanışmadım ama gene benden şüphelendiler. Tıktılar münferide. Sigarasız kaldım bir yol. Neyse. İşte böyle hemşerim. Bizim oraya gitmek istiyorum. Orası da hapishane burası da amma... Ne de olsa.

Artık tatlı pişirdiği akşamlar, kimseye göstermeğe çalışarak koğuşa gelip bana ayırdığı payı bırakıyordu.

Bir yaz gecesiydi. Hapishanenin içi sıcak ve ağır kokulu bir nefes gibi. Demir parmaklıklardan yıldızlar tane tane seçiliyor.

Koğuşta bizim hemşerileriyle altmış altı oynuyorduk. Bir kaç arkadaş bizi seyrediyor. Ben yeniliyorum. hemşeri üzülyordu. Birinci parti bitti, ikincisine başlıyorduk ki, dışarıda, malta boyunda korkunç bir tokat sesi şakladı. Hepimizden önce koğuştan dışarıya fırlayan hemşeri oldu.

Malta boyu altüst. Bizim koğuş arkadaşlarından bir genç duvara yaslanmış. Yüzü sapsarı. Karşısında, bir kaç kişinin zorla tuttuğu yüzübirlik Ali var. Ali küfre diyor, kendini tutanların ellerinden kurtulmak için çabalyor.

İşi anladık hemen. Yüzübirlik Ali malta boyunda volta vuran bizimkini bir kaç kere dirseklemiş. Önce bunu kazara sanmış bizim arkadaş. Fakat Ali dirsekleme işini söz atması kadar varıncıca herifin çember sakallı suratına silleyi indirilmiş.

Biz işin tahkikatını yaparken, hemşeri yüzübirliğin karşısına dikilmişti bile. Gardiyanlar daha görünürde yoktular. Hemşeri kısık bir sesle, Alinin burnu dibinde homurdanıyor ve onu tutmağa çalışanları iki yana itiyordu:

— Bırakın bakalım ne halt karıştıracak?

Bir görelim! Bırakın ulan! Tuh Allah belâni versin be! Efeyim diye geziyorsun bir de.

Yüzübirlik Aliyi bıraktılar. Hemşerileri karşı karşı kaldı. Fakat artık gardiyanlar yetmişti.

O geceden sonra ne vakit bahçeye, malataboyuna çıksak, bizim hemşeri bizimle konuşmaksızın etrafımızda dolaşır oldu.

Aylar geçti. Biz mahkûmiyetimizi bitirmek üzereydik. Bizim koğuşun günleri sayılıydı artık. Çıkman yaklaştıkça hemşeri yanından büsbütün ayrılmaz olmuştu. Bir gün onu her zamankinden daha sıkılmış gördüm. Teselli etmek istedim:

— Sen de yakında çıkacaksın. Hem ben gelip seni görürüm. Mektup yollarım. Memlekete gidince anana da uğramın, dedim.

O, sarı parlak gözlü başını salladı:

— Gelmezsin hemşeri, dedi. Mektup ta göndermezsin. Buradan kimler çıkmadı. Hepsi gelmez, dediler, yazarsın, dediler. Ne gelen oldu, ne yazan! Yüzü soğuktur bu meret yerin! Ben bilirim.

Onu temine çalıştım:

— Onlara bakma, dedim, ben muhakkak gelirim de, yazarsın da.

Gardiyan tahliyecilerin adlarını birer birer bağırmağa başladığı vakit biz bavullarımız ve yatak denkerimizle çoktan hazırдық.

— Onlara bakma, dedim, ben muhakkak gelirim de, yazarsın da...

Gardiyan tahliyecilerin adlarını birer birer bağırmağa başladığı vakit biz bavullarımız ve yatak denkerimizle çoktan hazırдық.

Maltaboyunda mahkûmlar bizi uğurlamak için toplanmışlardı. Yüzübirlik Ali bile. Hepsiyile ayrı ayrı helâllaştık. Ben gözlerimle kalabalığın içinde bizim hemşeriyi arıyordum. Yoktu. Biriyile arattım. Bulunmadı.

Bir kaç parça esyayı ona verilmeğe üzere meydancaya teslim ettim.

Gecedeğim otelde ertesi günü erken den kalktım. Beş paket sigara, iki kilo et alıp hapishaneye gidecek, hemşeriyi ziyaret edecektim. Çünkü bir gün sonra İstanbul'a vapur vardı. İstanbulda da bir kaç gün kaldıktan sonra memlekete gidecektim.

Otelin kapısında eski bir mektep arkadaşıyla karşılaştık. Öğleye kadar beraber dolaştık.

Yemek yerken hapishane gözümün önünden şöyle bir gelip geçti. Yemeği bitirdim. Hapishane ziyaret saatine epey vakit vardı daha. Bir kahveye gittim. Gazetelere dalmışım. Bir de baktım ki saat üç. «Yarım saata kadar hapishanenin yolunu tutmalı, yoksa geç kalırız» diye düşündüm içimden. Çıktım. Yolda bir bildiğe daha rastladım. O da yerkni vapurla İstanbul'a gidiyormuş. Konuştuk. Saat dört oldu. Saat beş oldu. Hapishaneyi ziyaret saati geçmişti artık.

Zaten ne sigara paketlerini, ne de eti almıştım. Üzüldüm. Bildik teselli etti.

«İstanbuldan bir kat elbise alır, gön derirsin, daha makbule geçer» dedi.

Sıcırda memlekette, Afyondayım. Fakat ne hemşeriye elbise gönderdim, ne gidip anasını görebiliyorum, ne de bir mektup yazdım hapishaneye.

ÖLÜM MANGASI

"Son Posta",nın Tefrihası 42

Yazan : A. R.

Yaver Cemili Bir Kamarasında Taşıyan Vapur, Akşam Kızılıkları Arasında, Yemen Yollarına Koyulmuştu

Onun beni ne kadar sevdiğini, esen rüzgârlardan bile nasıl esirgediğini tahmin edebiliyor musun?.. Şimdi, kim bilir o zavallı kadıncağız ne hale gelmiştir.. Belki.. Belki de...

Cemil, sözünü ikmal edememişti. Ellerini yüzüne kapayarak odadaki kırmızı kadife döşemeli küçük sedirin üstüne çöküvermişti. Bu daracık kamarada, acı bir hıçkırık işitilmişti.

Binbaşı Tayyar Beyle, Yüzbaşı Sadık efendi; başlarını birer tarafa çevirmişlerdi.

Bu küçük kamara, bir matem sahesine benziyordu. Cemilin hıçkırıklarından başka bir şey işitilmiyordu. Ne yapacağını şaşırılmış olan miralay, endişeli nazarlarını Cemilden ayırmıyordu. Ona, teselli için bir şeyler söylemek istediği halde, aklına bir tek kelime bile gelmiyordu.

O esnada, salonda bir takım ayak sesleri işitilmişti. Kapının dışında duran öteki yüzbaşı, telaşla başını uzatarak:

— Çerkes Mehmet paşa, geliyor!.. Demişti.

O zaman, zavallı miralay, Cemilin kulağına eyilmiş:

— Aman evlâdım. Şu parayı al. Sonra, ben mahvolurum. Eğer kabul etmek istemiyorsan, vapur kalktıktan sonra, denize at.

Demiş; ve elindeki zarfı, Cemilin çeketinin yan cebine sokuvermişti.

O anda; Çerkes Mehmet paşa kamara kapısından içeriye girmiş, etrafa göz gezdirmişti. Ve.. Cemilin orada hıçkırığını görür görmez; gözlerini ondan çevirememişti.

Bir dakika, derin bir sükût ile geçmişti. Ve sonra, Mehmet paşa, gür bir sesle emir vermiş;

— Miralay bey!.. Bizi biraz yalnız bırakın.

Demişti.

Kamara, bir anda boşalmıştı. O zaman Mehmet paşa, Cemilin yanına ilerlemiş; elile Cemilin omuzuna hafif hafif vurarak:

— Oğlum!.. Kalk... İradei seniye tebliğ edeceğim.

Demişti.

Cemilin dişleri, öfke ile birbirine kenetlenmiş; beyninden bir anda yıldırım sür'atiyle bir çok fena şeyler geçmişti. Derhal yerinden fırlamak.. Çektiği ıstıraplarla eğleniyorlarmış gibi kendisine (ihsanı şahâne) lerdan (iradei seniye) lerdan bahseden bu adamların üzerine atılmak.. Ve sonra, kapının önünde bekleyen (kanun) lardan birinin kılıcına (1) sarılarak şu koca vapurun içini al kanlara boyamak.. Ondan sonra da, kendisini kaldırıp denize atmak istemişti.

Fakat bir an düşünerek:

— Lâkin, bu adamların ne kabahati var?..

Demişti.

Ve sanki, gösterdiği zaafıtan utanmış gibi, ellerini yüzünden çekerek dudaklarında hıçkırık bakiyeleri titreye titreye ayağa kalkmış; bir anda Çerkes Mehmet paşanın omuzlarında parlayan birinci ferik apuletleri gözüne çarpar çarpmaz; askerliğin ruhuna verdiği temiz ilham ile derhal (esas vaziyeti) almış; o sırmalarla yıldızları, derin bir selâmla selâmlamıştı.

Çerkes Mehmet paşa; sesine büyük bir ciddiyet vererek, söylemeğe başlamıştı:

— Oğlum!.. Zatı şahane, seni uzun zaman yemende bırakmıyacağını irade etti. Eğer orada etliye, sütlüye karış-

(1) O devirde (kanun) çavuşları, apulet-siz zabıt elbisesi giyerler ve siyah kayışlı uzun l. bç taşlarıdır.

mazsan, herhalde terfi ederek İstanbulla avdet edeceğinden emin olabilirsin.. Şuna şükret ki, büsbütün tevaccühü şahâneneden düşmüş değilsin. Nitekim, daha hâlâ zatı şahânenin yaveri sıfatını haizsin. Başına, bir iştir, gelmiş. Ne çare?.. Herkes mukadderatna razı olmalı Ve, fena talihini iyileştirmeye çalışmalı... Bak oğlum!.. Sana, hem tarafı şahâneneden, hem de kendi tarafından nasihat veriyorum. Sakın, Yemen'e gidiyorum diye, me'yus olup ta orada da ağzına gelen şeyleri söylemeğe kalkışma. Kazara insanın ağzından öfke ile çıkan bir tek söz, bak başına ne işler açıyor. Eğer istintak edilirken söylediğin bir kaç söz olmasa idi; herhalde efendimiz seni Yemen'e göndermezdi.

Çerkes Mehmet paşanın sözleri, birdenbire Cemile hayret vermişti.

— Paşa hazretleri!.. Ben istintak olurken fena bir şey söylemedim ki...

— Biliyorum, oğlum; biliyorum. Efendimiz de biliyor. Sen, daha merkez kumandanlığına gitmeden evvel, kendileri derhal evrakını getirtmiş, bizzat tetkik etmiş. Sana isnad edilmek istenilen cürümde, tamamen masum olduğuna da kanaat getirmiş.

— E.. Şu halde, niçin sürülüyorum?..

— Bir tek söz için oğlum. Onu da şimdi ben, ağzıma alıp tekrar edemem. Nitekim efendimiz de bunun bir daha tekrar edilmemesini istiyor. Ve.. Bir daha ağzına böyle sözler almazsa, yakında onu terfiyen İstanbul'a aldırırım, diye irade buyuruyor. İşte evlâdım. Benden sana nasihat. Ağzını dilini sıkı tut. Yemen, İstanbul'a bir aylık yoldur. Söylediğimi kim duyacak diye; orada da atıp, tutma oğlum. Emin ol ki, orada fıs etsen, burada hamam kubbesi gibi gürler... Hadi, allah selâmet versin. Sözlerimi, sakın unutma.

Çerkes Mehmet paşa; sözlerini ikmal eder etmez, derhal çıkıp gitmişti. Şimdi Cemilin zihnini, birbirine zid bir takım düşünceler istilâ etmişti. Kendisini ağır yaralı olarak Rumliden getiren, tedavi ettiren, yaverlik veren padişah, bir sözle kendisini âdet mahva mahkûm ediyor.. Evinden, barkından, kendisini o kadar seven anacığından, ve hattâ...

Burada, Cemilin boğazı düğümleniyor; Cenân hakkındaki düşüncelerinin birdenbire böyle derin bir uçuruma yuvarlanıvermesi, dimağını muvakkaten felce uğratıyordu. Ve, bir kaç dakika, bütün hisleri erimiş ve bitmiş gibi kaldıktan sonra, yine zihninden geçenlere devam ediyordu:

— Evet.. Bütün bunlardan mahrum ederek, beni Yemen çöllerine sürüyor. Ve sürerken de, bana paralar ve ümid verecek haberler gönderiyor. Ne tuhaf, ne garip şey allahım!..

Diyordu.

Şu anda Cemil; karşısında iki büyük düşman görüyordu.

Biri; kendisine iftira eden Halide Sultan.

Diğeri de; bu iftiraya kanan ve intikama âlet olan padişah...

Halbuki; padişaha Cemil hakkında maruzatta bulunan Necip Melhame, lokantacı Hacı Nişan Minasyanın dükânına devam edenler hakkında yapılan tahkikat neticesinde Cemilin tevki edildiğini söylüyordu. Şu hale nazaran, Halide Sultanın bu işde hiç bir alâkası bulunmuyordu.

Padişah ise Cemili, korkusundan Yemen'e sürüyordu. Çünkü, Necip Melhame'nin sözlerini müteakip Cemilin evrakını getirterek bizzat tetkik eden Abdülhamid; bu cesur ve pervasız genç zabitin (eğer padişahı öldürmek

lâzım gelirse, ben böyle kahbece vasıtalara tenezzül etmem. Mertcesine tabancamı çeker, bir kurşunda onu yere sererim.) diye verdiği ifadeden fena halde korkmuştu... Abdülhamidin evhamı; bu sözleri bir türlü hazmedememişti:

— Anlaşıyor. Delişmen bir delikanlı. Böylelerinden korkulur mu, korkulur. Ya, günün birinde şeytan kulağına bir şey fısıldayverirse?... Eyisi mi, uzakta bulunsun.

(Arkast var)

Kadıköyünde Yakalanan Arsenlüpenler

Biri paşa zade, diğeri de mümtaz bir ailenin çocuğu

Kadıköyünde Moda caddesinde Sel oğlu apartmanının 4 üncü katında oturan mühendis Sitkının dairesine evvelki gece iki hırsız girerek 250 lira kıymetinde mücevherat ile bir takım yükte hafif bahada ağır eşya çalmışlar, kaçmışlardır.

Fakat bunlar kapıdan çıkarlarken hizmetçi tarafından görülmüşlerdir. Hizmetçi bağırarak kimseyi uyandıramadığından hırsızlar kaçmağa muvaffak olmuşlardır. Ertesi sabah polis tahkikata başlamış ve hizmetçi tarafından verilen eşkâl üzerine bunların Hayret Paşanın oğlu Bahri ile Emin adındaki arkadaşı olduğunu anlamıştır.

Bunun üzerine her ikisi de çok mümtaz ailelere mensup olan bu delikanlıların evleri aranmış ve ikisinin de evlerine uğramadıkları anlaşılmıştır.

Bundan sonra polisin şüpheleri artmış, her tarafta sıkı bir araştırma başlamış, nihayet ikisi de Süreyya Paşa sinamasında yakalanmışlardır. Polis çalışan mücevheratı bunların üzerinde bulmuş ve istirdat etmiştir.

Dünkü nüshamızda kısaca bildirdiğimiz bu hâdise etrafında yapılan tahkikat neticesinde bunların on gün evvel de doktor Etem Vassafın apartmanından yine bir miktar para ile mücevheratı çaldıkları tesbit edilmiştir.

İki sık delikanlı doktor Etem Vassafın evinden çaldıkları 126 liranın 54 lirası ile terziye birer kostüm ısmarlamışlardır. Polis elbiseleri de terziden almıştır. Bu iki kibar aile çocuğunun yaptıkları bu hırsızlık Kadıköy muhîtinde hayret uyandırmıştır. Bunların daha bir çok işlerde methaldar oldukları sanılmaktadır.

Konferanslar, Müsamereleler

Halkevinde Konferans

Eminönü Halkeviden: Cuma günü Evimizin Çagağlulundaki merkez salonunda Dr. Celâl Tahsin Bozran tarafından (Türk temasının son safhaları) konulu bir konferans verilecektir. Bu konferans bütün yurddaşlara açıktır.

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan:

Müflis S. Hayim masasının müstehkikleri Leon Mizrahi ve Alber Hayima masaca iadesine karar verilen 344 ve 18 parça hahlar hakkındaki itiraz davaları şifdiye kadar neticelenmemiş olduğundan ve bu hahların muhafaza ve sigorta ve sair masrafları gün geçtikçe artmakta olduğu gibi yeniden açılıp havalandırılmalarına ve sairye lüzum görüldüğünden bunlara mahal vermemek ve bedelleri davaların neticelerine kadar bankada hifzolunmak üzere mezkûr hahların usulen satılmasına idarece karar verilmiş olduğundan itirazı olanların beş gün zarfında usulen masaya müracaatları ilân olunur. (21778)

İstanbul birinci iflâs memurluğundan:

Çakmakçılarda Agobyan hanında üst katta mevcut ve bir müflise ait yanmış manifatura eşyası bu ayın üçüncü cuma günü saat 15 te açık arttırma ile satılacağından talip olanların hazır bulunmaları ilân olunur. (21779)

Türk - Fransız ticaret odası 50 yaşında

İstanbul Fransız Ticaret Odası yarın bir toplantı yapacaktır. Bu odanın 50. nci yıldönümü münasebetile yapılacak olan toplantı Patria şilepinde olacak, oda azalarile Fransız kolonisinden olan herkes bu toplantıya iştirak edecektir. Oda azaları Cumartesi günü de Ünyon Fransez'de bir toplantı yaparak odanın bir senelik faaliyetini gözden geçirecekler, meclisi idare raporu okunarak yeni heyeti idare seçimi yapacaklardır.

Dünkü yangın başlangıçları

Dün sabah Kasımpaşa'da Sürrü yokşunda, Paşalimanı'nda, Boyacıköy'de ve Arnavut köyünde Ayazma caddesinde yangın başlangıçları olmuşsa da itfaiye tarafından sirayetine ve büyümesine meydan verilmeden söndürülmüştür.

Türk - Yugoslav klering anlaşması

Altı ay daha uzatılan Türkiye-Yugoslavya ticaret anlaşmasından sonra Klerning anlaşması da aynı müddetle uzatılmıştır.

Paçavra mahzenindeki cinayet

İki gün evvel Sarayburnunda Sinanpaşa köşkünün altındaki bodrumlarda öldürülen Selim'in katilinin hüviyeti tesbit edilmiş ve çalışan paçavraların satıldığı yer bulunmuştur. Dün akşama kadar katili tanıyan bir şahısla polis memurları katili aramışlar, fakat henüz bulamamışlardır. Katilin bugün yakalanacağı umulmaktadır.

Bir kadının parmakları koptu

Bahariyede kontr plâk fabrikasında çalışan Fatma makineleri temizlerken parmaklarını çarklara kaptırarak, dört parmağı kopmuştur. Mecruh hastaneye kaldırılmıştır.

Şirketi Hayriyeden:

Martın 30 ncu Pazartesi günü öğleden sonra saat dörtte Şirketi Hayriye hissedarlarının nizamnamenin aşağıda gösterilen tadili için fevkalâde olarak içtimai tekarrür ederek keyfiyet usulü dairesinde ilân edilmiştir. Gündünde ticaret kanununun 386 nci maddesinin tayin ettiği ekseriyet hasıl olduğundan müzakere edilemedi. Binaenaleyh yukarıda yazılı madde hükmüne tevfiikan mayısın 4 ncu Pazartesi günü Şirketin Fermenecilerde kâin merkezî idaresinde saat on altıda tekrar fevkalâde olarak içtima aktedilecektir. İşbu içtimai Ticaret Kanununun bu baptaki hükümleri mucibince bir hisseye malik olan hissedarların dahi iştirake salâhiyetleri vardır.

RUZNAMEİ MÜZAKERAT

1 — Şirketin bahri inşaat ve tamirata mahsus fabrikasının teşviki sanayi kanunundan istifadesini tazammun etmek üzere Şirket mukavelenamesine bir fıkra ilâvesi.

(İlâvesi teklif olunan fıkranın şekli: - Şirketin bahri inşaat ve tamirata mahsus fabrikası Teşviki Sanayi kanunu ahkâmından istifade eder)

İstanbul Gümrükleri Satış

İşleri Direktörlüğünden:

M. K. N. Ağırlığı Değeri Cinsi Eşya Marka No. K. G. L. K. W. G. 1/15]

5355 1095.00 16425.00 İpeklî Pamuklu mensucat.

1 — Yukarıda yazılı eşya 2490 S. KAN. hükmüne tevfiikan kapalı zarf usulile satılacaktır.

2 — Şartnameler bedelsiz İstanbul Gümrükleri Direktörlüğünden alınacaktır.

3 — Arttırmaya ait zarflar 21/5/936 G. saat 16 da Satış Komisyonu Odasında açılacaktır.

4 — Muvakkat teminat miktarı (1232) liradır.

5 — İsteklilerin Ticaret Odasına kayıtlı Tüccardan bulunduklarına dair Odanın vesikasını teklif zarflarına koymaları şarttır.

6 — Bu arttırmaya gireceklerin teklif mektupları 2490 S. KAN. 33 cü maddesinde gösterildiği ve yukarıda (3) S. fıkrada yazıldığı üzere saat 15 kadar makbuz karşılığında Satış Direktörlüğüne verilmesi mecburidir. (1780)

İstanbul 7 inci İcra Memurluğundan:

Emniyet Sandığına

(135) lira mukabilinde birinci derecede ipotekli olup paraya çevrilmesine karar verilen ve tamamına (1160) lira kıymet takdir edilen Beyoğlu Kasımpaşada Bedrettin mahallesinde Yeni yol sokağında eski 8 yeni 8 numaralarla murakkam ahşap bir evin tamamı açık arttırmaya vaz edilmiştir.

Arttırma peşindir. Arttırmaya iştirak edecek müşterilerin kıymeti muhammenenin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubunu hamil olmaları icap eder. Müterakim vergi, tanzifat, tenviriyeye ve vakıf borçları borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 17-4-936 tarihine müsadif Cuma günü dairede mahalli mahsusuna talik edilecektir. Birinci arttırması 11-5-936 tarihine müsadif Pazartesi günü dairemizde saat 14 ten 16 ya kadar icra edilecek birinci arttırmada bedel, kıymeti muhammenenin % 75 ini bulduğu takdirde üstte bırakılır. Aksi takdirde son arttırmanın teahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün daha temdit edilerek 26-5-936 tarihine müsadif Salı günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede yapılacak ikinci arttırma neticesinde en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır. 2004 numaralı İcra ve İflâs kanununun 126 ncı maddesine tevfiikan hakları tapu sicillerile sabit olmyan ipotekli alacaklarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün zarfında evrakı müsbetelerile birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kahrılır. Müterakim vergi, tenviriyeye ve tanzifiyeden ibaret olan Belediye rusumu ve Vakıf icaresi ile 20 senelik Vakıf icaresi tavizi bedeli müzayededen tenzil olunur. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 934-4447 numaralı dosyada mevcut evrak ve mahallen haciz ve takdiri kıymet raporunu görüp anlayacakları ilân olunur. (1714)

Hitlerin yeni teklifleri devletlere bildirildi

[Baş tarafı 1 inci yüzde]

Cevabın birinci kısmı bu şekilde nihayet bulduktan sonra ikinci kısmı Almanyanın Milletler Cemiyetine dönmüşünden, harbi insanileştirecek, milletleri birbirine sındırarak şerait ve tedbirlerden bahsetmektedir.

Notanın heyeti umumiyesine ait bu hülasadan sonra asıl notanın esaslarını şu şekilde hülasa edebiliriz:

1 — İstikbaldeki sulh anlaşmalarına iştirak edecek olan bütün milletler arasında mutlak hukuk müsavattı.

2 — Ademi tecavüz paktları imzasına kadar geçecek olan ilk devrenin dört aylık bir müddetle tahdidı,

3 — Fransa ve Belçika tarafından da aynı tedbir alınmak şartıyla Ren mıntakasındaki Alman askerleri arttırılmıyacak,

4 — Üçüncü maddenin tatbikine nezaret etmek üzere İngiliz, İtalyan ve bitaraf azadan mürekkep bir komisyon teşkil olunmalıdır.

5 — Bu komisyona Alman, Fransız ve Belçikalı delegeler de iştirak etmelidir.

6 — Üçüncü maddenin tatbikine nezaret edecek komisyon İngiliz ve İtalyan vazemiliterleri vasıtasıyla askeri vaziyetteki değişiklikleri tetkik edilecektir.

7 — Almanya, Fransa ve Belçika, bu komisyon tarafından yapılacak talepleri nazarı dikkate almağa mecburdurlar. Alman hükümeti, garpteki iki komşusu ile tam karşılıklı esaslara dayanmak şartıyla garp hududunda her türlü tahdidatı kabule âmadedir.

8 — Almanya, Fransa ve Belçika ile zaman İngiltere ve İtalyan devletleri arasında geç olarak Fransız seçiminden sonra, bir taraftan Fransa ve Belçika ve diğer taraftan Almanya arasında 25 senelik bir ademi tecavüz paktı müzakerelerine başlamak için uzlaşmalıdır.

9 — İngiltere ve İtalya, zaman devlet sıfatıyla bu paktı imza edebilirler.

10 — Almanya bu gibi emniyet anlaşmalarından doğacak askeri yardım taahhütlerine girişmeğe hazırdır.

11 — Bu emniyet anlaşmalarını takviye için bir hava paktı imza edilecektir.

12 — Holanda hükümeti arzu ederse bu garp emniyet paktına girebilecektir.

13 — Almanya ve Fransa, genç nesillerin terbiyesinde ve neşriyat sahasında iki millet arasındaki karşılıklı hissiyatı zehirleyebilecek her türlü hareketten tevakkü edeceklerdir. Aynı zamanda Milletler Cemiyeti merkezinde müşterek bir komisyon teşkil olunacak ve bu komisyon bu husustaki talep ve şikâyetleri iki devletin tetkikine arzedecektir.

14 — Almanya ve Fransa bu anlaşmalara iki milletin reyâmına arzile o suretle tasdik ettirmek mecburiyetinde bulunacaklardır.

15 — Almanya, teklif edilen ademi tecavüz paktlarının imzası için cenubi şarkî ve şimalî şarkî komşularıyla derhal münasebete geçmeğe hazırdır.

16 — Almanya, kabul edilecek bir müddet zarfında müstemleke sahasında hak beraberliği meselesinin halli ile Milletler Cemiyeti statülerinin Versay muahedelerinden ayrılmasına intizaren derhal ve yahut yukarıda zikredilen muahedelerin imzasından sonra Milletler Cemiyetine dönmeğe hazırdır.

17 — Bu anlaşmaların tatbikini garanti için lâzım gelen selâhiyeti hâiz bir beynelmilel âli bir hâkem mahkemesi teşkil olunacaktır.

Alman hükümeti ayrıca Avrupa sulhunu kuracak olan anlaşmaların imzasından sonra silâhlanma yarışına mâni olmak için pratik tedbirler sahasında teşebbüsler yapılmasını teklif etmektedir.

Bu teşebbüsler arasında, bilhassa

sarih ve muayyen işler hakkında karar vermek için konferanslar toplanması keyfiyeti de vardır. Alman hükümeti bu konferansın ilk pratik hedefleri olmak üzere şunları ileri sürmektedir:

Boğucu, zehirleyici ve yangın çıkartıcı bombalar atılmasının men'i, cephe mıntakasındaki orta kıymette ağır topçu ateşinden hariçte kalan açık mahallere her türlü bomba atılmasının önüne geçilmesi, 20 kilometrelik bir muharebe sahasının haricinde bulunan mahallerin bombardıman edilmesinin men'i, en ağır tanklarla en ağır topların ilgisi,

Alman hükümeti nihayet, siyasi anlaşmaların imzasından sonra derhal ekonomik meseleler üzerinde fikir teatisine girmeye âmade olduğunu da bildirmektedir.

Nota bu sabah Mister Eden tarafından Fransa ve Belçika sefirlerine tevdi edildi.

Saat onda notayı alan Mister Eden bir saat sonra toplanan İngiliz kabinesi içtimanda nota hakkında izahat vermiştir.

Notanın akisleri

Londra 1 (Hususi) — Alman notasının neşri burada umumiyetle iyi tesir bırakmıştır. Nota, Almanyanın sulh istediğini anlatmak gayesini güttüğü fikrini vermektedir. Notanın bir cümle ile hülasası «Lokarno muahedesini kaldırmak ve 25 senelik bir ademi tecavüz paktı ile sulhü 25 sene emniyet altına almak»tır.

Paris 1 (Hususi) — Almanyanın son cevabından bahseden gazeteler, itimatlılık göstermekte devam ediyorlar. Entransijan gazetesi, Almanyanın verdiği cevapta (Ren) de tahkimat yapmak işini mevzuu bahsetmediğini ileri sürerek Almanyanın garp hudutlarını sağlamlyarak Avrupanın sarkında serbest kalmak istediğini söylüyor.

(Jurnal de Deba) gazetesi Alman notasında teklif olunan dört aylık intikal devresinden bahsederek şu sözleri söylüyor: «Hitler, dört ay uzayacak olan intikal devresinden istifade etmek istiyor. Maksadı Fransanın büyük harpte kazandığı zaferin bakiyesini de bu sırada imha etmektir.

Moskova 1 (Hususi) — Bugünkü İz-

Hapisaneye girenlerin Sayısı yıldan yıla Artıyor

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

3210, 1932 de 3342, 1933 de de 3181 dir.

934 te bu artışın durduğu ve o yıl hapisaneye 2338 mahkûmun girdiği görülmektedir. Fakat 933 te umumî af ilân edildiği ve bir çok suçlar daha mahkeme safhasındalarken affedildiği için bu düşüş tabii görülmektedir. Nitekim 1935 te hapisaneye giren mahkûm sayısı birdenbire yükselmiş ve bu sayı 4163 olmuştur.

Bunlardan 3374 ü erkek, 276 sı kadın, 513 ü de yaşları yirmiden aşağı olan çocuklardır.

Bunlardan 2954 ü kavga, hakaret, borç sarhoşluk gibi suçlardan, 628 i hırsızlıktan, 295 i kaçakçılıktan, 33 ü eroine ve esrar kullanmaktan, 10 u fiili seni ve zina-dan, 22 si eşkiyalıktan, 65 i adam öldürmekten, 71 i adam yaralamaktan, 18 i sui istimalden, 7 si ihtilâstan, 8 i sahtekârlıktan, 10 u kadın kaçtırmaktan, üçü ko-münistlik tahrikâtı suçundan, ikisi ölüme sebebiyetten, 29 u dolandırıcılıktan, 8 i zimmetine para geçirmekten mahkûm olmuşlardır.

1935 yılından 1936 yılına 33 ü kadın, onu çocuk ve 639 u erkek olmak üzere 682 mahkûm devredilmiştir.

Hapisane hastanesinde bir yılda 521 hasta tedavi edilmiştir. 23 kişi hastalığı dolayısıyla cezaları tecil edilerek hapisaneden çıkmışlar, 6 kişi de ölmüştür. Hastanede bir yıl zarfında 23 mühim ameliyat yapılmıştır. Bir yıl içinde mahkûmlar arasında 26 verem vak'ası, 12 frengi vak'ası görülmüş, taşra hapisanelerinden de ameliyat yapılmak üzere İstanbul hapisane hastanesine 44 kişi gönderilmiştir.

Tevkifhanede

Bu yıl içinde tevkifhaneye 1535 erkek, 28 kadın, 70 çocuk olmak üzere 1633 kişi girmiştir. Bunlardan 651 i hırsızlıktan, 300 ü kaçakçılıktan, 279 u borç, hakaret ve saireden, 165 i adam öldürmek ve yaralamaktan, 87 si fiili seni ve zinadan, 16 sı eşkiyalıktan, 30 u eroine ve esrar kullanmaktan, 34 ü ihtilâs ve zimmetten suçludurlar.

Bir sene zarfında tevkifhane hastanesinde 237 kişi tedavi edilmiş, iki kişi ölmüştür. Bir yıl içinde tevkifhanede 8 verem, 8 frengi vak'asına tesadüf edilmiştir.

vestia gazetesi Karl Radekin son Alman cevabından bahseden bir makalesini neşrediyor. Karl Radek diyor ki:

«Her Hitler, sulhan bahsetti mi onu dinlemek icap eder. Çünkü maksadı, sulh perdesi altında kendi planını tatbik etmektir.»

Hauptman bu gece 3,30 da idam olunacak

[Baş tarafı 1 inci yüzde]

yüzünden ikiye ayrılmış sayılabilir. Bunlardan bir kısmı Hauptmanın masum olduğuna kat'i surette kanidir ve hükmün infazının 48 saat geri kalmasını sevinçle karşılamıştır.

Diğer bir kısım halka göre ise: «Hauptman katildir. Ortada işlenmiş bir cinayet vardır. Katil cezasını bulmalıdır.» Bunlar da idamın geri bırakılmasını teessürle karşılamışlardır.

Halk arasında heyecan

Hauptman'ın mevkuf bulunduğu hapishane binası etrafındaki polis kordonu hükmün infazının geri bırakıldığı dakikadan itibaren son derece takviye edilmiştir.

Dün akşam idamın 48 saat geri bırakılması üzerine mahkûm şerefine «Hurra» diye bağırarak dağılan halk bugün sabah erkenden âdeta şafakla beraber, gene hapishane etrafında toplanmağa başlamıştır.

Halk bir aralık mahkûmun hücre sine girmek teşebbüsünde bulunmuşlardır.

Bu arada toplanan halk grup grup ayrılmıştır. Bu arada Hauptmanın masum olduğuna kani bulunanlarla mahkûm aleyhinde olanlar arasında şiddetli münakaşalar olmuş, hattâ bir aralık iş dövüşe kadar varmıştır. Polis hapishane etrafında asayişin temin etmek için güçlüklerle karşılaşmıştır.

Halk arasında Hauptmanın kurtu-

lacağı ve yahut kurtulamıyacağı mevzuu üzerine de bahise tutuşanlar pek çoktur.

Hükmü 48 saat geciktiren telefon muhaberesi

Dün akşam hükmün infaz edileceği dakikada jüri heyeti başkanı Mercer tarafından hapishane müdürü albay Kimberling'e telefonla verilen emir, mahkûmun masum olduğunu iddia edenlerin kanaatlerini takviye etmiştir.

Bu esnada mahkûma dinî telkinde bulunan papas derhal ortadan çekilmiştir.

Mahkûm 3 dakikaya kadar masum olduğunu göz yaşlarıyla iddia etmiştir.

Jüri heyeti tekrar toplanıyor

Jüri heyeti bu sabah şafakla beraber Mercerin başkanlığında toplanmıştır. Heyet 12 saat süren münakaşalardan sonra Vandel hakkında kat'i bir karar vermeden dağılmıştır. Jüri heyeti Vandeli suçlu görürse hapishane müdürü hükmün infazını bir daha tecil edecektir.

Müddejumumî tahkikatın henüz neticelenmediğini söylemiştir.

Hapishane müdürü albay Kimberling mühletin hitamında hükmün mutlaka infaz edilip edilmeyeceğini söylemekten imtina etmiştir.

Tahkikat devam ediyor

Vandel hakkında tahkikat devam etmektedir. Tecil kararı cinayetin ye-

Habeş imparatoru taarruza geçerek mağlûp mu oldu ?

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

İtalyan menbalarından gelen tafsilat

Roma, 1 (A.A.) — Royter ajansı bildiriyor:

Resmî membalardan alınan son haberlere göre, Negüs ve seçme kıtaatı Asahiangi gölü yakınında yapılan büyük bir muharebede mağlûp olmuşlardır.

İtalyan resmî tebliği

Roma, 1 (A.A.) — Mareşal Badoglio, 170 numaralı tebliğinde bildiriyor:

İtalyan kit'aları, Ashianghi gölü civarında bizzat imparatorun kumandası altında bulunan Habeş kuvvetleriyle muannidane bir muharebe neticesinde büyük bir zafer kazanmışlardır.

Roma, 1 (A.A.) — Mareşal Badoglio, 171 numaralı tebliğinde şöyle diyor:

Ashianghi muharebesinde Habeşlilerin uğramış oldukları ziyat 7000 e çıkmaktadır. İtalyanlar, bir çok esir almışlardır.

İtalyanların ziyatı şudur: Ana vatan kit'alarına mensup 12 zabıt ölmüş, 44 zabıt yaralanmış, 51 nefer ölmüş ve 125 nefer de yaralanmıştır.

Eritreli askerlerden 800 ölü ve yaralı vardır.

Sabaha karşı gelen malûmat

Roma, 1 (A.A.) — 173 numaralı harp tebliğinde Aşangi gölü civarında ve Koram istikametinde 30 ve 31 mart günleri büyük bir muharebe olduğu bildirildikten sonra deniyor ki:

«Negüs'ün ordusu muhafız kıtaatıyla birlikte ve bütün modern silâhlarla mücehhez olarak Maiceu'nun cenubunda mevzilerimize hücum etmiştir. Muharebe ordumuzun tam bir zaferiyle neticelenmiştir.

Esasen beklenmekte olan Habeş taarruzu sabahleyin saat 6 da başlamış ve akşam 18 e kadar sürmüştür. Düşmanın cepheden ve cenahlardan yaptığı bütün hücumlar püskürtüldükten sonra millî ve Eritreli kuvvetlerimiz mukabil taarruza geçerek düşmanı kaçmaya mecbur etmişlerdir. Düşman dağınık bir halde Mecan vadisine çekilmiştir. Tayyarelerimiz, ağır topçumuz düşmanı bu ric'atında ateşlerle takip etmişlerdir. Düşmanın ziyatı çok ağır olup yedi bin ölü tahmin olunmaktadır. İtalyanların ziyatı ise ölü ve yaralı bin kadardır. Tayyarelerimiz muharebeye çok faal bir surette iştirak etmişler ve düşmanın taarruzuna uğramışlardır. Tayyarelerimizden bir çoğuna isabetler olmuştur.

Düşman ordusunun bu harbe iştirak eden kısmı yirmi bin kadardır. Ve sol cenahımıza yapılan bir hücumu imparator bizzat iştirak etmiştir.

Cephenin diğer mıntakalarında kıtaatımız terakkî etmektedir.»

İmparator sulha mı talip oldu ?

Roma, 1 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Negüs tarafından bir memurun İtalyan baş kumandanlığı ile temasa girdiğine dair burada bir şayia deveren etmektedir.

Askerî mahfeller, imparatorun tak-

ni ve mühim bazı noktalarını aydınlatmak için verilmiştir.

Hauptman lehindeki cereyan kuvvetlenmektedir. Mahkûma taraftar olanlar Hauptmanın lüzumundan fazla manevî işkenceye maruz kaldığını söylemektedirler.

Son dakika

Nevyork, 2 (Son Posta) — Hükmün infazının 48 saat geri bırakılması hakkındaki karar bu dakikaya kadar değişmemiştir. Hâkimler cuma gecesi hükmün infaz edileceğini kat'i surette söylemektedirler.

Diğer taraftan jüri heyeti Vandel hakkında tahkikata devam etmektedir. Son dakikada fevkalâde bir hâdis olmazsa Hauptman bu gece idam edilecektir.

riben yüz bin kişiden mürekkep olan ordusuna karşı Ashianghi gölü civarında yapılan muharebeye yalnız birinci ve üçüncü kolorduların iştirak ettiğini söylemektedirler.

Bu mahfeller, Negüsün şahsen uğradığı malûbiyetin Habeşlerin manevî kuvvetlerini kırmasını ve İtalyanlara Dessie ve Adisababa yolunu açmasını muhtemel görmektedirler.

İtalyan ordusu nereleri aldı ?

Londra, 1 (A.A.) — Royter ajansı bildiriyor:

Zengin ve bereketli bir bölge olan Aussa sultanlığının İtalyanlar tarafından işgali halen tamamlanmıştır. İtalyanlar bu ülkenin başlıca merkezlerinde garnizonlar tesis etmişlerdir.

Batı şimalinde, İtalyanlar Tsana gölüne doğru ileri hareketlerine devam etmekte ve Eritre kaynağından gelen haberlere göre, makineli bir İtalyan kolu Gondara yaklaşmaktadır.

Gondarın işgali yakındır. İleri İtalyan müfrezeleri şehre 50 kilometre uzaklıkta bulunmaktadır.

Asmara, 1 (A.A.) — Stefani ajansından:

Cenuba doğru ilerliyen aşağı garp yayla kuvvetleri Adi Remozu işgal etmişlerdir.

İkinci kolordu Debareki zaptettikten sonra kervanlar yolu boyunca ileri hareketine devamla Daççiyayı da işgal etmiştir.

Sokotayı işgal eden üçüncü kolordu, 168 numaralı resmî tebliğe nazaran burasını müstakbel hareket için bir üs haline getirmek maksadıyla bir takım tertibat almaktadır.

Roma, 1 (A.A.) — Royter ajansı bildiriyor:

Haber verildiğine göre, dün akşam, motörlü bir İtalyan kolu Gondarı işgal etmiştir.

Habeşlerin tekzihi

Adisababa, 1 (A.A.) — Royter ajansı bildiriyor:

Habeş hükümeti, Gondar şehrinin İtalyanlar tarafından işgal edildiği haberini tekzip etmektedir.

Adisababa, 1 (A.A.) — Habeş hükümeti, Debarek ve Sokotanın İtalyan kit'aları tarafından zapt edildiği hakkındaki haberleri tekzip etmektedir.

Avusturya da Sen Jermen Muahedesini yırttı

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

Askerle gönüllüler çarpıştı

Graç, 1 (A.A.) — Stinya - Dün akşam burada orduya mensup askerlerle gönüllü himaye kit'ası - Haymatçuz - azası arasında vahim müsademeler vukubulmuştur. Bir kaç gündünberi asker arasında, bazı arkadaşlarına yol verilerek yerlerine himaye kit'ası azasının alınması yüzünden büyük bir hoşnutsuzluk hüküm sürmekte idi. Askerler, bir toplantıdan sonra Dolfüs meydanına doğru yürümüşler ve orada himaye kit'ası azası ile karşılaşmışlardır. Halk da askerlere ilthak edince, müsademe genel hal almış ve ahali hükümet aleyhine bağışmalarda bulunmuştur.

Ancak sonradan gelen kuvvetli polis müfrezeleri sükunu iadeye muvaffak olmuştur.

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubası

Merkezi: Berlin

Türkiyedeki şubeleri:

Gelate - İstanbul - İzmir

Deposu: İst. Fütûn Gümrüğü

Her türlü banka işi

